

Fremsat den 26. oktober 2016 af miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen)

Forslag

til

Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet

Kapitel 1

Lovens anvendelsesområde

§ 1. Miljø- og Fødevareklagenævnet er klagemyndighed for administrative afgørelser, i det omfang det fastsættes i den øvrige lovgivning.

Stk. 2. Nævnet er uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse.

Stk. 3. Nævnet afgør selv spørgsmål om nævnets kompetence.

Kapitel 2

Nævnet

§ 2. Nævnet nedsættes af erhvervs- og vækstministeren efter høring af miljø- og fødevareministeren. Nævnet består af:

- 1) 1 formand, der udpeges af erhvervs- og vækstministeren,
- 2) 2 medlemmer, der udpeges af landsretterne blandt retternes medlemmer,
- 3) 16 sagkyndige medlemmer, jf. § 4, der beskikkes af erhvervs- og vækstministeren og
- 4) 4 læge medlemmer, der udpeges af Folketinget.

Stk. 2. Nævnets formand skal have bestået juridisk kandidateksamen.

Stk. 3. Beføjelser tildelt formanden kan udøves af stedfortrædere, der også skal have bestået juridisk kandidateksamen.

Stk. 4. Landsretterne og Folketinget udpeger samtidig med udpegning af medlemmer efter stk. 1, nr. 2 og 4, en suppleant for hvert medlem. Erhvervs- og vækstministeren beskikker en suppleant for hvert medlem efter stk. 1, nr. 3, jf. § 4. Suppleanten kan deltage i behandlingen og afgørelsen af en sag, når medlemmet er forhindret i at deltage.

Stk. 5. Medlemmerne nævnt i stk. 1, nr. 3, skal repræsentere sagkundskab inden for de områder, der er angivet i § 3, stk. 1, nr. 1-8, og de skal udøve deres hverv med upartisk-

hed. Medlemmerne indstilles til beskikkelse efter reglerne i § 4.

Stk. 6. Medlemmerne må ikke modtage instruktioner fra nogen om udførelsen af deres opgaver i nævnet.

Stk. 7. Medlemmer efter stk. 1, og suppleanter efter stk. 4 udpeges og beskikkes for en periode på op til 4 år ad gangen, med mulighed for genudpegning. Ved udtræden udpeges eller beskikkes et nyt medlem eller en ny suppleant for den resterende del af perioden.

§ 3. Nævnet inddeles i 9 afdelinger, der udgøres af medlemmerne nævnt i § 2, stk. 1, nr. 1 og 2, og derudover af følgende medlemmer i de enkelte afdelinger:

- 1) 2 sagkyndige i industriforhold,
- 2) 2 sagkyndige i jordforureningsforhold,
- 3) 2 sagkyndige i grundvands- og vandforsyningsforhold,
- 4) 2 sagkyndige i jordbrugsforhold,
- 5) 2 sagkyndige i marine forhold,
- 6) 2 sagkyndige i ferskvandsforhold,
- 7) 2 sagkyndige i fødevareforhold,
- 8) 2 sagkyndige i veterinærforhold, eller
- 9) 4 læge medlemmer.

Stk. 2. Formanden kan beslutte, at behandlingen af en sag kræver, at nævnet tiltrædes af et eller flere yderligere sagkyndige medlemmer, der ad hoc beskikkes. Hvis formanden beslutter dette, indstiller styrelser under Miljø- og Fødevareministeriet et eller flere sagkyndige medlemmer med de relevante kompetencer til beskikkelse af erhvervs- og vækstministeren.

§ 4. Til beskikkelse som sagkyndige medlemmer efter § 3, stk. 1, nr. 1, og suppleanter for disse indstiller Dansk Industri, Landbrug og Fødevarer og Håndværksrådet i forening tre kandidater. Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, LO og Danmarks Sportsfiskerforbund indstiller ligeledes tre kandidater i forening.

Stk. 2. Til beskikkelse som sagkyndige medlemmer efter § 3, stk. 1, nr. 2, og suppleanter for disse, indstiller Dansk Industri, Håndværksrådet og Danske Råstoffer i forening tre

kandidater. DANVA, Danske Vandværker og Danmarks Naturfredningsforening indstiller ligeledes i forening tre kandidater.

Stk. 3. Til beskikkelse som sagkyndige medlemmer efter § 3, stk. 1, nr. 3, og suppleanter for disse indstiller Dansk Industri og Landbrug og Fødevarer i forening tre kandidater. DANVA, Danske Vandværker, Friluftsrådet, Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforening indstiller ligeledes i forening tre kandidater.

Stk. 4. Til beskikkelse som sagkyndige medlemmer efter § 3, stk. 1, nr. 4, og suppleanter for disse indstiller Dansk Industri, Økologisk Landsforening og Landbrug og Fødevarer i forening tre kandidater. Danmarks Naturfredningsforening, Dyrenes Beskyttelse, Friluftsrådet, LO og Dansk Ornitologisk Forbund indstiller ligeledes i forening tre kandidater.

Stk. 5. Til beskikkelse som sagkyndige medlemmer efter § 3, stk. 1, nr. 5, og suppleanter for disse indstiller Dansk Industri, Landbrug og Fødevarer, Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, Danmarks Rederiforening og Danske Råstoffer i forening tre kandidater. Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forbund og Danmarks Sportsfiskerforening indstiller ligeledes i forening tre kandidater.

Stk. 6. Til beskikkelse som sagkyndige medlemmer efter § 3, stk. 1, nr. 6, og suppleanter for disse indstiller Dansk Industri, Landbrug og Fødevarer, og Håndværksrådet i forening tre kandidater. Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforening og Friluftsrådet indstiller ligeledes i forening tre kandidater.

Stk. 7. Til beskikkelse som sagkyndige medlemmer efter § 3, stk. 1, nr. 7, og suppleanter for disse indstiller Dansk Industri, Landbrug og Fødevarer, De Samvirkende Købmænd, Horesta, Dansk Erhverv og Danish Seafood Association i forening tre kandidater. Aktive Forbrugere, LO og Forbrugerrådet indstiller ligeledes i forening tre kandidater.

Stk. 8. Til beskikkelse som sagkyndige medlemmer efter § 3, stk. 1, nr. 8, og suppleanter for disse indstiller Landbrug og Fødevarer tre kandidater. Dyrenes Beskyttelse indstiller ligeledes tre kandidater.

Stk. 9. Indstilles der ikke sagkyndige efter bestemmelserne i stk. 2-8, kan erhvervs- og vækstministeren genbeskikke eller midlertidigt beskikke en sagkyndig på formandens anbefaling.

§ 5. Formanden kan i særlige tilfælde beslutte, at en sag skal behandles i en anden nævnsafdeling end den, der måtte fremgå af den øvrige lovgivning. Fremgår det ikke entydigt af den øvrige lovgivning, hvilken nævnsafdeling der skal behandle sagen, beslutter formanden sagens placering i en af nævnets afdelinger og kan også i særlige tilfælde beslutte, at sagen skal behandles af flere af nævnets afdelinger i fællesskab.

§ 6. Formanden orienterer nævnet om indkomne sager og om, hvilke sager der er udtaget til afgørelse af formanden, jf. § 8. Formanden orienterer endvidere nævnet om de tilfælde, hvor formanden har truffet en beslutning om sagens behandling efter reglerne i § 5.

Stk. 2. I mindre eller ukomplicerede sager eller sager, hvor afgørelse alene beror på en juridisk vurdering, kan orienteringen efter stk. 1, 1. pkt., ske, efter sagen er afgjort.

§ 7. Nævnet kan ændre formandens beslutning om, at en sag skal afgøres af formanden, jf. § 8, eller at sagen skal behandles i en anden afdeling end den, der fremgår af den øvrige lovgivning, jf. § 5. Dette gælder dog ikke beslutninger omfattet af § 6, stk. 2.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan efter høring af miljø- og fødevareministeren fastsætte regler for fremgangsmåden ved eventuel uenighed om en formandsbeslutning, jf. stk. 1.

Kapitel 3

Formandens kompetence og nævnets afgørelsesmåde

§ 8. Formanden kan træffe afgørelse på nævnets vegne i alle sager, der ikke indeholder spørgsmål af større eller principiel betydning, og i sager, hvis afgørelse alene beror på en juridisk vurdering, jf. dog § 7, stk. 1.

§ 9. I sager, der afgøres af nævnet, træffes afgørelsen på et møde, medmindre formanden finder det ubetænkeligt, at afgørelsen træffes af nævnet på skriftligt grundlag.

Stk. 2. Nævnet er beslutningsdygtigt, når mindst 4 af medlemmerne, herunder formanden, er til stede eller deltager i den skriftlige behandling af sagen.

§ 10. Nævnets afgørelse træffes ved stemmeflerhed. Ved stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende.

Kapitel 4

Nævnets prøvelse

§ 11. Nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Stk. 2. Hvis en klage indeholder flere klagepunkter, kan nævnet begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

§ 12. Nævnet skal, når en sag undtagelsesvis hjemvises, redegøre for nævnets overvejelser i forbindelse med behandlingen af de klagepunkter, der har ført til hjemvisningen. Nævnet skal samtidig vejlede myndigheden i 1. instans om, hvordan sagen på disse punkter skal behandles.

Kapitel 5

Administrative bestemmelser m.v.

§ 13. Erhvervs- og vækstministeren fastsætter nævnets forretningsorden efter høring af miljø- og fødevareministeren.

§ 14. Nævnet sekretariatsbetjenes af Nævnenes Hus.

§ 15. Nævnet har samme adgang til at anmode om oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, og til at påbyde prøveudtagning, analyser og målinger m.v. for den pågældendes egen regning, som myndighederne har efter den lovgivning, som den påklagede afgørelse er truffet efter.

§ 16. Nævnet har, hvis det skønnes nødvendigt for at træffe afgørelse i en klagesag, mod behørig legitimation og uden retskendelse samme adgang til offentlige og private ejendomme, lokaliteter og transportmidler og til herunder at foretage undersøgelser, fotografere, kopiere eller medtage dokumenter og andre genstande, som myndighederne har efter den lovgivning, som den påklagede afgørelse er truffet efter.

Stk. 2. Politiet yder nævnet bistand ved udøvelse af beføjelserne efter stk. 1. Erhvervs- og vækstministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler herom.

Kapitel 6

Klage, søgsmål og gebyr

§ 17. Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, medmindre andet følger af den øvrige lovgivning.

Stk. 2. For søgsmål vedrørende nævnets afgørelser gælder de regler, der er fastsat i den lovgivning, som afgørelsen er truffet efter.

§ 18. For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodninger om genoptagelse, jf. dog § 19, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationers vedkommende (2016-niveau). Medfølger gebyret ikke inden for en af formanden i meddelelse til klager fastsat frist, afvises klagen.

Stk. 2. Det i stk. 1 nævnte gebyr reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Det regulerede beløb afrundes til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 100. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på nævnets hjemmeside.

Stk. 3. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om den praktiske fremgangsmåde for betaling af gebyrer, herunder om elektronisk overførsel eller giroindbetaling, og regler om tilbagebetaling af gebyr, herunder om, at nævnet helt eller delvist kan tilbagebetale gebyret til klageren, hvis klageren får helt eller delvist medhold i nævnet, eller klagen trækkes tilbage.

Stk. 4. Afvises en klage fra realitetsbehandling, tilbagebetales gebyret.

§ 19. Uanset § 18, stk. 1, opkræves og betales ikke gebyr for klager i følgende sager:

- 1) Klager over fredningsafgørelser efter naturbeskyttelseslovens § 40.
- 2) Klager over ekspropriationsbeslutninger efter naturbeskyttelseslovens § 60, skovlovens § 23, regler fastsat i medfør af naturbeskyttelseslovens § 60 a, § 27 i lov om råstoffer, § 33 i lov om beskyttelsen af de ydre koge i Tøndermarsken, vandforsyningslovens § 40, jordforureningslovens § 22, stk. 2 og 4, vandløbslovens § 71 og miljøbeskyttelseslovens § 58 samt klager over afgørel-

ser truffet i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 82, når disse afgørelser vedrører sager efter § 58.

- 3) Klager over afgørelser efter naturbeskyttelseslovens §§ 19 d-19 g, § 37, stk. 4, og § 37 a, stk. 3.
- 4) Klager over afgørelser efter skovlovens §§ 19-21.
- 5) Klager over afgørelser, der træffes efter de love, på fødevarer-, landbrugs- og fiskeriets område, som giver klageadgang til nævnet efter bestemmelserne i denne lovs §§ 49-72, §§ 74- 75, §§ 77-89 og §§ 93-94.
- 6) Klager over afgørelser efter lov om apoteksvirksomheds § 13, stk. 6
- 7) Klager, der udelukkende vedrører afslag på aktindsigt, sammenstilling af oplysninger i databaser (dataudtræk) og indsigt i databeskrivelser m.v. efter lov om offentlighed i forvaltningen, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Kapitel 7

Digital kommunikation og obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage, klagefrist m.v.

§ 20. Erhvervs- og vækstministeren kan efter høring af miljø- og fødevarerministeren fastsætte regler om, at kommunikation mellem nævnet og 1. instans og sagens parter vedrørende sager, som er påklaget til nævnet, skal ske ved anvendelse af digital kommunikation, herunder bestemte it-systemer, særlige digitale formater, digital signatur eller lignende.

§ 21. Indgivelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med nævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Nævnet afviser en klage, der ikke indgives ved digital selvbetjening, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Nævnet kan undlade at afvise en klage, som ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der foreligger særlige forhold, der gør, at klager ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening.

Stk. 3. En klage kan ikke afvises, hvis en afvisning vil være i strid med internationale eller EU-retlige forpligtelser om ret til at klage over trufne afgørelser.

Stk. 4. Nævnet kan undlade at afvise en klage, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for nævnet og 1. instans ved at behandle klagen.

§ 22. Erhvervs- og vækstministeren kan efter høring af miljø- og fødevarerministeren fastsætte regler om klagefrist samt om krav til klagens indhold og form, i det omfang dette ikke er reguleret i den øvrige lovgivning.

Kapitel 8

Straf m.v.

§ 23. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) undlader at efterkomme anmodning eller påbud efter § 15, eller
- 2) modvirker nævnets adgang til ejendomme, lokaliteter eller transportmidler efter § 16.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 9

Ikrafttræden og konsekvensændringer i anden lovgivning m.v.

§ 24. Loven træder i kraft den 1. februar 2017.

Stk. 2. Denne lovs § 48, nr. 1 og 2, og lov om planlægnings § 60, som ændret ved denne lovs § 48, nr. 3-7, ophæves den 16. maj 2017.

Stk. 3. Erhvervs- og vækstministeren kan efter høring af miljø- og fødevareministeren fastsætte overgangsregler.

Stk. 4. Lov om Natur- og Miljøklagenævnet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1205 af 28. september 2016, ophæves.

Stk. 5. Regler, der er fastsat i henhold til hidtil gældende regler, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler fastsat med hjemmel i denne lov. Overtrædelse af reglerne straffes efter de hidtil gældende regler.

Stk. 6. Verserende klagesager i Natur- og Miljøklagenævnet eller Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, der ikke er færdigbehandlet ved denne lovs ikrafttræden, færdigbehandles og afgøres af Miljø- og Fødevarerklagenævnet efter reglerne i denne lov. Dette gælder dog ikke verserende klagesager ved Natur- og Miljøklagenævnet, som ved lovens ikrafttræden skal færdigbehandles og afgøres af Planklagenævnet, jf. § 1 i lov om Planklagenævnet.

Stk. 7. Gebyrbestemmelsen i § 18 gælder alene for klager der er indbragt efter lovens ikrafttræden.

§ 25. I lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1217 af 28. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet« og »Natur- og Miljøklagenævnets« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnets«.

2. I § 33, stk. 2, og § 78, stk. 1, 3, 4, 6 og 7, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 78, stk. 5, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: », som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

4. I § 87, stk. 2, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 26. I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1189 af 27. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet« og »Natur- og Miljøklagenævnets« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnets«.

2. I § 91, stk. 1, 1. pkt., ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: », som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

3. I § 91, stk. 2, 1. pkt., ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

4. I § 94, stk. 1, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 27. I lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1218 af 28. september 2016, som ændret ved § 3 i lov nr. 427 af 18. maj 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

2. I § 13, stk. 1, 1. og 2. pkt., § 13, stk. 2, 1. pkt. og § 26, stk. 2, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 13, stk. 1, 3. pkt., og § 26, stk. 1, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: », som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

4. I § 16, stk. 2, 1. pkt., og § 26 b, stk. 2, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 28. I lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 1219 af 28. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet« og »Natur- og Miljøklagenævnets« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnets«.

2. I § 80, stk. 1, 1. pkt., ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 80, stk. 2, 1. pkt., ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: »som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

4. I § 82, stk. 1, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 29. I lov om skove, jf. lovbekendtgørelse nr. 1577 af 8. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

2. I § 60, stk. 1, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 60, stk. 2, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: »som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

4. I § 63, stk. 2, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 30. I lov om jagt og vildtforvaltning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1617 af 8. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 53 j og § 53 k ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. I § 53 j, stk. 1, 1. pkt., ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: »som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«

3. I § 53 j, stk. 2, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 31. I lov om miljøvurdering af planer og programmer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1533 af 10. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 16 ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. I § 16, stk. 2, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 16, stk. 5, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 32. I lov om nationalparker, jf. lovbekendtgørelse nr. 1202 af 28. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. I § 29, stk. 1, og § 29, stk. 3, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 31, stk. 2, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 33. I lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken, jf. lovbekendtgørelse nr. 1621 af 10. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. I §§ 44 og 44 a ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. I § 44, stk. 2, 1. pkt., stk. 3 og 4, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 44, stk. 9, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 34. I lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1204 af 28. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet« og »Natur- og Miljøklagenævnets« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnets«.

2. I § 75, stk. 1, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 75, stk. 2, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: », som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

4. I § 75, stk. 3, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 35. I lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, jf. lov nr. 469 af 12. juni 2009, som ændret ved § 14 i lov nr. 484 af 11. maj 2010 og ved § 23 i lov nr. 580 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

1. I § 26 ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. I § 26, stk. 3, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: », som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

§ 36. I lov om forurennet jord, jf. lovbekendtgørelse nr. 1190 af 27. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. I § 77, stk. 1, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: », som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

3. I § 77, stk. 2, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

4. I § 77, stk. 3, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 37. I lov om aktindsigt i miljøoplysninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 1036 af 18. august 2015, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. I § 4 a ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: »som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-8,«.

3. § 4 b, stk. 1, affattes således:

»Klage indgives skriftligt til den myndighed, det organ eller den forsyningsvirksomhed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden, organet eller forsyningsvirksomheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videregende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videregendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden, organet eller forsyningsvirksomheden.

den med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

4. § 4 b, stk. 2, 1. pkt., affattes således:

»Ved klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives klagen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.«

5. § 4 b, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 3 og 4.

§ 38. I lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder (Miljømålsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1251 af 29. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. Fodnoten til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet), EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som senest ændret ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af visse direktiver vedrørende miljø på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, som senest ændret ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af visse direktiver vedrørende miljø på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193.«

2. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

3. I § 53, stk. 1, 1. pkt., ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

4. I § 56, stk. 2, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 39. I lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016, som ændret ved § 15, nr. 1, i lov nr. 341 af 27. april 2011 og § 1 i lov nr. 427 af 18. maj 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet« og »Natur- og Miljøklagenævnets« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnets«.

2. I § 76, stk. 1, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: », som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

3. I § 77, stk. 1, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog 21, stk. 2-4,«.

§ 40. I lov nr. 427 af 18. maj 2016 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om planlægning, lov om anvendelse af Danmarks undergrund, lov om frem-

me af vedvarende energi og forskellige andre love konsekvensændringer m.v. som følge af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), foretages følgende ændringer:

1. § 4, nr. 11-15, ophæves.

2. I § 10, stk. 3, ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

§ 41. I lov om beskyttelse af havmiljøet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1216 af 28. september 2016 som ændret ved § 2 i lov nr. 427 af 18. maj 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet« og »Natur- og Miljøklagenævnets« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnets«.

2. I § 51, stk. 1, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: »som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-3 og nr. 5-6,«.

3. § 51, stk. 2-5, ophæves.

Stk. 6-11 bliver herefter stk. 2-7.

4. I § 51, stk. 7, som bliver stk. 3, ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

5. I § 51, stk. 11, som bliver stk. 7, ændres »stk. 7, 4. og 5. pkt., og stk. 8« til: »stk. 3, 4. og 5. pkt., og stk. 4«.

§ 42. I lov om miljø- og genteknologi, jf. lovbekendtgørelse nr. 840 af 3. juli 2015, som ændret ved § 2 i lov nr. 646 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

2. I § 32, stk. 1, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

3. I § 34, stk. 1, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: »som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

4. § 34, stk. 2-4, ophæves.

§ 43. I lov om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder, jf. lovbekendtgørelse nr. 695 af 9. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 15 indsættes:

»§ 15 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved

anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 44. I lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (miljøskadeloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1191 af 27. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

2. I § 50 ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: »som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

3. I § 52, stk. 1, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 45. I lov om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1618 af 10. december 2015, som ændret ved § 2 i lov nr. 1631 af 26. december 2013, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet« og »Natur- og Miljøklagenævnets« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnets«.

2. I § 15, stk. 1, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 17, stk. 2, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 46. I museumsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

2. I § 29 t, stk. 1, og to steder i stk. 2 og 3, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 29 v, stk. 2, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 47. I lov om havstrategi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1203 af 28. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

2. I § 19 ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 21, stk. 2, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 48. I lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1529 af 23. november 2015, som senest ændret ved § 25 i lov nr. 615 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 58 b indsættes:

»§ 58 c. Til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, kan påklages:

- 1) Kommunalbestyrelsens, regionsrådets og miljø- og fødevarerministerens afgørelser om tilladelser efter regler fastsat af miljø- og fødevarerministeren i henhold til § 11 g, stk. 3, jf. dog stk. 2.
- 2) Kommunalbestyrelsens eller regionsrådets afgørelser om andre forhold, der er omfattet af denne lovs § 11 g og regler fastsat i henhold til lovens § 11 g og § 11 h for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. dog stk. 2.
- 3) Miljø- og fødevarerministerens afgørelser om andre forhold i sager, hvor ministeren har overtaget kommunalbestyrelsens eller regionsrådets opgaver og beføjelser efter regler fastsat i henhold til § 11 i, for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte regler om, at klager omfattet af stk. 1 i visse tilfælde skal behandles i en anden af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.«

2. Efter § 59 indsættes:

»§ 59 a. Klageberettiget efter § 58 c er miljø- og fødevarerministeren og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder en nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.

Stk. 2. Klageberettiget efter § 58 c er endvidere landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, på betingelse af,

- 1) at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og
- 2) at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.«

3. Overalt i § 60 ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

4. I § 60, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »klage«: »til Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

5. I § 60, stk. 2, 1. pkt., ændres »§ 18 b, stk. 2-4,« til: »§ 21, stk. 2-4,« og i § 60, stk. 2, 4. pkt., udgår », jf. dog stk. 5«.

6. § 60, stk. 5 og stk. 9, der bliver stk. 8, ophæves.

Stk. 6-8, bliver herefter stk. 5-7, og stk. 10 bliver herefter stk. 8.

7. I § 60, stk. 8, som bliver stk. 7, ændres »§ 58, stk. 1, nr. 3, 4 og 5« til: »§ 58 c«, efter »kommunalbestyrelsen« indsæt-

tes: », regionsrådet« og »erhvervs- og vækstministeren« ændres til: »miljø- og fødevareministeren«

§ 49. Afgørelser truffet i henhold til regler udstedt i medfør af tekstanmærkninger ad § 24 på Finansloven kan, hvis ikke andet er fastsat i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 4-8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.

§ 50. I lov om indkøbsforeninger for mindre virksomheder i landdistrikterne, jf. lovbekendtgørelse nr. 999 af 19. august 2010, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 7 indsættes:

»§ 7 a. Afgørelser truffet i henhold til § 7, stk. 3, eller regler udstedt i medfør af § 7, stk. 4, kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 51. I lov om læhegn og tilskud til læplantning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1845 af 14. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 11 indsættes:

»§ 11 a. Afgørelser truffet i henhold til kapitel 2 i lov om læhegn og tilskud til læplantning, jf. lovbekendtgørelse nr. 17. af 18. januar 1996, som ændret ved lov nr. 15 af 14. januar 1998 og lov nr. 466 af 7. juni 2001 eller regler udstedt i medfør heraf kan, med undtagelse af afgørelser truffet af Plantning og Landskab, Landsforeningen påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevare-

klagenævnet, og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 52. I lov om ophørsstøtte til erhvervsfiskere, jf. lovbekendtgørelse nr. 1748 af 14. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 9 indsættes:

»§ 9 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 5, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 53. I lov om ophørsstøtte til jordbrugere, jf. lovbekendtgørelse nr. 1813 af 14. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 16 indsættes:

»§ 16 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de do-

kumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 54. I lov om støtte til jordbrugets strukturudvikling og til økologisk produktion inden for jordbrug og fiskeri m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 23. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 17, stk. 3, ændres »miljø- og fødevareministeren« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«

2. Efter § 17 indsættes i *kapitel 7*:

»§ 17 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 55. I lov om tilskud til fremme af innovation, forskning og udvikling m.v. i fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren (innovationsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1695 af 14. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 15 indsættes i *kapitel 5*:

»§ 15 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 56. I lov om Kongeriget Danmarks Fiskeribank, jf. lovbekendtgørelse nr. 779 af 23. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 8 b ændres »miljø- og fødevareministeren« til »Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 5, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

2. § 8 b, 3. pkt., ophæves.

3. I § 8 b indsættes som *stk. 2*:

»Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til Udbetaling Danmark ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Udbetaling Danmark skal, hvis afgørelsen fastholdes, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 57. I lov om strukturforanstaltninger vedrørende fiskerisektoren, jf. lovbekendtgørelse nr. 783 af 23. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 10 indsættes:

»§ 10 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 5 eller 6, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.

§ 10 b. Udbetaling Danmarks afgørelser vedrørende statsgarantier ydet efter § 6 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«

§ 58. I lov om jordfordeling og offentligt køb og salg af fast ejendom til jordbrugsmæssige formål m.m. (jordfordelingsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 696 af 9. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 27 indsættes i *kapitel 6*:

»§ 27 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.

§ 27 b. Udbetaling Danmarks afgørelser vedrørende den udestående fordringsmasse i henhold til regler fastsat i medfør af § 22, stk. 2, eller i henhold til reglerne nævnt i § 22, stk. 3, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

§ 59. I økologiloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1657 af 14. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 18 indsættes før overskriften før § 19:

»§ 18 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 4, 7 eller 8, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 60. I lov om gødning og jordforbedringsmidler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 417 af 3. maj 2011, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 10 indsættes:

»§ 10 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 4 eller 8, i

lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 61. I lov om foderstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 477 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 5 indsættes:

»§ 5 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 4 eller 8, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 62. I lov om fødevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 43 af 12. januar 2016, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 58 indsættes:

»§ 58 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 7, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

lelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 63. I dyreværnsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1019 af 29. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 24 d indsættes som *stk. 2* og 3:

»*Stk. 2.* Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videregende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videregendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 64. I lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin, jf. lovbekendtgørelse nr. 465 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 7 b indsættes som *stk. 2* og 3:

»*Stk. 2.* Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videregende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videregendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 65. Lov om indendørs hold af gylte, goldsøer og drægtige søer, jf. lovbekendtgørelse nr. 77 af 21. januar 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 9 c indsættes som *stk. 2* og 3:

»*Stk. 2.* Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø-

og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videregende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videregendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 66. I lov om udendørs hold af svin, jf. lovbekendtgørelse nr. 1148 af 12. september 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 15 b indsættes i *kapitel 6 b*:

»§ 15 c. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videregende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videregendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 67. I lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, jf. lovbekendtgørelse nr. 470 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 36 indsættes:

»§ 36 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videregende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videregendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de do-

kumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 68. I lov om hold af slagtekyllinger, jf. lovbekendtgørelse nr. 468 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 14 indsættes:

»§ 14 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 69. I lov om hold af slagtekalkuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 476 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 17 indsættes:

»§ 17 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 70. I lov om hold af heste, jf. lovbekendtgørelse nr. 472 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 32 a indsættes som stk. 2 og 3:

»Stk. 2. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø-

og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 71. I lov om sikring af dyrepato gener, jf. lovbekendtgørelse nr. 475 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 4 indsættes:

»§ 4 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 72. I lov om landbrugsejendomme, jf. lovbekendtgørelse nr. 389 af 27. april 2016, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 38 indsættes:

»§ 38 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Afgørelser truffet af en jordbrugskommission i henhold til loven eller i henhold til regler udstedt i medfør af loven før den 1. april 2013 kan alene påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 3. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen vi-

deresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre- sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de do- kumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udta- lelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 73. I lov om apoteksvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 1040 af 3. september 2014, som ændret ved § 1 i lov nr. 580 af 4. maj 2015 og § 4 i lov nr. 656 af 8. juni 2016, fore- tages følgende ændringer:

1. I § 13, stk. 7, ændres: »Fødevareministeriets Klagecenter« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. Efter § 13, stk. 7, indsættes som stk. 8:

»Stk. 8. Påklages afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagen- ævnet, behandler nævnet sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af di- gital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fast- holde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndighe- den med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen an- førte klagepunkter.«

§ 74. I lov om Landdistriktsfonden, jf. lov nr. 1360 af 16. december 2014, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 11 indsættes i *kapitel 2*:

»§ 11 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påkla- ges til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sag- en i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 2, 4 eller 7, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangs- punkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen vi- deresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre- sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de do- kumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udta- lelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

2. Efter § 13 indsættes:

»§ 13 a. Afgørelser truffet i henhold til lov nr. 316 af 31. marts 2007 (landdistriktsloven) eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødeva- reklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afde-

linger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1, 2, 4 eller 7, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangs- punkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen vi- deresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre- sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de do- kumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udta- lelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 75. I lov om Hav- og Fiskerifonden, jf. lov nr. 1361 af 16. december 2014, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 11 indsættes i *kapitel 2*:

»§ 11 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf, kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påkla- ges til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sag- en i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, 5 eller 6, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangs- punkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen vi- deresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre- sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de do- kumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udta- lelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

2. Efter § 13 indsættes:

»§ 13 a. Afgørelser truffet i henhold til lov nr. 1552 af 20. december 2006 om udvikling af fiskeri- og akvakultursekto- ren (fiskeriudviklingsloven) eller regler udstedt i medfør he- raf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødeva- reklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afde- linger, jf. § 3, stk. 1, nr. 5 eller 6, i lov om Miljø- og Fødeva- reklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden ad- ministrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangs- punkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen vi- deresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre- sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de do- kumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udta-

lelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 76. I lov om kystbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 15 af 8. januar 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

2. I § 18, stk. 1, 1. pkt., og § 18, stk. 2, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 18 a, stk. 4, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 77. I lov om behandling af oplysninger om brug af planbeskyttelsesmidler i jordbruget, jf. lovbekendtgørelse nr. 249 af 28. februar 2013, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 4 indsættes:

»§ 4 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 78. I lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om ordninger under Den Fælles Landbrugspolitik finansieret af Den Europæiske Garantifond for Landbruget m.v. (landbrugsstøtteleven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1586 af 14. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 22 a indsættes i *kapitel 4*:

»§ 22 b. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger jf. § 3, stk. 1, nr. 1, 4, 7 eller 8, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Myndigheden skal,

hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 79. I lov om visse landdistriktsrelaterede tilskudsordninger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 782 af 23. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 19, stk. 3, ændres »miljø- og fødevarerministeren« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

2. I § 19, stk. 4, ændres »ministeren« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

3. I § 19 indsættes som *stk. 7* og *8*:

»Stk. 7. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1, 2, 4 eller 7, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 8. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 80. I lov om Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram, jf. lovbekendtgørelse nr. 1706 af 14. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 18 indsættes i *kapitel 6*:

»§ 18 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

lelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

2. I § 19, stk. 2, udgår: »til ministeren«.

§ 81. I lov om hold af dyr, jf. lovbekendtgørelse nr. 466 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 66 indsættes i *kapitel 13*:

»§ 66 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 82. I lov om fiskeri og fiskeopdræt (fiskeriloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 568 af 21. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 110, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2, 2. pkt., ændres »ministeren« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. Efter § 110 indsættes:

»§ 110 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 5 eller 6, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 83. I lov om drift af landbrugsjorder, jf. lovbekendtgørelse nr. 191 af 12. marts 2009, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 16 indsættes:

»§ 16 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 84. I lov om frø, kartofler og planter, jf. lovbekendtgørelse nr. 195 af 12. marts 2009, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 3 indsættes:

»§ 3 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 85. I lov om biavl, jf. lovbekendtgørelse nr. 197 af 12. marts 2009, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 17 indsættes:

»§ 17 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 4 eller 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i

lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 86. I lov om planteskadegørere, jf. lovbekendtgørelse nr. 198 af 12. marts 2009, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 12 indsættes:

»§ 12 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 87. I lov om dyrlæger, jf. lovbekendtgørelse nr. 1149 af 12. september 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 36 indsættes:

»§ 36 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 88. I lov om hunde, jf. lovbekendtgørelse nr. 76 af 21. januar 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 4 indsættes:

»§ 4 a. Afgørelser truffet i henhold til § 4, stk. 1, 2. pkt., kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 89. I lov om plantenyheder, jf. lovbekendtgørelse nr. 190 af 12. marts 2009, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 23 indsættes før overskriften før § 24:

»§ 23 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 90. I lov nr. 425 af 18. maj 2016 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet« og »Natur- og Miljøklagenævnets« ændres til: »Miljø- og Fødevareklagenævnets«.

2. I § 48, stk. 3 og 4 og § 49, stk. 1, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 49, stk. 2, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: », som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

4. I § 52, stk. 1, 1.pkt., ændres »§ 18 b, stk. 2-4,« til: »§ 21, stk. 2-4,«.

§ 91. I lov nr. 1606 af 26. december 2013 om vandplanlægning, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

2. I § 36 ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. § 38, stk. 2 og 3, ophæves, og i stedet indsættes som stk. 2-5:

»Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har offentliggjort vandområdeplanen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde vandområdeplanen, snarest efter klagefristens udløb videresende klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede vandområdeplan og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 3. Når myndigheden videresender klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, sender den samtidig en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Miljø- og Fødevarerklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Stk. 4. Myndighedens videresendelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 3. og 4. pkt., og stk. 3 ikke anvendelse.«

§ 92. I lov nr. 130 af 10. februar 2015 om Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

2. I § 19, stk. 2, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 19, stk. 6, ændres »§ 18 b, stk. 2-4,« til: »§ 21, stk. 2-4,«.

§ 93. I lov om refinansiering af realkreditlån m.v. i landbrugsejendomme, jf. lovbekendtgørelse nr. 780 af 23. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 22, stk. 3, ændres »miljø- og fødevareministeren« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

2. Efter § 22 indsættes før overskriften før § 23:

»§ 22 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 94. I lov om støtte til miljøforbedrende investering i mindre landbrug m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 785 af 23. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 21, stk. 4, ændres »miljø- og fødevareministeren« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

2. Efter § 21 indsættes i *kapitel 4*:

»§ 21 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

Kapitel 10

Lovens territoriale gyldighedsområde

§ 95. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men §§ 41, 44, 60, 61, 62, 71, 73, 81, 82 og 87 kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indhold

1. Lovforslagets formål og baggrund
2. Lovforslagets hovedindhold
 - 2.1. Klageinstansernes kompetence
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.1.1 Natur- og Miljøklagenævnet
 - 2.1.1.1.2 Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse i de enkelte sager
 - 2.1.1.2 Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
 - 2.1.1.2.1 Klagecentrets afgørelse i de enkelte sager
 - 2.1.2. Den foreslåede ordning
 - 2.1.2.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse
 - 2.2. Klageinstansernes sammensætning
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.1.1 Natur- og Miljøklagenævnets sammensætning
 - 2.2.1.2 Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris sammensætning
 - 2.2.2. Den foreslåede ordning
 - 2.3. Gebyr ved indgivelse af klage
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.1.1 Natur- og Miljøklagenævnet
 - 2.3.1.2 Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
 - 2.3.2. Den foreslåede ordning
 - 2.4. Forretningsorden, sekretariat og formandens kompetence
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.1.1 Natur- og Miljøklagenævnet
 - 2.4.2. Den foreslåede ordning
 - 2.5. Digital kommunikation og obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage, klagefrist m.v.
 - 2.5.1. Gældende ret

- 2.5.2. Den foreslåede ordning
- 2.6. Straf m.v.
 - 2.6.1. Gældende ret
 - 2.6.2. Den foreslåede ordning
- 2.7. Ikrafttræden og konsekvensændringer i anden lovgivning m.v.
- 2.8. Lovens territoriale gyldighedsområde
- 3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
- 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
- 5. Administrative konsekvenser for borgerne
- 6. Miljømæssige konsekvenser
- 7. Forholdet til EU-retten
- 8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
- 9. Sammenfattende skema

1. Lovforslagets formål og baggrund

Med regeringens udspil ”Vækst og udvikling i hele Danmark” fra november 2015 og aftalen mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og det Konservative Folkeparti om ”Danmark i bedre balance – Bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder i hele landet” fra juni 2016 er det besluttet at nedlægge Natur- og Miljøklagenævnet og etablere to nye klagenævne i ”Nævnenes Hus” i Viborg for henholdsvis planområdet og natur- og miljøområdet. Endvidere er det besluttet, at gebyret for klage til disse to nævn hæves og differentieres fra 500 kr. til henholdsvis 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer.

Med lovforslaget sammenlægges to af Miljø- og Fødevarerministeriets klageinstanser, henholdsvis Natur- og Miljøklagenævnet og Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, til ét nyt uafhængigt nævn for klager over afgørelser fortrinsvist på Miljø- og Fødevarerministeriets område.

Loven skal efter forslaget etablere det nødvendige hjemmelsgrundlag for klageorganisationen og tilvejebringe en i forhold til Natur- og Miljøklagenævnet mere forenklet nævnsmodel, hvor nævnet inddeles i faste sagkyndige afdelinger, der i højere grad vil kunne tilgodese fleksibilitet og fokus på den mest hensigtsmæssige og effektive sagsbehandling, og som bedre vil kunne varetage hensynet til borgernes retssikkerhed, hurtig sagsbehandling og afgørelse. Inddelingen i sagkyndige afdelinger gør, at der er truffet et sagligt og hensynsfuldt valg af sagkundskab på forhånd. Dermed begrænses det eksisterende behov for vejledning til de sagkyndige nævnsmedlemmer markant. Samtidig kan også visitationsproceduren, som den kendes i dag fra Natur- og

Miljøklagenævnet, moderniseres til en langt mere effektiv proces, som ligner processen for orienteringen af de læge nævnsmedlemmer i det nuværende Natur- og Miljøklagenævnet. Det foreslåede begrænsede antal sagkyndige vil forventeligt oparbejde en større erfaring end hidtil med nævnssarbejdet, når de kommer til at deltage i flere sager i de forskellige faste nævnsafdelinger.

Forslaget tilvejebringer samtidig de nødvendige konsekvensændringer i sektorlovene på Miljø- og Fødevarerministeriets område, samt i visse love på henholdsvis Erhvervs- og Vækstministeriets, Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets, Kulturministeriets og Sundheds- og Ældreministeriets områder.

Endvidere foreslås der også foretaget en rent ordensmæssig præcisering af EU-noten til miljømålsloven, jf. forslagets § 38.

Et væsentligt formål med lovforslaget er også at modernisere, forenkle og ensarte den gældende retstilstand, hvor der på miljø- og fødevarerområdet i dag er to forskellige klageinstanser med varierende regelsæt og traditioner. Det vurderes, at der er både faglige og rent forvaltningsmæssige synergieffekter forbundet med en sammenlægning og etablering af ét klagenævn for det samlede miljø-, natur-, fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområde.

Ved at sammenlægge Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri samt Natur- og Miljøklagenævnet ved en ny nævnslov, vil det nye nævn dække hele Miljø- og Fødevarerministeriets sagsområde og dermed indgå på lige fod med de øvrige klagenævne i Nævnenes Hus.

Integrationen i Nævnenes Hus, som efter forslaget skal sekretariatsbetjenes af nævnet, forventes at give øget fleksibilitet,

større tilpasningsevne og mindre sårbarhed i forbindelse med klagebehandlingen bl.a. pga. muligheder for omfordeling af medarbejdere, således at ekstra kræfter lettere kan sættes ind ved flaskehalse, sygdom, vakancer, ferie, store sagspukler m.v. Generelt har større nævnssekretariater bedre muligheder for at iværksætte arbejde med udvikling af sags-gange, sagsflow, systemunderstøttelse etc. samt sætte nævns- og kundebetjeningen i system. Dialog og vidensformidling vil kunne systematiseres bedre, og der vil komme ensartet fokus på god sagsbehandling, som vil kunne højne kvaliteten i forvaltningsafgørelserne, når et uafhængigt nævn fastlægger praksis og formidler viden om de afgørelser, som nævnet træffer.

Det nye klagenævn skal efter forslaget være uafhængigt og upartisk, og det skal kunne håndtere klager mindst lige så kvalificeret og på sigt effektivt, som de to nuværende klageinstanser. Mulighederne for digital selvbetjening og klagebehandling foreslås videreført og udvidet.

Det foreslås, at det nye nævn får navnet Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Regeringen er opmærksom på, at en sammenlægning på kort sigt kan medføre et øget ressourceforbrug i forbindelse med organisationsændringen og udflytningen til Viborg. Regeringen skønner dog, at sagsbehandlingstiden på sigt kan nedbringes. I forlængelse af den politiske aftale om Danmark i Bedre Balance fra juni 2016 er det et mål, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på sigt kan nedbringes og varigt være under 6 måneder samlet set for de sager, der i dag behandles i Natur- og Miljøklagenævnet.

Det nye Miljø- og Fødevarerklagenævn, og loven herom, ressortoverføres til Erhvervs- og Vækstministeriet pr. 1. februar 2017, jf. kgl. resolution af 8. juni 2016. Erhvervs- og vækstministeren er derfor i forslaget anført som udøveren af de relevante beføjelser i forhold til det nye Miljø- og Fødevarerklagenævns fremtidige virke.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. februar 2017.

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Klageinstansernes kompetence

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Natur- og Miljøklagenævnet

Natur- og Miljøklagenævnet blev oprettet i 2011 ved lov om Natur- og Miljøklagenævnet, jf. lov nr. 483 af 11. maj 2010 med senere ændringer, der senest er bekendtgjort ved lov bekendtgørelse nr. 1205 af 28. september 2016. Med loven gennemførtes en sammenlægning af Naturklagenævnet og Miljøklagenævnet. Nævnsloven blev fulgt af en parallel følgelov med en række nødvendige konsekvensændringer i den øvrige lovgivning.

Natur- og Miljøklagenævnet er øverste administrative klageinstans for forvaltningsafgørelser truffet inden for natur- og miljøområdet i det omfang, det fastsættes i den øvrige lovgivning.

Natur- og Miljøklagenævnet behandler klager over afgørelser truffet efter lov om naturbeskyttelse, lov om miljøbeskyttelse, lov om råstoffer, lov om planlægning, lov om vandløb, lov om skove, lov om jagt og vildtforvaltning, lov om sommerhuse og camping m.v., lov om kolonihaver, lov om miljøvurdering af planer og programmer, lov om nationalparker, lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken, lov om vandforsyning, lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, lov om forurenede jord, lov om aktindsigt i miljøoplysninger, lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven), lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om beskyttelse af havmiljøet, lov om miljø og genteknologi, miljøskadeloven, lov om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søer, museumsloven, lov om havstrategi, lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål m.v., lov om miljøvenligt design af energiforbrugende produkter, lov om vandplanlægning, lov om Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram og lov om kystbeskyttelse.

Afgørelserne, som kan påklages til nævnet, er typisk afgørelser truffet af forskellige offentlige myndigheder og virksomheder med specifikke opgaver inden for natur- og miljøforvaltningen. Der kan f.eks. nævnes afgørelser truffet af kommunerne, Miljøstyrelsen, Styrelsen for Vand og Naturforvaltning, Kystdirektoratet og Naturstyrelsen.

Nævnet foretager fuld prøvelse i de klagesager, hvor den relevante lovgivning ikke indeholder begrænsninger af prøvelsesadgangen.

I de enkelte sektorlove på miljø- og naturområdet kan nævnets kompetence også være nærmere reguleret. Eksempelvis er der i naturbeskyttelsesloven, jf. lov bekendtgørelse nr. 1217 af 28. september 2016, en række bestemmelser, som regulerer Natur- og Miljøklagenævns opgaver på naturbeskyttelsesområdet, herunder navnlig fredningsområdet, nævnets forhold til taksationskommissionerne og nævnets adgang til prøvelse af kommunalbestyrelsernes afgørelser efter loven.

2.1.1.1.2. Natur- og Miljøklagenævns afgørelse i de enkelte sager

Nævnet afgør ca. 2100 klager om året, hvoraf 12 % de seneste år har været forelagt nævnet. De resterende 88 % har de seneste år været formandsafgørelser, der afgøres af sekretariatet i overensstemmelse med den administrative praksis, der er anlagt af nævnet.

Nævnet består i den læge sammensætning efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet (nævnsloven) af formanden (eller en stedfortræder for denne), 7 medlemmer udpeget af Folketinget, og 2 medlemmer udpeget af Højesteret.

Til afgørelse af nævnssager med beskikkede medlemmer udvælger formanden eller dennes stedfortræder de beskikkede sagkyndige, således at nævnet besidder den sagkundskab, der er nødvendig for den enkelte sags afgørelse. Dette valg

er i almindelighed styret af sektorlovene på natur- og miljøområdet, men i særlige tilfælde kan det besluttes af formanden, at en sag, der efter bestemmelser i lovgivningen skal behandles af nævnet i den læge sammensætning, i stedet skal behandles af nævnet i den sagkyndige sammensætning eller i en nævnskombination af både sagkyndige medlemmer, højesteretsdommere og læge medlemmer. De beskikede sagkyndige medlemmer udvælges fra sag til sag fra en liste, som formanden vælger fra. I hovedparten af sagerne, hvor der er brug for specialviden og sagkundskab, indgår der typisk 1-2 sagkyndige nævnsmedlemmer.

Nævnets afgørelser i de mindre og ikke principielle sager, og sager af ren juridisk art, kan afgøres på skriftligt grundlag eller ved et møde. Når nævnet derimod sammensættes med sagkyndige eller læge medlemmer er hovedreglen, at der træffes afgørelse i sagen på et møde. Nævnets afgørelser træffes ved almindelig stemmeflerhed, dog således at formandens stemme er udslagsgivende ved eventuel stemmelighed. Dissens i nævnet kan forekomme og vil fremgå med kort begrundelse af sagens akter.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser offentliggøres på nævnets afgørelsesportal på www.nmknafoerelser.dk

2.1.1.2. Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (navnet på organisationen siden den 1. august 2015) blev, som led i det almindelige over-/underordningsforhold, og med hjemmel i enslydende bemyndigelsesbestemmelser indeholdt i en række sektorlove på fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet, oprettet ved bekendtgørelse nr. 58 af 6. februar 2008 om Sekretariatet for Fødevarer- og Vetrinærklager.

Klageinstansen blev oprettet som led i Forlig om fødevarerekontrollen, 31. maj 2007 (også kaldet Fødevarerforlig 1.0.), jf. lov nr. 110 af 26. februar 2008 om ændring af lov om fødevarer med flere love (Fødevarerkontrol og sanktionsmuligheder m.v.), der gennemførte forliget, jf. Folketingstidende 2007 - 08, 2. samling, B, L 45 som fremsat, side 185. Af lovforslaget L 45, afsnit 1.3.1., og af forliget fremgik det, at der skulle oprettes en uafhængig klageinstans med det formål at styrke Fødevarestyrelsens vejledningsindsats og sikre ens sanktionering af virksomheder. Hidtil havde Fødevarestyrelsen behandlet klager over de daværende Fødevareregioners afgørelser, samtidig med at Fødevarestyrelsen skulle vejlede de daværende fødevareregioner om fortolkning og udmøntning af reglerne. Oprettelsen af klageinstansen krævede ikke en lovændring, da delegation af fødevarerministerens kompetence (samt adgang til afskæring af klageadgang) var hjemlet i bl.a. fødevarelovens § 58, stk. 1.

Klagecenterets kompetencer og opgaver fremgår af bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenterets opgaver og beføjelser.

Klagecenteret behandler klager over administrative afgørelser, som kan træffes efter 47 forskellige sektorlove, efter en række EU-retsakter med direkte virkning for medlemsstaterne og efter visse anordninger og materielle tekstanmærkninger til de skiftende finanslove. Opgaven er dog hovedsage-

ligt koncentreret om juridisk efterprøvelse af afgørelser truffet af Fødevarestyrelsen eller NaturErhvervstyrelsen i henhold til reglerne på de centrale lovområder for landbrugs-, fødevarer- og fiskeriområdet. Sagerne angår typisk økonomisk støtte til landmænd og kontrol i forbindelse hermed (herunder nedsættelse af landbrugsstøtten, som følge af de såkaldte krydsoverensstemmelseskrav), samt kontrol af fødevarer (smileyordningen) og af dyr (dyrevelfærd og dyresundhed). Hertil kommer et mindre antal klagesager vedrørende fiskeri, landbrugsejendomme og foder m.v., samt sager vedrørende Fødevarestyrelsens kontrolvirksomhed i Grønland. Klagecenteret fungerer alene som rekursinstans.

2.1.1.2.2. Klagecenterets afgørelse i de enkelte sager

Klagecenteret modtager ca. 800 klagesager årligt. Sagsbehandlingen består i fuld juridisk prøvelse af de påklagede afgørelser. I sin prøvelse af det faglige skøn i klagesagerne foretager klagecenteret alene en prøvelse af de retlige rammer for 1. instansernes faglige vurderinger, da 1. instanserne på Miljø- og Fødevarerministeriets område besidder faglig ekspertise, der ikke er til stede i klagecenteret. Klagecenteret kan om nødvendigt indhente videnskabelige udtalelser, f.eks. hos Fødevarerinstitutionen og Veterinærinstitutionen på Danmarks Tekniske Universitet (DTU).

Klagecenterets afgørelser truffet i klagesager på Fødevarestyrelsens område har siden den 1. januar 2012 været offentligt tilgængelige via en afgørelsesportal, der i 2015 blev udvidet, så den også omfatter NaturErhvervstyrelsens område, og er inddelt i forskellige områder, f.eks. grundbetaling, miljøordninger, krydsoverensstemmelse, projektstøtte, dyr, fødevarer, foder m.v. Afgørelsesportalen findes på <http://fkafgoerelser.dk>.

2.1.2. Den foreslåede ordning

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bliver efter forslaget den øverste og uafhængige administrative klageinstans for afgørelser på Miljø- og Fødevarerministeriets område, i det omfang dette følger af den øvrige lovgivning. Miljø- og Fødevarerklagenævnet vil også efter forslaget blive den øverste klageinstans for afgørelser på visse andre ministerområder i det omfang dette følger af sektorlovgivningen.

Det er centralt, at der med den foreslåede nævnsmodel sikres en bredde i de synspunkter, der er repræsenteret i nævnet. For at etablere balanceret faglig bredde, fasthed og kontinuitet i sammensætningen af nævnet foreslås der derfor indført faste nævnssammensætninger i 8 sagkyndige afdelinger og 1 læg afdeling. Politikere eller personer udpeget af politiske partier vurderes som gode repræsentanter for almene samfundsmæssige hensyn. Muligheden for en nævnssammensætning bestående af sagkyndige eller læge medlemmer, som kendes fra Natur- og Miljøklagenævnet, foreslås derfor videreført.

Afgørelserne fra nævnet vil efter forslaget være endelige i det administrative system, medmindre andet følger af den øvrige lovgivning. Ifølge forslaget vil klageadgang til næv-

net samtidig betyde at klage til den overordnede ressortminister for området tilsvarende bliver afskåret.

Fagområderne landbrug, miljø, fiskeri, natur og fødevarer er på trods af sagernes indbyrdes forskelligartethed relateret, særligt fordi der er tale om klagesager under det samme ressortområde, hvorfor en sammenlægning af de to klagemyndigheder er relevant og nærliggende. Alle de nuværende typer af klagesager på natur- og miljøområdet og alle klagesager på fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet bliver således efter forslaget omfattet af loven og af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence. Hertil kommer forvaltningsafgørelser efter bl.a. museumsloven og lov om apoteksvirksomhed. De sektorlove, som det nye klagenævn skal træffe afgørelser efter, fremgår af lovforslagets kapitel 9, hvor konsekvensændringerne i lovene fremgår. Nævnet skal også iagttage en række bestemmelser om klage fastsat i bekendtgørelser, der er udstedt i henhold til de nævnte sektorlove. Hertil kommer en lille gruppe af regler om afgørelser, der kan træffes efter nogle materielle tekstanmærkninger på Finanslovens § 24, jf. de specielle bemærkninger til forslaget § 49, eller efter direkte anvendelige bestemmelser i EU-forordninger på fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet. Klagenævnet vil efter forslaget også skulle behandle klager over afgørelser i henhold til love på veterinær- og fødevarerområdet, som er sat i kraft for Grønland ved tre kongelige anordninger, jf. de specielle bemærkninger til forslaget §§ 1 og 95.

2.1.2.1. Miljø- og Fødevarerklagenævnets prøvelse

Nævnet skal efter forslaget tage stilling til alle relevante klagepunkter. Det vil navnlig sige klagepunkter, der vil kunne føre til, at den indklagede afgørelse ophæves, ændres eller hjemvises. I visse sager vil sagsbehandlingen dog kunne koncentreres om et enkelt klagepunkt, hvis det f.eks. efter en foreløbig gennemgang viser sig, at det pågældende klagepunkt indebærer, at den indklagede afgørelse skal ophæves. Det skal dog anføres i afgørelsen, om den indklagede afgørelse indeholder yderligere væsentlige mangler, så risikoen for at gentage disse mindskes. Hvis nævnet finder, at en afgørelse er ulovlig, skal den omgøres, også selv om dette ligger uden for klagens konkrete tema. Nævnet foretager således efter forslaget en fuld prøvelse af både retlige og faktiske spørgsmål.

Begrundelsen for nævnets afgørelser skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang, afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen. Begrundelsen skal endvidere om fornødent indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen, jf. forvaltningslovens § 24, stk. 1 og 2.

Om prøvelsesintensiteten og efterprøvelsen af faglige vurderinger, skøn mv. henvises til de specielle bemærkninger til forslaget § 11.

2.2. Klageinstansernes sammensætning

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Natur- og Miljøklagenævnets sammensætning

Natur- og Miljøklagenævnets sager er indbyrdes meget forskellige, hvilket afspejles i Natur- og Miljøklagenævnets forskellige sammensætninger (nævnskombinationer), jf. lov om Natur- og Miljøklagenævnet (nævnslovens) §§ 5-7, og den særlige visitationsudvalgsprocedure for de sager, som kræver medvirken af sagkyndige nævnsmedlemmer, jf. nævnslovens §§ 11-12. Generelt er klagesagerne på miljøområdet præget af både miljøfaglig og teknisk kompleksitet, og afgørelserne beror typisk på produktionstekniske vurderinger sammenholdt med miljøfaglige vurderinger. På natur- og planområdet deltager læge nævnsmedlemmer i nævnets klagesagsbehandling, for at sikre at almene og samfundsmæssige hensyn og synspunkter afvejes og indgår i nævnets samlede vurdering af en klagesag.

Nævnet er derfor organiseret som et kombinationsnævn, hvor både det sagkyndige og det læge element indgår. Det betyder, at nævnet som udgangspunkt har to forskellige sammensætninger, dels en læg sammensætning, hvor nævnet sammensættes med formanden og syv medlemmer udpeget af Folketinget og to højesteretsdommere, jf. nævnslovens § 5, stk. 1, nr. 2, og dels en sagkyndig sammensætning, hvor nævnet besættes af formanden og en række beskikkede sagkyndige, jf. nævnslovens § 5, stk. 1, nr. 1. Hvordan nævnet skal sammensættes konkret i de enkelte typer klagesager følger af den øvrige lovgivning, jf. nævnslovens § 5, stk. 2. Nævnet sammensættes således i de forskellige kombinationer i almindelighed efter klagesagens art og karakter.

Efter § 7 i nævnsloven kan formanden eller en stedfortræder i ganske særlige tilfælde beslutte, at en sag skal behandles af nævnet med deltagelse både af et eller flere sagkyndige medlemmer, jf. § 5, stk. 1, nr. 1 og de læge medlemmer, jf. § 5, stk. 1, nr. 2 i nævnsloven.

Medlemmerne har et alsidigt kendskab til en række natur- og miljøretligt relevante sagsområder. Det er i vidt omfang op til nævnets formand at bestemme, hvilke specifikke kompetencer der konkret er behov for i den enkelte sag. Det læge nævn træffer afgørelser i langt de fleste af nævnets sager, som angår 1. instansernes afgørelser truffet efter bl.a. naturbeskyttelsesloven, planloven, skovloven, museumsloven og vandforsyningsloven. Det sagkyndige nævn træffer afgørelser i bl.a. klagesager efter miljøbeskyttelsesloven, husdyrbrugsloven og jordforureningsloven.

Undtagelserne består i de særlige tilfælde, hvor nævnet sammensættes med både beskikkede sagkyndige medlemmer, læge medlemmer og højesteretsdommere, jf. nævnslovens § 7 eller de sager, der ikke indeholder spørgsmål af større eller principiel betydning, og sager, hvis afgørelse alene beror på en juridisk vurdering, jf. dog nævnslovens § 12, stk. 3 og 4, hvor formanden (næstformanden eller stedfortræderne) efter loven kan afgøre sagerne på nævnets vegne, dvs. alene på formandskompetencen, jf. § 9 i nævnsloven.

Nævnets formand og næstformand skal have bestået juridisk embedseksamen, jf. nævnslovens § 2, stk. 2.

Dommerne i nævnet, som Højesteret har udpeget for en periode af 4 år, jf. nævnslovens § 2, stk. 1, og § 4, styrker den juridiske legitimitet af nævnets afgørelser. Deltagelsen af dommere skal i øvrigt også ses i sammenhæng med deltagelsen af dommere i fredningsnævnene, jf. naturbeskyttelseslovens kapitel 6.

De sagkyndige medlemmer udpeges af miljø- og fødevareremisterne i deres personlige egenskab. Natur- og Miljøklagenævnet har for tiden tilknyttet 216 sagkyndige medlemmer, der benyttes i forhold til de sager, som kræver særlig sagkundskab, set i forhold til oplysning, fastlæggelse og vurdering af sagens faktum. De sagkyndige er indstillet til udpegning dels af en lang række organisationer, som primært er opregnet i nævnslovens § 3, stk. 2 og 3, dels af organisationer og styrelser under Miljø- og Fødevarerministeriet og andre myndigheder, jf. § 3 stk. 4 og 5.

De læge medlemmer i Natur- og Miljøklagenævnet udpeges for en periode af 4 år af Folketinget, jf. nævnslovens § 2, stk. 1, og § 4. Nævnet er optaget på finansloven for 2016 under § 24.11.02. Natur- og Miljøklagenævnet (driftsbevilling).

2.2.1.2. Klagecentret for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris sammensætning

Klagecentret er en selvstændig administrativ enhed under Miljø- og Fødevarerministeriet, som primært er bemandet med juridiske sagsbehandlere, under ledelse af en kontorchef. Klagecentret er ikke organiseret som et nævn. Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri er optaget på finansloven for 2016 under § 24.11.01.50. Departementet (driftsbevilling).

2.2.2. Den foreslåede ordning

Miljø- og Fødevarerklagenævnet vil efter forslaget skulle udgøre en del af den offentlige forvaltning og vil dermed blive omfattet af de almindelige forvaltningsretlige regler og retsgrundsætninger.

Nævnet vil ifølge forslaget bestå af 1 formand, der er jurist, 2 dommere (udpeget fra landsretterne), der suppleres enten af en sagkyndig afdeling eller af en læg afdeling med medlemmer, der er udpeget af Folketinget. Det er hensigten, at tilstedeværelsen af både landsretsdommere, sagkyndige og læge nævnsmedlemmer skal styrke nævnets uafhængighed og dets legitimitet. Det foreslås, at alle nævnsmedlemmerne inddeles på faste nævnsafdelinger.

Sammensætningen uddybes og begrundes nærmere i det følgende.

Det foreslås, at formanden og dennes stedfortrædere skal have bestået juridisk kandidatexamen. Formanden og dennes stedfortrædere udpeges af erhvervs- og vækstministeren efter høring af miljø- og fødevarerministeren for en periode af 4 år og med mulighed for genudpegning.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal efter forslaget ud over nævnsformanden have en stærk juridisk kerne bestående af 2 landsdommere. Dommerne skal ifølge forslaget udpeges af landsretternes præsidenter, jf. retsplejelovens § 47 a, stk. 3.

De læge medlemmer af nævnet består ifølge forslaget af 4 af Folketinget udpegede medlemmer. Regeringen vurderer således, at der fortsat er et behov for deltagelse af læge medlemmer i klagesagsbehandlingen. Dette gør sig særligt gældende i f.eks. ekspropriationssager, hvor et element af nævnets prøvelse er en stillingtagen til generelle samfundsmæssige hensyn. Også i fredningssager er det læge element vigtigt, da afgørelsen af disse sager ikke beror på en ren juridisk vurdering. Udover i ekspropriationssager og i fredningssager indeholder sektorlovgivningen, herunder naturbeskyttelsesloven, museumsloven og skovloven, bestemmelser, hvorefter der skal træffes skønsmæssige afgørelser, f.eks. afgørelser om dispensation til indgreb i beskyttede naturtyper, jf. naturbeskyttelseslovens § 3, afgørelser om offentlighedens adgang til naturen, jf. naturbeskyttelseslovens kapitel 4 eller nedlæggelse af beskyttede diger, jf. museumsloven § 29 a.

Fælles for den type af afgørelser, som særligt kræver læg deltagelse, er, at beskrivelsen i lovteksten af, hvilke hensyn der skal lægges vægt på i de konkrete afgørelser, er enten tom eller meget sparsom. Der skal således, for at der kan træffes en afgørelse, foretages en afvejning af forskellige modsatrettede hensyn, herunder bl.a. beskyttelseshensyn og formålsinteresser, samfundsmæssige interesser (såvel hensynet til almenvellet og rekreative interesser samt samfundsøkonomiske interesser), private interesser (f.eks. det ønskede formål med ansøgningen, privatøkonomiske/erhvervsøkonomiske interesser), og forvaltningsretlige proportionalitetsafvejninger. I større miljøsager kan deltagelse af det læge element være vigtigt i forhold til overordnede proportionalitetsafvejninger, hvilket tilsvarende må forventes at kunne være tilfældet i visse fødevarer sager m.v., hvor producenthensyn og forbrugers hensyn skal afvejes nærmere. Endvidere kan der være tale om afgørelser af skønsmæssig karakter, som er truffet efter politisk behandling i kommunalbestyrelser eller i politiske udvalg herunder. Temaet i de klagesager er typisk, om en sådan afgørelse skal ændres eller fastholdes. En ændring af afgørelsen bør derfor kræve, at klageinstansen også selv besidder en tilsvarende form for demokratisk legitimitet. Regeringen vurderer, at denne legitimitet i nævnet bedst opnås ved en udpegning, der ud over de overordnede nationale interesser også afspejler det danske politiske hierarki. Udpegningen bør derfor efter forslaget foretages af Folketinget.

De sagkyndige medlemmer skal efter forslaget indplaceres i en fast nævnsafdeling, jf. forslagets § 3. En sagkyndig afdeling skal bestå af 2 sagkyndige personer, som af hensyn til paritetsprincippet er indstillet til beskikkelse af hhv. 'erhvervsiden' eller af 'miljø-/natur-/forbrugersiden' inden for nævnets hovedfagområder, således at sagkyndigheden i afdelingen både er anerkendt af en indstillende organisation på produktionssiden og en indstillende organisation på forbru-

gersiden eller en organisation, der dækker natur- og miljømæssige interesser.

Baggrunden for forslaget om faste inddelinger (nævnsafdelinger) er, at det nuværende Natur- og Miljøklagenævn i den sagkyndige sammensætning i dag består af formanden og et antal sagkyndige medlemmer, der udtages af formanden blandt de beskikkede til behandling af en konkret sag på baggrund af deres kvalifikationer. Udtagelsen af de sagkyndige medlemmer sker fra en liste med mere end 200 sagkyndige, hvilket i praksis er yderst ressourcekrævende både for nævnet, der skal udtage sagkyndige til den enkelte sag, og for de indstillende organisationer, styrelser og myndigheder. Langt de fleste af de sagkyndige udtages dog aldrig, da der ikke har været behov for deres specifikke kompetencer til brug ved nævnets behandling af sagerne. Deltagelse af sagkyndige medlemmer i sagsbehandlingen i Miljø- og Fødevarerklagenævnet vurderes samtidig at være nødvendig for de af sagerne, der er af teknisk karakter og rummer spørgsmål af dels produktionsteknisk karakter, f.eks. anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT), dels spørgsmål af miljøfaglig karakter, f. eks. risikovurderinger af forureningsspredning. Det er endvidere ifølge erfaringerne fra Natur- og Miljøklagenævnets praksis normalt fuldt tilstrækkeligt med en sagkyndig nævnskonstruktion som består af 1-2 sagkyndige nævnsmedlemmer.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet sker der omvendt ikke sagkyndig efterprøvelse af 1. instansernes faglige vurderinger eller faglige skøn, da Klagecentret ikke har de fornødne faglige forudsætninger for en sådan revurdering. Den foreslåede nævnskonstruktion muliggør som noget nyt på området, at der i særlige situationer, hvor der i forbindelse med klagen påpeges oplysninger, som i nødvendigt og tilstrækkeligt omfang rejser berettiget tvivl f.eks. om det faglige skøn, vil kunne foretages en efterprøvelse, hvor det dels er muligt og relevant, og når sektorloven ikke afskærer klageadgangen til alene at kunne angå retlige spørgsmål. Regeringen finder, at især sager på planteavlsoområdet, f.eks. sager om arealernes tilstand og støtteberettigelse, sager om overholdelsen af ”grønne krav” såsom efterafgrøder og dækningsgraden heraf, og sager vedrørende utilstrækkelig slåning og afgræsning vil kunne undergives en faglig efterprøvelse. På det dyrevelfærdsretlige område er det især sager om dyretransporter og registreringer af brok, skuldarsår og andre skader på produktionsdyr, som f.eks. kan indeholde aspekter, hvor en ny faglig vurdering eller et nyt fagligt skøn efter omstændighederne kan blive relevant og indgå i en egentlig nævnsbehandling.

Nævnet kan ifølge forslaget i helt særlige tilfælde suppleres af en fagspecialist, i de sager, hvor der er behov for særlig specialviden, jf. de specielle bemærkninger til forslaget § 3, stk. 2.

2.3. Gebyr ved indgivelse af klage

2.3.1. Gældende ret

2.3.1.1. Natur- og Miljøklagenævnet

Ifølge gældende regler opkræves gebyr for at klage til Natur- og Miljøklagenævnet på 500 kr. for hovedparten af de typer klager, som nævnet håndterer, jf. § 18 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet og bekendtgørelse nr. 754 af 16. juni 2012 om gebyr for indbringelse af klager for Natur- og Miljøklagenævnet m.v. Gebyret er efter loven pristalsreguleret (2012-niveau) og reguleres den 1. januar hvert år, jf. § 18, stk. 2.

Der er væsentlige undtagelser til hovedreglen om gebyrbetaling efter bestemmelserne i nævnslovens § 18, stk. 3-7. Der betales således ikke gebyr ved indgivelse af klager over fredningsafgørelser efter naturbeskyttelseslovens § 40, klager over ekspropriationsbeslutninger efter naturbeskyttelseslovens § 60, skovlovens § 23, regler fastsat i medfør af naturbeskyttelseslovens § 60 a, § 27 i lov om råstoffer, § 47 i lov om planlægning, § 33 i lov om beskyttelsen af de ydre koge i Tøndermarsken, vandforsyningslovens § 40, jordforureningslovens § 22, stk. 2 og 4, vandløbslovens § 71 og miljøbeskyttelseslovens § 58 samt klager over afgørelser truffet i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 82, når disse afgørelser vedrører sager efter § 58. Der betales endvidere ikke gebyr for klager efter naturbeskyttelseslovens §§ 19 d-19 f, og heller ikke for klager over afgørelser efter skovlovens §§ 19-21. Endelig betales der ikke gebyr for klager til Natur- og Miljøklagenævnet, der udelukkende vedrører aktindsigt.

2.3.1.2. Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Der er ikke hjemmel til at kræve gebyr for indgivelse af klage til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

2.3.2. Den foreslåede ordning

Der skal efter forslaget til §§ 18-19 som hovedregel kunne opkræves gebyr for at klage til nævnet i alle sager, der kan indbringes for nævnet, uanset bestemmelser herom i den enkelte sektorlov. Efter forslaget differentieres gebyrets størrelse, alt efter om klager er en borger eller en virksomhed / organisation. For behandling af klager, der indbringes for Miljø- og Fødevarerklagenævnet, skal privatpersoner efter forslaget som hovedregel betale et gebyr på 900 kr. Dette gælder også for en anmodning om genoptagelse. Virksomheder og organisationer skal efter forslaget betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage til nævnet. Visse klager indeholder klagepunkter, som relaterer sig til afgørelser efter flere forskellige sektorlove på en gang (interne parallelle klageforløb). Gebyrordningen vil også skulle afspejle dette, så det f.eks. fremgår klart, hvornår der er tale om flere forskellige sager, som udløser, at der skal betales gebyr for hver sag. For så vidt angår regler for gebyr og tilbagebetaling af gebyr er det hensigten, at de hidtidige regler for opkrævning m.v. ifølge

forslaget vil skulle videreføres i en ny og ajourført gebyrbe-kendtgørelse.

En række sagskategorier vil efter forslaget være undtaget fra klagegebyr. Det gælder bl.a. klager over afgørelser efter fødevarer-, landbrugs- og fiskerilovgivningen og klager over afgørelser efter § 13, stk. 6, i lov om apoteksvirksomhed (klager over afgørelser, der hidtil har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri) samt de nugældende undtagelser fra betaling af gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet (bl.a. aktindsigt, fredningssager og ekspropriationsager m.v.). Hertil foreslås det, at også afgørelser efter naturbeskyttelseslovens § 19 g, § 37, stk. 4 og § 37a, stk. 3, skal kunne fritages, jf. nærmere de specielle bemærkninger til forslagets § 19.

2.4. Forretningsorden, sekretariat, og formandens kompetence

2.4.1 Gældende ret

2.4.1.1. Natur- og Miljøklagenævnet

Nævnets forretningsorden er fastsat i medfør af lov om Natur- og Miljøklagenævnets § 2, stk. 4, § 11, stk. 2, § 12, stk. 4, og § 13 i form af bekendtgørelse nr. 1726 af 16. december 2015 om forretningsorden for Natur- og Miljøklagenævnet. Forretningsordenen gælder for nævnets behandling af sager efter de forskellige sektorlove, hvor nævnet er indsat som klagemyndighed. Den indeholder bl.a. bestemmelser om formanden og dennes stedfortræder, om nedsættelsen af visitationsudvalg, reglerne for gennemførelse af visitation, indsigelser mod beslutninger om formandsafgørelser, indsigelser mod beslutning om nævnssammensætning, generelle regler om sagernes forberedelse og behandling, regler vedrørende Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser, regler for offentliggørelse af nævnets afgørelsespraksis m.v. samt aflæggelse af årsberetning m.v.

Natur- og Miljøklagenævnet betjenes af et sekretariat, der ledes af nævnsformanden. Sekretariatet foretager en indledende screening af alle indgåede klagesager, forbereder sager til afgørelse og påser herunder, at sagerne er tilstrækkeligt oplyst.

Orienteringen om indkomne sager til medlemmerne af nævnet i den sagkyndige sammensætning sker i dag via de faste visitationsudvalg, jf. nævnenslovens § 11. Efter den gældende ordning nedsættes 6 forskellige visitationsudvalg. Hvert visitationsudvalg består af et antal medlemmer, som udpeges blandt de sagkyndige medlemmer af nævnet for indtil 4 år ad gangen efter indstilling fra de ifølge sektorlovgivningen indstillingsberettigede organisationer. De 6 eksisterende visitationsudvalg består af samlet 48 medlemmer, der er udpeget af 20 forskellige organisationer, både alene og i forening. Medlemmerne af visitationsudvalgene får mindst en gang månedligt oversigter over de sager, der er indkommet på det område, det enkelte visitationsudvalg dækker. Ordningen med brug af visitationsudvalg har eksisteret siden 2007. Begrundelsen for ordningen er, at Natur- og Miljøklagenævnet i dets sagkyndige sammensætning er

et nævn, der nedsættes ad hoc fra sag til sag. Der eksisterer således ikke et fast stående nævn, som formanden kan orientere om indkomne sager og behandlingsmåde og derved opnå konsensus og legitimitet til sin udmøntning af formandskompetencen, jf. nævnenslovens § 9. Orientering af Natur- og Miljøklagenævnet i dets læge sammensætning sker derimod månedligt efter en procedure, hvor nævnsmedlemmerne orienteres dels om indkomne klager og dels om, hvilke sager der af formanden er udtaget til nævnsbehandling.

For begge procedurer gælder, at nævnsmedlemmerne eller medlemmerne af det enkelte visitationsudvalg kan forlange sager, der er udtaget til afgørelse af formanden, henvist til afgørelse i nævnet (indkaldeordningen). Ifølge § 9, stk. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet kan formanden eller en stedfortræder for denne på nævnets vegne således træffe afgørelse i sager, der ikke indeholder spørgsmål af større eller principiel betydning, og i sager, hvis afgørelse alene beror på en juridisk vurdering. Formandskompetencen kan dog ikke udnyttes, hvis et nævnsmedlem gør indsigelse, og visitationsudvalget eller nævnet i den læge sammensætning bakker indsigelsen op.

2.4.2. Den foreslåede ordning

Erhvervs- og vækstministeren vil efter høring af miljø- og fødevarerministeren fastsætte nævnets forretningsorden, jf. forslagets § 13. I en forretningsorden optages de generelle bestemmelser for nævnets virke. Der vil bl.a. i forretningsordenen blive indført orienteringsmøder med de 9 afdelinger i nævnet. På møderne redegør formanden for nævnets faste afgørelsespraksis på relevante retsområder og dermed også for den forgangne periodes konkrete udmøntning af formandskompetencen, jf. forslaget til § 8, og om formandens forventninger til udmøntningen heraf i den kommende periode. Nærmere regler for afholdelse af disse faglige orienteringsmøder, som skal supplere formandens løbende orientering til nævnsmedlemmerne om indkomne sager, vil blive fastsat i nævnets forretningsorden.

Den orienteringsprocedure i forhold til nævnsmedlemmerne, der i dag anvendes i forhold til Natur- og Miljøklagenævnet i dets læge sammensætning, foreslås videreført, da den er smidig, praktisk og effektiv, ligesom den fuldt ud kan understøttes digitalt, jf. de specielle bemærkninger til forslagets § 6, der indebærer at formanden skal orientere nævnet om indkomne sager og pålægger formanden at orientere nævnet om tilfælde, hvor formanden har besluttet, at sagen skal behandles i en anden afdeling end den i lovgivningen forudsatte. Orienteringen skal indeholde oplysninger om, hvad sagen drejer sig om, og om hvorvidt sagen vurderes til at skulle afgøres på formandskompetencen eller af nævnet. Medlemmerne kan herefter forlange sager, der er udtaget til afgørelse af formanden, henvist til afgørelse i nævnet. Dette gælder dog ikke for mindre eller ukomplicerede sager eller sager, der alene beror på en juridisk vurdering, da disse kan afgøres uden forudgående orientering af nævnsmedlemmerne.

Nævnenes Hus skal efter forslaget stå for nævnets daglige administration. I det omfang der uddelegeres beslutnings-

eller afgørelseskompetence fra nævnet eller fra formanden, refererer de pågældende medarbejdere alene til den uafhængige afgørelsesmyndighed (dvs. nævnet). Nævnet vil således være uafhængigt i forhold til behandlingen af den enkelte klagesag og afgørelsen af denne. Det betyder navnlig, at nævnsmedlemmerne skal være uafhængige (funktionelt) af enhver anden instans offentlig såvel som privat. Dette gælder både nævnet, formanden og de udpegede stedfortrædere for formanden.

Medarbejdere i Nævnenes Hus, som sekretariatsbetjener nævnet, kan bl.a. forberede de enkelte nævnsmøder, skrive udkast til breve og afgørelser efter anvisning fra nævnsformanden eller dennes stedfortrædere, og de kan også modtage, screene, vejlede, oplyse og behandle sagerne. Sekretariatsmedarbejdere, der arbejder med nævnets sager, skal i alle faglige spørgsmål referere til nævnet, formanden eller dennes stedfortræder. Oplysningen af klagesagen sker som udgangspunkt på skriftligt grundlag. Reglen i lovforslagets § 16 om adgang til besigtigelser på stedet uden forudgående retskendelse er dog fortsat nødvendig for klart og enkelt at understøtte nævnets uafhængige mulighed for at foretage nødvendig sagsoplysning. Formanden eller dennes stedfortræder deltager ved behandlingen af alle sager i nævnet.

Efter lovforslagets § 8 får formanden bl.a. kompetencen til at afgøre klager på nævnets vegne, når sagen ikke indeholder spørgsmål af større eller principiel betydning og i sager, hvis afgørelse alene kræver en juridisk vurdering. Dette selv om det måtte fremgå af den øvrige lovgivning, hvilken nævnsafdeling sagen skal behandles i. Sager, der vil kunne løses i overensstemmelse med en i forvejen kendt og lovlig praksis fra hhv. Natur- og Miljøklagenævnet eller Klagecenteret for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, vil som udgangspunkt ikke være af principiel betydning. Sager, hvor klagen kan afvises af formelle grunde, er eksempler på rene juridiske sager. Til denne kategori hører f.eks. sager om afvisning på grund af overskridelse af klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi der er klaget over et forhold, som nævnet ikke har kompetence til at behandle. Ved større og principielle spørgsmål forstås sager, hvor f.eks. hensynet til væsentlige miljø- eller naturværdier skal afvejes med andre væsentlige beskyttelsesværdige interesser, herunder afgørelser af særligt vidtrækkende økonomisk betydning for samfundet eller for afgørelsens adressat. Det vil endvidere kunne tillægges betydning, om der i sagen er uenighed mellem myndigheder ofte markeret ved, at klager er en myndighed.

Det er en indarbejdet afgørelsesmetode, at formanden kan træffe afgørelser på nævnets vegne på Natur- og Miljøklagenævnets område, hvor ca. 88 % af sagerne afgøres af formanden. Det er vurderingen, at den eksisterende ordning vedrørende formandskompetencen i Natur- og Miljøklagenævnet har fungeret efter hensigten, og den indebærer i forhold til egentlig nævnsbehandling en mere enkel og effektiv og moderne sagsbehandling. Reglen i den gældende § 9, stk. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet foreslås således videreført i en tilpasset form, så den dækker alle det nye nævns sagskategorier med de modifikationer som følger af, at visitationsproceduren foreslås afskaffet og erstattet af en enklere

og mere effektiv orienteringsprocedure. Også fremover vil formanden ifølge forslaget skulle orientere nævnet om de indkomne klager og om, hvilke sager der er udtaget til afgørelse af formanden. Formanden vil endvidere også skulle orientere nævnet om de særlige tilfælde, hvor formanden har besluttet, at en klage skal behandles i en anden sammensætning af nævnet end den i lovgivningen forudsatte. I det nuværende Natur- og Miljøklagenævn orienteres nævnsmedlemmerne om indkomne klager efter to forskellige procedurer. Erfaringerne fra Natur- og Miljøklagenævnet med de to forskellige orienteringsprocedurer for henholdsvis nævnet i den sagkyndige sammensætning og nævnet i den læge sammensætning viser imidlertid, at proceduren for orientering af nævnet i det sagkyndige sammensætning via de stående visitationsudvalg er både utidssvarende og uforholdsmæssig tidskrævende, ligesom den vanskeligt kan understøttes digitalt. Erfaringerne fra visitationsudvalgene viser, at der i 2014 og 2015 anslået kun var under 5 tilfælde, hvor et medlem af et visitationsudvalg benyttede sig af indkaldeordningen, hvorefter nævnet kan kalde en sag ind til egentlig nævnsbehandling. Nødvendigheden af visitationsudvalgene ophører desuden med den foreslåede nye nævnsstruktur i Miljø- og Fødevarerklagenævnet, da dette foreslås nedsat som et fast nævn på alle sine sagsområder, jf. forslaget til § 3.

2.5. Digital kommunikation og obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage, klagefrist m.v.

2.5.1. Gældende ret

I nævnslovens kapitel 6 a om Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage m.v. er det i dag i lovens § 18 a bestemt, at miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte regler om at kommunikation mellem nævnet og 1. instans vedrørende sager, som er påklaget til nævnet, skal ske ved anvendelse af digital kommunikation, herunder bestemte it-systemer, særlige digitale formater, digital signatur eller lignende.

I nævnslovens § 18 b er det bestemt, at indgivelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med nævnet skal ske ved digital selvbetjening, samt at klager, der ikke indgives digitalt, afvises, medmindre der foreligger særlige forhold, der bevirker, at klager ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, eller afvisning ville være i strid med internationale regler eller EU-retlige forpligtelser. Undtagelsesmulighederne, som nævnet efter konkret vurdering kan vælge at bringe i anvendelse, fremgår af nævnslovens § 18 b, stk. 2-4.

Nævnet kan også undlade at afvise en klage, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for nævnet ved at behandle klagen.

På langt de fleste lovområder på fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet er der hjemmel til at kræve klagen indgivet via 1. instansen ("obligatorisk postkassemodel"). På visse ældre lovområder findes denne hjemmel imidlertid ikke, og ved afgørelser efter disse ældre regler vejledes modtageren

af afgørelsen om, at indgivelse via 1. instansen er frivillig ("frivillig postkassemodel"). De klagesager, som Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri behandler, håndteres normalt også digitalt, men klagecentret modtager ikke klager via en klageportal, men som nævnt direkte fra 1. instanserne i form af e-post. Om klagen håndteres ved digital kommunikation følger af reglerne i de enkelte sektorlove, hvor der er indarbejdet regler om obligatorisk digital kommunikation og regler om eventuelle undtagelser fra kravet herom. Der er ikke fastsat regler om frister for NaturErhvervstyrelsens og Fødevarestyrelsens oversendelse af klager til klageinstansen, men der arbejdes i praksis efter, at oversendelse af klagesagen til klageinstansen bør ske inden for 4 uger efter modtagelsen af klagen. I de forskellige bekendtgørelser udstedt med hjemmel i sektorlovene, som etablerer klageadgang til klagecentret, er der bl.a. også regler om remonstrationsadgang for 1. instansen og regler om afskæring af videre klageadgang til ministeriet.

2.5.2. Den foreslåede ordning

Ordningen, som foreslås i kapitel 7, svarer med få tilpasninger til indholdet af kapitel 6 a i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Der vil dermed også fremover være digitale kommunikationsbestemmelser i nævnsloven, som vil gælde parallelt med nogle tilsvarende digitale kommunikationsbestemmelser i sektorlovene på dele af nævnets område, jf. f.eks. miljøbeskyttelseslovens § 94.

Både Natur- og Miljøklagenævnet og Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri er langt fremme i forhold til digitalisering af klagesagsbehandlingen. For at understøtte og videreudvikle dette i det nye Miljø- og Fødevarerklagenævnet foreslås den gældende ordning, der giver mulighed for administrativt at fastsætte regler om pligt til digital kommunikation mellem Natur- og Miljøklagenævnet og 1. instans, videreført og udvidet til også at muliggøre fastsættelse af regler for nævnets og 1. instans kommunikation med sagens parter. Det sidste aspekt hænger sammen med, at det også foreslås gjort obligatorisk for en klager at anvende digital selvbetjening ved indgivelse af klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet over en afgørelse truffet af en myndighed og ved den efterfølgende kommunikation med nævnet og 1. instans om klagesagen. Hvor særlige forhold gør sig gældende, eller hvor en afvisning vil være i strid med internationale eller EU-retlige forpligtelser om ret til at klage over trufne afgørelser, skal klager dog kunne indgive klage på anden vis end ved brug af digital selvbetjening. Endvidere kan nævnet acceptere en indgivelse af klage uden anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, hvis nævnet eller afgørelsens 1. instans har klare økonomiske fordele herved. I sådanne tilfælde vil den myndighed, der har truffet den påklagede afgørelse, skulle indføre klagen i den digitale selvbetjening i forbindelse med videresendelse af klagen til nævnet.

Den digitale selvbetjeningsløsning skal også fremover efter forslaget indeholde oplysninger til både borgere, virksomheder og myndigheder om fremgangsmåden ved klage. Afgørelser, der kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, skal ledsages af en klagevejledning med oplysning

om proceduren for digital selvbetjening. Klagen skal efter forslaget via selvbetjeningsløsningen sendes frem digitalt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Ordningen giver dermed også pligt for den myndighed, hvis afgørelse der påklages, til at overveje, om der er grundlag for at genoptage sagen og dermed også en retlig mulighed for – men normalt ikke pligt til – at genoptage sagen til fuld realitetsbehandling (remonstrationsadgang i forbindelse med indgivelse af klage).

Som konsekvensændringer til en række af særlovene på fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet er der i lovforslagets kapitel 9 indarbejdet ensartede forslag til regler om digital indsendelse af klager gennem 1. instans, svarende til den gældende remonstrationsordning for afgørelser til det nuværende Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen er efter forslaget indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden via den kommende digitale selvbetjeningsløsning. Det foreslås således generelt som en konsekvensændring fastsat, at klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, og at myndigheden snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen skal videresende klagen til klageinstansen, såfremt myndigheden vil fastholde afgørelsen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter. Hvis afgørelsen er truffet af private i henhold til delegation af afgørelseskompetence gælder reglen tilsvarende for den private afgørelse i sagen, medmindre der er fastsat særlige regler for klagegangen i særloven eller i regler udstedt i medfør heraf.

På visse af NaturErhvervstyrelsens sagsområder vedr. grundbetalingsordningen og krydsoverensstemmelse er fristen for oversendelse af klagesagen til klagecentret i dag 2 måneder, mens der på andre områder er en 4 ugers oversendelsesfrist til klagecentret. NaturErhvervstyrelsen vil i 2017 og 2018 på grund af flytning af opgaver og opbygning af nye funktioner i Sønderjylland have fokus på stabil drift af kerneforretningen, idet man prioriterer udbetalingsmålene. Det indebærer, at NaturErhvervstyrelsen i denne periode generelt vil have længere oversendelsestider for klagesager, jf. de specielle bemærkninger til forslaget § 74 og § 78.

Den foreslåede § 22 bemyndiger erhvervs- og vækstministeren til at fastsætte regler om klagefrister for klage til nævnet, og om krav til klagens indhold og form, i det omfang dette ikke er reguleret i den øvrige lovgivning. Der er i forvejen i vidt omfang fastsat en klagefrist på 4 uger på Miljø- og Fødevarerministeriets område ved en række bekendtgørelser med hjemmel i sektorlovgivningen. Det vurderes alligevel relevant at tilvejebringe en central hjemmel i nævnsloven til at erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte én hovedregel om en klagefrist på 4 uger for klager til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, da dette vil medføre mulighed for at forenkle og ensarte formuleringerne i 1. instansernes vejledninger om klageadgangen til nævnet. Der vil også efter for-

slaget kunne fastsættes relevante bestemmelser om fravigelser fra klagefristen på 4 uger.

2.6. *Straf m.v.*

2.6.1. *Gældende ret*

Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning kan der ifaldes strafansvar i form af bøde ved overtrædelse af reglerne i nævnslovens § 15 og § 16, jf. § 19. Det er ifølge reglerne strafbart at undlade at efterkomme nævnets anmodning eller påbud efter lovens § 15, om at afgive oplysninger, herunder om økonomiske forhold og regnskabsmæssige forhold. Nævnet kan også som led i sagens oplysning påbyde prøveudtagning, analyser og målinger m.v. foretaget for den pågældendes egen regning, når dette er påkrævet efter den lovgivning, som den pågældende afgørelse er truffet efter. Efterkommes påbuddet ikke, vil dette kunne udgøre en strafbar undladelse, jf. nævnslovens § 19, stk. 1, nr. 1.

Hvis man modvirker klagemyndighedens adgang mod behørig legitimation og uden retskendelse til ejendomme, lokaliteter eller transportmidler efter nævnslovens § 16, som giver nævnet adgang til at foretage en nødvendig sagsoplysning på stedet i forbindelse med en konkret klagesag, vil dette ligeledes kunne straffes, jf. § 19, stk. 1, nr. 2.

Selskaber og andre juridiske personer vil kunne ifalde et sådant strafansvar, jf. § 19, stk. 2, og efter stk. 3 er der i forbindelse med straffesagen adgang til konfiskation af en eventuel opnået økonomisk fordel, også selv om der ikke er voldt skade på miljøet eller fremkaldt fare herfor, jf. lovens § 19.

2.6.2. *Den foreslåede ordning*

Lige som efter reglen i nævnslovens § 19 foreslås det, at der skal kunne ifaldes strafansvar såfremt en person eller virksomhed undlader at efterkomme en anmodning eller et påbud efter lovforslagets § 15 eller modvirker myndighedernes adgang til ejendomme, lokaliteter eller transportmidler efter lovforslagets § 16.

Efter forslaget skal der også kunne pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Mulighederne for konfiskation og tillæggsbøde følger i øvrigt efter forslaget straffelovens almindelige regler.

2.7. *Ikrafttræden og konsekvensændringer i anden lovgivning m.v.*

Ikrafttrædelsestidspunktet for loven er 1. februar 2017.

Arbejdet med at nedsætte det nye Miljø- og Fødevarerklagenævnet vil blive forberedt, så nævnet kan nedsættes umiddelbart, når loven er vedtaget.

Forslag om adgang til at fastsætte overgangsregler vedrørende verserende sager i Natur- og Miljøklagenævnet og sager hos Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, der ikke angår planloven, sommerhusloven eller kolonihave-

loven, og som ikke er færdigbehandlede ved lovens ikrafttræden, findes i lovforslagets § 24. Udgangspunktet i forslaget er, at sagerne færdigbehandles i Miljø- og Fødevarerklagenævnet efter reglerne i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Bestemmelsen i forslaget til § 24, stk. 5, giver erhvervs- og vækstministeren bemyndigelse til at fastsætte de nødvendige supplerende overgangsregler. Der kan således opstå behov for overgangsregler, som det ikke er muligt at forudse eller fastlægge på forhånd.

Lovforslaget medfører behov for konsekvensændringer og tilpasninger i en lang række sektorlove, der fortrinsvist hører under Miljø- og Fødevarerministeriets ressort. Der er derfor i forslagens §§ 25-94 indarbejdet diverse forslag til konsekvensændringer i miljø- og fødevarerministeriets sektorlovgivning, samt i museumsloven (forslagets § 46), lov om apoteksvirksomhed (forslagets § 73), lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold (forslagets § 35) efter følgende fremgangsmåde:

Alle henvisninger til Natur- og Miljøklagenævnet i lovgivningen er foreslået erstattet med en henvisning til det foreslåede nye Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

I de sektorlove, som giver klageadgang til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, er der indsat enslydende bestemmelser i lovene om den ændrede klageadgang til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. For at understøtte remonstrationsadgangen i sektorlovene, er der indsat forslag til enslydende bestemmelser, hvorefter klager til nævnet skal indgives digitalt til 1. instansen. Dette harmonerer med at 1. instansernes nuværende adgang til genoptagelse og remonstration opretholdes og lovfæstes med forslaget af hensyn til ensartet, effektiv og hurtig sagsbehandling.

Der foreslås også, for at ensarte vilkårene hos afgørelsesmyndighederne og fremme ekspeditionerne, at indføre en ensartet frist for videresendelse af klagesagen til nævnet på 3 uger fra sagens modtagelse. Reglen er i forvejen gældende ifølge sektorlovene på natur- og miljøområdet. Det bemærkes i øvrigt at offentlighedslovens § 37, stk. 2, har en lignende remonstrationsordning som forudsætter, at klager over afgørelser i aktindsigtssager skal sendes til den myndighed, hvis afgørelse der klages over, dog med en frist for videresendelse af sagen og dens dokumenter til klageinstansen på 7 dage efter modtagelsen af klagen. I aktindsigtssagerne er fristen for videresendelse til klageinstansen således 7 dage fra sagens modtagelse.

Hvor sektorlovene indeholder afvigende regler om indstillingsret til det nuværende Natur- og Miljøklagenævnet, f.eks. havmiljølovens § 51, foreslås disse regler ophævet i konsekvens af den foreslåede bestemmelse i § 4, idet der fremadrettet skal gælde ét samlet og enkelt sæt regler i selve nævnsloven for udpegning og fast etablering og afdelingsinddeling af Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

I lovregler om klageadgang til det nuværende Natur- og Miljøklagenævnet er der indsat ensartede bestemmelser om henvisning til forslagens § 3, stk. 1, nr. 9, ved de situationer som efter loven kræver en læg nævnssammensætning, og en henvisning til en eller flere af afdelingerne omhandlet i § 3,

stk. 1, nr. 1-6, ved de sager, som ifølge sektorloven i dag kræver en sagkyndig nævns sammensætning. Gennemgående er regler, som foreskriver enten læg eller sagkyndig nævns sammensætning, opretholdt, nu blot med henvisning til afdelingerne i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Henvisninger i sektorlovene til undtagelsesbestemmelsen i § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet er overalt erstattet af en henvisning til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnets § 21, stk. 2-4. Bestemmelsen indgår i forslaget kapitel 7, som angår digital kommunikation og pligt til obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage, bemyndigelse til fastsættelse af klagefrist, regler om krav til indhold og form på en klage m.v.

Øvrige bemyndigelser i den omfattende sektorlovgivning og administrative udmøntninger heraf i form af regler om administration af og behandling af klager, herunder regler om gebyr, opsættende virkning, frister, klagebetingelser og retlig interesse, i lovene på Natur- og Miljøklagenævnets og Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris sagsområder, foreslås ikke ophævet eller ændret ved nærværende lovforslag. I lyset af reorganiseringen af klageområdet vil sektorlovene på længere sigt skulle tilpasses den nye retstilstand, som følge af den nye nævnslov og reglerne for Nævnenes Hus. Der vil bl.a. i denne forbindelse kunne være behov for fastsættelse af overgangsregler, jf. forslaget til § 24.

Det bemærkes særligt, at sektorlovenes bemyndigelser til afskæring af klageadgang til Miljø- og Fødevarerministeriets departement generelt opretholdes, således at den øverste klageinstans, jf. forslaget § 1, som hovedregel vil blive Miljø- og Fødevarerklagenævnet fra den 1. februar 2017.

2.8. Lovens territoriale gyldighedsområde

Det foreslås, at loven om Miljø- og Fødevarerklagenævnet ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning skal kunne sættes i kraft for Grønland med virkning for klagesager, der er omfattet af de sektorlove med tilsvarende anordningshjemmel, og som efter lovforslaget giver klageadgang til nævnet.

Grønlands selvstyre har delvist hjemtaget veterinær- og fødevarerområdet og Fødevarestyrelsen varetager en række opgaver på veterinær- og fødevarerområdet i Grønland og optræder i den forbindelse som myndighed på vegne af Grønland i disse relationer. Styrelsen har også bemyndiget Grønlands Selvstyre til at udstede visse certifikater på Fødevarestyrelsens vegne. Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan i dag behandle klagesager på disse områder, hvor Fødevarestyrelsen eller Grønlands Selvstyre har truffet afgørelser. Opgaven vil ifølge lovforslaget skulle delegeres til Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved bekendtgørelse. Det er således hensigten, at kompetencen til at behandle klager over afgørelser i henhold til følgende tre kgl. anordninger vil blive udlagt til nævnet ved bekendtgørelse: Kgl. anordning nr. 523 af 8. juni 2004 om ikrafttræden for Grønland af lov om fødevarer m.m., kgl. anordning nr. 524 af 8. juni 2004 om ikrafttræden for Grønland af lov om sygdomme og infektioner hos dyr, samt kgl. anordning nr. 525 af 8. juni

2004 om ikrafttræden for Grønland af lov om dyrlægegering m.v. Disse anordninger indeholder fornøden hjemmel til at Fødevarestyrelsen kan udlægge opgavevaretagelse til andre offentlige institutioner efter forhandling med Grønlands Selvstyre, jf. også omtalen til forslaget § 1. Forslaget til § 95 muliggør således bl.a., at loven kan sættes i kraft for både fødevarerloven, lov om dyrlægegering m.v. og lov om sygdomme og infektioner hos dyr, men under hensyn til det netop anførte er det ikke umiddelbart påkrævet.

Forslaget til § 95 tager således hensyn til at følgende sektorlove, som er omfattet af forslaget: havmiljøloven, miljøskadeloven, gødningsloven, foderstofloven, fødevarerloven, dyrepatogenloven, lov om apoteksvirksomhed, dyreholdsloven, fiskeriloven og dyrlægeloven (forslagent §§ 41, 44, 60, 61, 62, 71, 73, 81, 82 og 87) alle ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Grønland. Miljøskadeloven (forslagent § 44), kan også ved kgl. anordning sættes i kraft for Færøerne, jf. de specielle bemærkninger til § 95.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Der er ikke økonomiske og administrative konsekvenser for kommuner eller regioner.

Det nye nævn under erhvervs- og vækstministeren vil blive oprettet som en del af Nævnenes Hus. På forslag til Finanslov 2017 er der afsat en bevilling til Nævnenes Hus, som blandt andet skal finansiere etablering og drift af Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Der vil være udgiftsmæssige konsekvenser forbundet med etableringen af det nye nævn. Der skal forsat være en formand og udpeges medlemmer til nævnet og afholdes merudgifter, bl.a. til etablering af en ny hjemmeside, ny fælles journaldatabase, en digital selvbetjenings- og klagebehandlingsløsning og systemunderstøttelse af gebyradministrationen etc.

Lovforslaget forventes på længere sigt at kunne bidrage til en øget omkostningseffektivitet og til ensartning og afkortning af sagsbehandlingstiderne for klagesagerne under Miljø- og Fødevarerministeriet, bl.a. som en følge af øget digitalisering, en forenklet nævnsstruktur, modernisering af sekretariatsfunktionen og samspillet med Nævnenes Hus samt nedlæggelsen af visitationsordningen.

Det foreslås, at gebyrerne for at klage i natur- og miljøsager hæves og differentieres for hhv. borgere og virksomheder og organisationer. For behandling af klager, der indbringes for nævnet af borgere, foreslås det at klager betaler et gebyr på 900 kr., mens for virksomheder og organisationer, betaler klager et gebyr på 1800 kr. (2016-niveau). Den eksisterende gebyrsats er 500 kr. Forslaget om forhøjet klagegebyrer til Miljø- og Fødevarerklagenævnets sager inden for natur- og miljølovgivningen vil give en samlet gevinst for staten på ca. 430.000 kr. om året.

I forlængelse af kgl. resolution af 8. juni 2016, hvorved Energiklagenævnet og Natur- og Miljøklagenævnet er ressortoverført til erhvervs- og vækstministeren pr. 1. januar 2017, bliver Erhvervs- og Vækstministeriet administrativt

og ressortmæssigt ansvarlig for Miljø- og Fødevareklagenævnets personelle, funktionelle og saglige kompetence, set i forhold til løsningen af selve "klagemyndighedsopgaven", således som lovgivningen og de forvaltningsretlige grundsatninger for rekurs m.v. fastlægger denne. Dette betyder, at det med vedtagelsen af lovforslaget bliver erhvervs- og vækstministerens ressortansvar at nedsætte, administrere, drive (økonomisk drift), organisere og bemane nævnet, idet udpegningen af de sagkyndige medlemmer af nævnet skal ske efter høring af miljø- og fødevareministeren og øvrige indstillingsberettigede.

Erhvervs- og vækstministeren får med forslaget bl.a. bemyndigelsen til at administrere og udstede bekendtgørelser om nævnets forhold, herunder forretningsordenen og nævnets kommende gebyrbekendtgørelse. Alle de regelspørgsmål, som vedrører nævnetsbeføjelserne, herunder de formelle regler såvel som saglige, f.eks. alle spørgsmål om sagsbehandlingsregler og afgørelsesvirksomheden, samt udnyttelsen af alle lovens bemyndigelser og regelspørgsmål, hører med forslaget fra ikrafttrædelsen den 1. februar 2017 under Erhvervs- og Vækstministeriet, idet alle disse sager og spørgsmål dog efter omstændighederne bør drøftes med Miljø- og Fødevareministeriet, når dette vurderes sagligt relevant. Især skal regler med særlig miljø- og fødevaremæssig betydning nøje afstemmes med Miljø- og Fødevareministeriet, før reglerne sendes i offentlig høring.

Miljø- og Fødevareministeriet med tilhørende styrelser er også fremover ansvarlig for administration m.v. af alle sektorlovene på ministerområdet, bortset fra de regler, der angår Miljø- og Fødevareklagenævnet og dets særlige myndighedsopgave (som klageinstans). Ministeriet har således hele ansvaret for reglerne om, hvilke afgørelsessager inden for ministerområdet der kan eller skal kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Der skal efter forslaget koordineres tæt med Erhvervs- og Vækstministeriet om eventuelle kommende lovgivningsinitiativer, således at de økonomiske overvejelser forbundet med enten udvidet eller indskrænket klageadgang til nævnet inddrages, bl.a. af sædvanlige budgetmæssige eller finanslovmæssige grunde. Alle forhandlinger nationalt, internationalt og i EU om regler og krav til eller for klageinstanser i sektorlovene og i regler og retsakter, der i øvrigt varetages under Miljø- og Fødevareministeriet, ligger fortsat i Miljø- og Fødevareministeriet, idet Erhvervs- og Vækstministeriet og efter omstændighederne også Miljø- og Fødevareklagenævnet selv, efter forslaget skal inddrages og høres i forbindelse med disse sager, når Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at spørgsmålene har betydning for Erhvervs- og Vækstministeriets ansvar for nævnet og opgaveløsningen i nævnet (rekursbehandlingen), jf. ovenfor.

For begge de omtalte ministerområder gælder det, at nævnet er uafhængigt af regeringen og af enhver part eller interesse i afgørelsen af de konkrete sager.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet af virksomheder og organisationer, foreslås det at klager betaler et gebyr på 1800 kr. (2016-niveau), jf. forslagets kapitel 6. Den eksisterende gebyrsats er 500 kr. Forslaget om forhøjet klagegebyr til Miljø- og Fødevareklagenævnet vil have en samlet omkostning for virksomheder og organisationer på ca. 191.000 kr. om året efter tilbagebetaling af gebyrer, der estimeres til ca. 339.000 kr. årligt, jf. omtalen af regler for tilbagebetaling af gebyr i de specielle bemærkninger til forslagets § 19.

Det bemærkes, at såfremt en privatperson benytter retten til repræsentation ved en forening, advokatvirksomhed eller anden organisation, vil virksomheden, foreningen eller organisationen skulle betale det gebyr, som gælder for private, jf. nærmere de specielle bemærkninger til forslagets § 18.

Lovforslaget skønnes at give forenkling og på sigt kortere sagsbehandlingstider for de ukomplicerede sager.

Forslaget har i forbindelse med den offentlige høring været sendt til Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering (TER), der ikke har haft bemærkninger.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

For behandling af klager, der indbringes for nævnet af privatpersoner, foreslås det at klager betaler et gebyr på 900 kr., jf. forslagets kapitel 6. Den eksisterende gebyrsats er 500 kr. Forslaget om forhøjet klagegebyr til Miljø- og Fødevareklagenævnet vil have en samlet omkostning for borgere på ca. 239.000 kr. om året. Den årlige tilbagebetaling af gebyrer estimeres samlet til ca. 141.000 kr. årligt. Der henvises vedrørende mulighederne for tilbagebetaling af gebyr til de specielle bemærkninger til forslagets § 19.

Lovforslaget skønnes at give forenkling og på sigt kortere sagsbehandlingstider for de ukomplicerede sager.

Efter forslaget til § 16, stk. 1, skal det kommende Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvis det skønnes nødvendigt for at træffe afgørelse i en klagesag, mod behørig legitimation og uden retskendelse have den samme adgang til offentlige og private ejendomme, lokaliteter og transportmidler og til herunder at foretage undersøgelser, fotografere, kopiere eller medtage dokumenter og andre genstande, som myndighederne (dvs. 1. instanser) har efter den lovgivning, som den påklagede afgørelse er truffet efter. Forslaget er en videreførelse af den nuværende nævnsløvs § 16, stk. 1., jf. de specielle bemærkninger til forslaget til § 16. For så vidt angår de klagesager, som i dag afgøres af Klagecentret for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, er den foreslåede beføjelse til at gennemføre oplysning forbundet med klagesagen på stedet dog ny.

Med forslaget til § 17, stk. 1 vil nævnets afgørelser ikke kunne indbringes for anden administrativ myndighed, medmindre andet følger af den øvrige lovgivning. Der henvises til de specielle bemærkninger til forslagets § 17, stk. 1. Både for det nuværende Natur- og Miljøklagenævns afgørelser og for de afgørelser, som træffes af Klagecenter for Fødevarer,

Landbrug og Fiskeri udgør forslaget til § 17, stk. 1, en videreførelse, idet begge klageinstansers afgørelser også i dag er endelige i det administrative system, medmindre andet følger af den øvrige lovgivning.

6. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Århuskonventionen er en international konvention om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet. Den blev vedtaget i 1998 og er verdens første internationale konvention om borgernes miljørettigheder. Danmark har ratificeret Århuskonventionen, som trådte i kraft i 2001. EU som organisation har tiltrådt Århuskonventionen i 2005.

I henhold til Århuskonventionens artikel 9, stk. 4, må det ikke være »uoverkommeligt dyrt« at klage. Ændringen af klagegebyret består i regulering af gebyret for private fra 500 kr. til 900 kr. og differentiering af klagegebyret, således at virksomheder og organisationer fremover skal betale 1800 kr. Da klagegebyret for visse sager blev indført i 2004, blev gebyret fastsat til 500 kr. I august 2012 blev det indført at gebyret skal reguleres som en konsekvens af den almindelige pris- og lønudvikling med virkning fra 1. januar 2013. Det regulerede beløb afrundes til nærmeste hele 100. Klagegebyret i dag er således uændret i forhold til niveauet i 2004. Med lovforslaget reguleres klagegebyret for private til et højere og mere tidsvarende niveau, som stadig efter regeringens opfattelse vil være beskedent og ikke uoverkommeligt dyrt for private. Samtidig differentieres gebyret, så virksomheder og organisationer, der må antages generelt at have en større økonomisk formåen end private, skal betale 1800 kr. i gebyr. Klagegebyret skal hermed dække en større andel af de gennemsnitlige udgifter til klagesagsbehandlingen, da den gennemsnitlige statslige udgift for en klagesag er 30.000 kr. Det bemærkes, at såfremt private lader sig repræsentere i en klagesag ved f.eks. en advokatvirksomhed eller en forening, vil klagegebyret være på 900 kr. Vinder klageren klagesagen skal gebyret også efter de kommende gebyrregler, der foreslås fastsat ved bekendtgørelse, skulle betales tilbage.

Gebyr for at klage til Natur- og Miljøklagenævnet har tidligere været behandlet i en konkret sag (ACCC/C2011/57) mod Danmark, hvor Compliance komitéen under Århuskonventionen i 2012 konkluderede, at et gebyr på 3.000 kr. for organisationer var »uoverkommeligt dyrt«, hvorfor et fremtidigt klagegebyr for organisationer skal være væsentligt lavere end 3000 kr. Compliance komitéen er et internationalt organ under UNECE, der fortolker Århuskonventionen. Regeringen vurderer, at gebyrer på hhv. 900 kr. for private og 1800 kr. for virksomheder og organisationer ikke er uoverkommeligt dyrt i en dansk kontekst. Med den begrænsede praksis på området er det vanskeligt at forudse, hvilket beløb, Compliance komitéen vil anse som »ikke uoverkomme-

ligt dyrt«, hvis spørgsmålet måtte blive genstand for fornyet vurdering i komiteen.

Til gennemførelse af Århuskonventionens artikel 9, stk. 2 og 4, er det i artikel 25 i direktiv 2010/75 /EU om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) og artikel 11 i direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, som ændret ved direktiv 2014/52/EU fastlagt, at der skal være adgang til at indbringe afgørelser efter de to direktiver til prøvelse ved en domstol eller ved et andet uafhængigt og upartisk ved lov nedsat organ, og at disse procedurer skal være fair, rimelige, betimelige og ikke uoverkommeligt dyre. Disse bestemmelser er på Miljø- og Fødevarerministeriets område gennemført ved den lovbestemte klageadgang til Natur- og Miljøklagenævnet, som er fastsat i den øvrige lovgivning.

Tilsvarende er klageadgang til Miljø- og Fødevarerklagenævnet en del af gennemførelsen af reglerne om prøvelse af afgørelser om adgang til miljøoplysninger i artikel 6, stk. 1, i direktiv 2003/4/EF om offentlig adgang til miljøoplysninger, som gennemfører dele af artikel 9, stk. 1, i Århuskonventionen. Direktivets artikel 6, stk. 1, foreskriver bl.a., at proceduren skal være hurtig og enten billig eller helt gratis. Det foreslåede Miljø- og Fødevarerklagenævnet lever, på linje med det nuværende nævn, op til kravene i konventionen og direktivet, idet regeringen bemærker, at der ikke foreslås indført gebyr på klager over afslag på aktindsigt m.v.

Århuskonventionen indeholder herudover i artikel 9, stk. 3, et krav om » at medlemmer af offentligheden, der opfylder eventuelle kriterier i national ret, har adgang til administrative eller retslige procedurer for at anfægte private personers og offentlige myndigheders handlinger og undladelser, der er i strid med de bestemmelser i national ret, der vedrører miljøet.« Denne bestemmelse er ikke gennemført i et EU-direktiv og dens rækkevidde er ikke klar.

Både Århuskonventionens og EU's krav vedrørende klageinstanserne skal overholdes af det nye Miljø- og Fødevarerklagenævnet, både rent organisationsmæssigt og i nævnets konkrete afgørelsesvirksomhed. Det kommende Miljø- og Fødevarerklagenævns uafhængige status svarer blandt andet til den nugældende bestemmelse i lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 1, stk. 2. Regeringen vurderer samlet set, at forslaget til bestemmelsen i forslagets § 1, stk. 2, opfylder både Århuskonventionens og de EU-retlige krav til klageorganets uafhængighed.

Forslaget indeholder herudover ingen EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 19. august 2016 til den 16. september 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Alle regioner og kommuner, 3F – Fagligt Fælles Forbund, A-Consult a/s, Advokatsamfundet, Akadimirådet, Akademikernes Centralorganisation, Akademiet for de Tekniske Videnskaber (ATV), ALECTIA, Alternativfondet, Anticimex, Alttox, Arbejdsgiverforeningen for konditorer, bagere og

chokolademagere, Arbejdsgiverne, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arkitektforeningen, Asfaltindustrien, Astma- og Allergiforbundet, A/S Mortalin, Bager- og Konditormestre i Danmark, Biodania, Biodynamisk Forbrugersammenlutning, Biologiforbundet, Boligselskabernes Landsforening, Branchearbejdsmiljørådet Jord til Bord, Brancheforeningen for Biogas, Brancheforeningen for farmaceutiske industrivirksomheder i Danmark, Brancheforeningen SPT, Branchen ForbrugerElektronik, Brancheudvalget for frø, Bryggeriforeningen, By & Havn, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BAT-kartellet), Byggeskadefonden, Bureau Veritas, Bygningskultur Danmark, Bæredygtigt Landbrug, Campingrådet, Cbfood, Center for Miljø og Toksologi på DHI Vand - Miljø – Sundhed, Centralorganisationen af industriansatte i Danmark (CO-industri), Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Centrovice, CIBIS-Fødevarerådgivning, CONCITO, COOP Danmark, COWI A/S, Dacopa, DAKA, DAKOFA (Dansk Kompetencecenter for Affald), DAKOFO (Danske Korn- og Foderstof- Im- og Eksportørers Fællesorganisation), Danish Seafood Association, Dankost ApS, Danmarks Biavlerforening, Danmarks Aktive Forbrugere, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Arbejdsgiverforening, Danmarks Cykel Union, Danmarks Farve- og Limindustri, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Landbo ungdom, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Restauranter og Cafeer, Danmarks Skibsmæglerforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmark Tekniske Universitet, Danmarks Vindmølleforening, Danmarks Vækstråd, Dansk Affaldsforening, DANAK, Dansk Akvakultur, Dansk Amatørfiskerforening, Dansk Botanisk Forening, Dansk Byggeri, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Camping Union, Dansk Center for Lys, Dansk Cyklistforbund, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Entomologisk Forening, Dansk Erhverv, Dansk Fødevarerupport, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Facilities Management (DFM), Dansk Falkejagtklub, Dansk Fåreavl, Dansk Galop, Dansk Gartneri, Dansk Gasteknisk Center (DGC), Dansk Gedeunion, Dansk Hunderegister, Dansk Industri, Dansk Jagt- & Skovbrugsmuseum, Dansk Journalistforbund, Dansk Kano og Kajak Forbund, Dansk Kennelklub, Dansk Landbrugsrådgivning (DLBR), Dansk Landbrug Sydhavsørerne, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Magisterforening, Dansk Miljøteknologi, Dansk Navigatørforening, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Pattedyrforening, Dansk Planteværn, Dansk Primat Sammenslutning, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Rideforbund, Dansk Sejlunion, Dansk Skaldyrcenter, Dansk Skovforening, Dansk Solvarme Forening, Danske Speditører, Dansk Sportsdykker Forbund, Dansk Standard, Dansk Supermarked, Dansk Terrier Klub, Dansk Transport og Logistik, Dansk Travsports Centralforbund, Dansk Træforening, Dansk Træinformation, Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA), Dansk Vandrelaug, Dansk Varefakta Nævn, Dansk Ventilation, Danske Advokater, Danske Anlægsgartnere, Danske Erhvervsakademier, Danske Fugleforeninger, Danske Havne, Danske Juletræer, Danske Kloakmestre, Danske Lammeproducenter, Danske Landskabsarki-

tekter, Danske Læskedrik Fabrikker, Danske Maritime, Danske Maskinstationer og Entreprenører, Danske Professionshøjskoler, Danske Regioner, Danske Revisorer, Danske Råstoffer, Danske Speditører, Danske Svineproducenter, Danske Vandløb, Danske Vandværker, DANVAK, Datatilsynet, DAZA, De Samvirkende Købmænd, Delta Dansk elektronik, Den Danske Brancheorganisation for Vitalmidler, Den Danske dommerforening, Den Danske Dyr lægeforening, Den Danske Landinspektørforening, Den Kooperative arbejdsgiver- og interesseorganisation i Danmark (Kooperationen), Det Danske Fjerkræråd, Det Dyreetiske Råd, Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning – KORA, Det Veterinære Sundhedsråd, Det Økologiske Råd, Det Økonomiske Råd, DGI, Diabetesforeningen, DI ITEK, Djursland Landboforening, DJØF, DONG Energy, DOSO, Dyrenes Beskyttelse, Dyrefondet, Dyreforsøgstilsynet, Dyreværnsforeningen Alle Dyrs Ret, E-Brankekoden ApS, Ecscom, EFSA, Elite Food Aps, Ejendomsforeningen Danmark, EKOKEM, Ellen Margrethe Basse, Aarhus Universitet, Elretur, EMCON, Energiforbrugeren, Energiforum Danmark, Energinet.dk, Energi- og Olieforum.dk, eSmiley, Eurofins Steins Laboratorium, Eurolab Danmark, FEHA, Felis Danica, Finansrådet, Fokus på Dyr, Foodcare, Food Diagnostics ApS, FoodEfficiency, Forbundet Arkitekter og Designere, Forbrugerrådet, FORCE Technology, Foreningen af Bioteknologiske Industrier i Danmark, Foreningen af Danske Brøndborere, Foreningen af fredningsnævnsformænd i Danmark og disses suppleanter, Foreningen af Danske Kraftvarmeværker, Foreningen af Fiskeauktioner og Samlecentraler i Danmark, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen af Vandværker i Danmark, Foreningen Fair Dog, Foreningen for Biodynamisk Jordbrug, Foreningen for Reduceret Jordbearbejdning i Danmark, Foreningen Muslingeerhvervet (FME), Friluftsrådet, Frie bønder – levende land, Fritidshusejernes Landsforening, FS-C.dk (Food Safety Consult), FødevarerDanmark, FødevarerExperten, Fødevarergruppen, Fødevarerkonceptet, Gefion, Genindvindingsindustrien, GEUS, GI – Genvindingsindustrien, Gigtforeningen, Godkendt Teknologisk Service – GTS, Grafisk Arbejdsgiverforening, Green Network, Greenpeace Danmark, Grønlands Selvstyre, Grønne Familier, Hatting-KS A/S, Heden og Fjorden, Hedeselskabet, Helsebranchens Leverandørforening, HELSAM, Hestens Værn, Hjerteforeningen, HOFOR, HORESTA, Højmarkslaboratoriet A/S, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen IDA, Institut for produktudvikling (IPU), Intelligent Energi, International Transport Danmark, Jysk Landbrugsrådgivning, Kalk- og Teglværksforeningen, Kantineledernes Landsklub, Kelsen Group, KGH CUSTOMS SERVICES Danmark, Kolding-Herreds Landbrugsforening, Kommunalteknisk Chefforening, Kommunernes Landsforening, København Fur, Kliniske Diætister, Komply A/S, Kontrolgruppen, Kost, Motion & Sund fornuft (KMS), Kost & Ernæringsforbundet, Kræftens Bekæmpelse, Københavns Universitet, Landbo Limfjord, Landboforeningen Midtjylland, Landbrug og Fødevarer, Landbrugets Kartoffelfond, Landbrugsrådgivning Syd, Landdistrikternes Fællesråd, Landsbyggefonden, Landsforeningen af Danske Mælkeproducen-

ter, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Landsforeningen Levende Hav, Landsforeningen Komitéen mod Dyreforsøg, Landsforeningen Naboer til kæmpe vindmøller, Landsforeningen Praktisk Økologi, Landskontoret for Heste, Landsorganisationen Grøn Hverdag, Lemvigegnenes Landboforening, LHN, LMO, LO (Landsorganisationen i Danmark), Lolex ApS, Lægemiddelindustriforeningen, Maistic, Marine Ingredients, Mejeriforeningen, Mærskolie & Gas A/S, Møllers Fødevarerådgivning, Natur og Ungdom, Naturgas Fyn, NEAS Energy A/S, Nemhygiejne, Ninkovich Consult ApS, NF Plus, NOAH, NOPALAX, Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, Nyt Hesteliv, Nærbutikkernes Landsforening, OASA, Odsherred Landboforening, Olie Gas Danmark, Orbicon, Parcelhusejernes Landsforening, Patriotisk Selskab, Peter Pagh, Københavns Universitet, Plastindustrien, Poul Kjaerulff, Praktiserende Landinspektørers Forening, QESH Consult, Q-food ApS, QMS – Consult, Rambøll Danmark, Realkreditforeningen,

Realkreditrådet, Reel Energi Oplysning (REO), Returbat, RUC – Roskilde Universitetscenter, Rådgivningscenter Nord, SamMak, Sammenslutningen af Danske Småøer, Sedan, SEGES, Sills & Løndal Rådgivning ApS, Skovdyrkerforeningerne, Smiley-One, Småskovforeningen Danmark, SPF-Danmark, Spildevandsteknisk Forening, Stop Spild af Mad, Strømmen Vordingborg Produktionsskole, Sundhedsrådet, SvineRådgivningen, Syddansk Universitet, Sønderjysk Landboforening, Teknologirådet, Teknologisk Institut, Tonny Møldrup, Uniscrap, Vedvarende Energi, Veltek, Verdensnaturfonden (WWF), Verdens Skove, Vestjysk Landboforening, Vestas Wind systems A/S, Veterinærmedicinsk Industriforening, Vindenergi Danmark, Visit Denmark, WEEE-System, World Animal Protection Danmark, Økologisk Landsforening, Østkraft, Østdansk Landbrugsforening, WEEE-System, Aalborg Portland, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget skønnes at give øgede gebyrindtægter for staten på omkring 0,4 mio. kr.	Lovforslaget skønnes at give etableringsomkostninger for staten
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Lovforslaget skønnes, at give øgede gebyrindtægter for erhvervslivet på omkring 0,2 mio. kr.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Lovforslaget skønnes at give forenkling og på længere sigt mulighed for kortere sagsbehandlingstider, og det er et mål, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på sigt kan nedbringes og varigt være under 6 måneder samlet set for de sager, der i dag behandles i Natur- og Miljøklagenævnet.	Ingen
Administrative konsekvenser for borgere	Lovforslaget skønnes at give forenkling og på længere sigt mulighed for kortere sagsbehandlingstider, og det er et mål, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på sigt kan nedbringes og varigt være under 6 måneder samlet set for de sager, der i dag behandles i Natur- og Miljøklagenævnet.	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Det foreslåede navn er i overensstemmelse med kravene i IE-, VVM- og Miljøoplysningsdirektivet til klageadgang til et uafhængigt og upartisk organ, og	

	at disse procedurer skal være fair, rimelige, betimelige og ikke uoverkommelig dyre. Forslaget indeholder herudover ingen EU-retlige aspekter.	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser	JA	NEJ
		X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til kapitel 1

Til § 1

Det foreslås, at *stk. 1* afgrænser det nye Miljø- og Fødevarerklagenævns myndighedsopgave, idet nævnet skal behandle og afgøre klager over administrative afgørelser inden for Miljø- og Fødevarerministeriets ressortområde, i det omfang dette følger af sektorlovgivningen i øvrigt. Sager vedrørende visse klager over afgørelser truffet efter museumsloven, lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, og sager efter lov om apoteksvirksomhed, vil således bl.a. også skulle behandles i nævnet. På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet vil klager til nævnet over afgørelser truffet i medfør af direkte anvendelige EU-retsakter, visse tekstanmærkninger med materielt indhold (jf. Finansloven § 24) og kgl. anordninger, der har sat sektorlove i kraft for Grønland, også blive omfattet af nævnets opgave som den øverste administrative rekursinstans. Det er konkret hensigten, at kompetencen til at behandle klager over afgørelser i henhold til de nedennævnte kgl. anordninger vil blive udlagt til nævnet ved bekendtgørelse:

Anordning nr. 523 af 8. juni 2004 om ikrafttræden for Grønland af lov om fødevarer m.m.

Anordning nr. 524 af 8. juni 2004 om ikrafttræden for Grønland af lov om sygdomme og infektioner hos dyr.

Anordning nr. 525 af 8. juni 2004 om ikrafttræden for Grønland af lov om dyrlægegerning m.v.

Disse anordninger indeholder fornøden hjemmel til at udlægge opgavevaretagelse til andre offentlige institutioner efter forhandling med Grønlands Selvstyre.

I henhold til dyreværnsloven og bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006 om beskyttelse af dyr under transport samt efter lov om hunde bemærkes, at det i vidt omfang er politiet, der træffer afgørelser på disse områder. Lovforslaget ændrer ikke på den eksisterende klageadgang for klager over politiets afgørelser efter disse love. Der er således klageadgang over politiets afgørelser, som træffes efter disse særlove, til Rigspolitechefen.

Bestemmelsen i *stk. 1* ligner i form og indhold den gældende bestemmelse i lov om Natur- og Miljøklagenævnets § 1, *stk. 1*. Da Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri varetager en rekursopgave, som ligner den opgave som Natur- og Miljøklagenævnet løser, som den øverste administrative klagemyndighed på sit særlige opgave- og sagsområde,

er der et opgavemæssigt sammenfald mellem hhv. nævnets opgaver og klagecentrets opgaver, som disse er reguleret i dag i bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Dog bortfalder den mindre opgave, som er beskrevet i bekendtgørelsens § 1, *stk. 5*, vedrørende isolerede klager over myndighedernes sagsbehandling, f.eks. klage over 1. instansens eventuelle manglende overholdelse af en lovbestemt svarfrist eller lignende, på det lovområde, som ifølge bekendtgørelsen er omfattet af klagecentrets kompetence. Sager om klage over sagsbehandling, dvs. klager som ikke angår trufne forvaltningsakter (afgørelser), vil således fremover skulle afvises. Nævnet bør i stedet henvide sådanne former for klager, som ikke angår trufne afgørelser, til den rette myndighed, der typisk vil være den overordnede myndighed på området.

I lovforslagets §§ 25-94 fremgår de sektorlove, der især refereres til med udtrykket "den øvrige lovgivning", men som nævnt ovenfor kan dette udtryk også referere til bl.a. direkte gældende EU-retsakter. Som det fremgår af de enkelte forslag til konsekvensændringer i sektorlovene på fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet, betyder forslaget om klageadgang til det nye nævn også, at adgangen til at klage over afgørelserne til ressortministeren afskæres ved lov.

Forslaget til bestemmelsens *stk. 2* fastslår, at nævnet i forhold til behandling og afgørelse af de enkelte klagesager er uafhængigt af instruktioner. Nævnet er efter forslaget uafhængigt af regeringen og af enhver part eller interesse i afgørelsen af de konkrete sager, jf. nedenfor ad bemærkningerne til *stk. 3*, og også de almindelige bemærkninger punkt 7.

Efter forslaget til *stk. 3* skal Miljø- og Fødevarerklagenævnet selv afgøre spørgsmål om nævnets kompetence. Beføjelsen skal efter forslaget understøtte nævnets uafhængige domstolslignende karakter. Reglen antages at være en almindeligt gældende bestemmelse for et uafhængigt klagenævn.

Til kapitel 2

Til § 2

Det foreslås, at erhvervs- og vækstministeren efter høring af miljø- og fødevarerministeren og efter indhentet indstilling fra en række indstillingsberettigede nedsætter Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som skal kunne agere fleksibelt og agilt og på sigt mindst lige så effektivt som de nuværende to forskellige klageinstanser på Miljø- og Fødevarerområdet.

Ifølge forslaget til *stk. 1, nr. 1-4*, består nævnet af henholdsvis en formand (jurist), som udpeges af erhvervs- og vækstministeren, 2 medlemmer udpeget af landsretterne (dommere), samt 4 læge medlemmer, der udpeges af Folke-

tinget. Hertil kommer 16 sagkyndige medlemmer, som ministerbeskikkes til opgaven efter indstilling fra en række organisationer. Reglen er en modificeret videreførelse af den gældende bestemmelse i § 2 i nævnsloven, men i forhold til den gældende ordning for natur- og miljøklagenævnet foreslås der færre læge medlemmer end tilfældet er i dag i Natur- og Miljøklagenævnet. At nævnet inddeles i 8 afdelinger med i alt 16 faste sagkyndige medlemmer og afdelingen med 4 læge medlemmer, er en forenkling og effektivisering i forhold til den gældende ordning på Natur- og Miljøklagenævnets område, jf. lov om Natur- og Miljøklagenævnet §§ 2, 3 og 5.

Efter forslaget udpeges nævnets to dommere af henholdsvis Østre- og Vestre Landsret blandt den pågældende landsrets medlemmer af landsretspræsidenterne. I Natur- og Miljøklagenævnet består nævnets dommere af højesteretsdommere, jf. lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 2, stk. 1. Medvirken af dommere i nævnssagerne skal efter forslaget fortsat understøtte det nye klagenævns legitimitet og juridiske kompetence.

De læge medlemmer, som efter forslaget skal udpeges af Folketinget, indgår i den læge nævnsafdeling, jf. forslagens § 3, stk. 1.

Det foreslås, at erhvervs- og vækstministeren fremover skal beskikke de sagkyndige nævnsmedlemmer til hvervet i deres personlige egenskab på baggrund af indstillinger fra en række indstillingsberettigede organisationer i forening og efter høring af miljø- og fødevareministeren. De sagkyndige nævnsmedlemmer skal efter forslaget alene beskikkes i deres personlige egenskab. De er således ikke repræsentanter for de organisationer, de er udpeget af. Beskikkelsen foreslås at vare i op til 4 år ad gangen.

Bestemmelsen i forslagens *stk. 2* svarer til den gældende bestemmelse i § 2, stk. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Kravet om, at nævnsformanden skal have bestået den juridiske kandidateksamen (cand. jur.), er fortsat velbegrundet, da håndtering af nævnssagerne kræver omfattende juridisk kapacitet og ekspertise.

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 3*, at formandsbeføjelserne som hidtil i Natur- og Miljøklagenævnet skal kunne udøves af stedfortrædere. Det afspejler et praktisk behov for at kunne uddelegere opgaver og kompetence til at træffe afgørelser. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal efter forslaget sekretariatsbetjenes af Nævnenes Hus.

Det foreslås i *stk. 4*, at der, som det hidtil har været gældende på Natur- og Miljøklagenævnets område, jf. nævnslovens § 2, stk. 3, skal udpeges eller beskikkes suppleanter for hvert nævnsmedlem. Med den foreslåede model, hvorefter nævnets sagkyndige afdelinger besættes med faste medlemmer, skal bestemmelsen udvides til også at gælde sådanne medlemmer. Suppleanten kan efter forslaget deltage i sagens behandling og afgørelse, forudsat at medlemmet selv er forhindret. Reglen er begrundet i hensynet til at kunne vedligeholde en effektiv afgørelsesfunktion og beslutningsdygtighed i nævnet.

Det fremgår af forslaget til *stk. 5*, at de sagkyndige medlemmer skal repræsentere sagkundskab inden for et eller

flere af de relevante sagsområder, jf. nærmere bemærkningerne til forslagens § 3, og at de skal agere upartisk. Ligesom efter § 3, stk. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, sker indstilling og beskikkelse efter forslaget ikke med henblik på, at den pågældende skal varetage særinteresser, men alene fordi den pågældendes viden og sagkundskab på et område er nødvendig ved behandlingen af klagesagerne. De beskikkede medlemmer af nævnet udpeges således alene på grund af deres faglighed og ikke som interesserepræsentanter og forventes således at besidde den til hvervet nødvendige ekspertise, jf. de specielle bemærkninger til forslagens § 4, stk. 1-8. Spørgsmål om eventuel inhabilitet afgøres i øvrigt af nævnet i overensstemmelse med forvaltningsrettens regler herom.

I *stk. 6* foreslås det, at nævnsmedlemmerne ikke må modtage instruktioner fra nogen under udførelsen af deres opgaver i nævnet. Ifølge forslaget skal nævnet være en uafhængig og uvildig klageinstans, jf. også afsnit 7 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås i *stk. 7, 1. pkt.*, at medlemmerne, dvs. formanden og de øvrige medlemmer, som udpeges af landsretterne og af Folketinget, samt medlemmer og suppleanter, som beskikkes af erhvervs- og vækstministeren, udpeges og beskikkes for en periode på op til 4 år ad gangen og med mulighed for genudpegning. Efter den gældende ordning gælder de udpegninger, som er foretaget af Folketinget og Højesteret for 4 år ad gangen, jf. lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 4. Beskikkelse af de sagkyndige medlemmer og suppleanter gælder efter den gældende ordning for indtil 4 år ad gangen, jf. lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 3.

Forslaget til *stk. 7, 2. pkt.*, hvorefter Folketinget eller landsretterne udpeger et nyt medlem eller en ny suppleant for den resterende periode, eller hvor erhvervs- og vækstministeren beskikker et nyt medlem eller en ny suppleant ved udtræden inden udløbet af den periode, som medlemmet er udpeget for eller beskikket til, svarer til ordlyden i den gældende § 4 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet for de læge nævnsmedlemmer, dog med den ændring som følger af, at nævnets dommermedlemmer fremover foreslås at være landsdommere.

Til § 3

Bestemmelsen er ny og fastsætter den nye opbygning af nævnet med 8 forskellige sagkyndige afdelinger og 1 læge afdeling. Det fremgår af forslagens § 4, hvilke organisationer der fremover vil være indstillingsberettigede til i forening at indstille sagkyndige til de forskellige afdelinger.

De enkelte afdelinger behandler de klagesager, som efter den øvrige lovgivnings bestemmelser og dermed materielt og sagligt set henhører under den pågældende nævnsafdeling. Hvis ikke sektorloven forudsætter en bestemt nævnsafdeling, beslutter formanden ud fra sagens karakter, hvilken nævnsafdeling der skal behandle sagen. Formanden kan også finde, at der foreligger en særlig situation og derefter beslutte, at sagen skal behandles med en anden nævnssammensætning end den, som sektorloven har fastsat, eller at sagen

f.eks. grundet dens kompleksitet skal behandles af flere af nævnets afdelinger i fællesskab, jf. forslaget § 5.

Efter § 3, stk. 1, nr. 1, skal en af nævnets afdelinger bestå af 2 sagkyndige i industriforhold. Disse sagkyndige skal samlet besidde sagkundskab inden for indretning og drift af industrivirksomheder og tilknyttede miljøteknologier (BAT) herunder luftrensning og støj- og lugtreduktion, støj og vibrationer (støjberegninger, vurdering af udbredelse m.m.), luftforurening (emissions- og immissionsberegninger herunder OML beregninger samt lugtspredning), samt indsigt i udførelse og fortolkning af resultater af kemiske analyser.

Efter § 3, stk. 1, nr. 2, skal en af nævnets afdelinger bestå af 2 sagkyndige i jordforureningsforhold. Disse sagkyndige skal tilsammen have viden inden for oprensning af forurenede jord og grundvand (afværgeteknologier m.m.), jordflytning og opfyldning af råstofgrave, fasefordelingsberegninger, spredning af miljøfarlige stoffer i jordmiljøet og risikovurdering i f.t. arealanvendelse, grundvand, recipienter samt indeklime, samt indsigt i udførelse og fortolkning af resultater af kemiske analyser.

Efter § 3, stk. 1, nr. 3, skal en af nævnets afdelinger bestå af 2 sagkyndige i grundvands- og vandforsyningsforhold. Disse sagkyndige skal tilsammen have viden inden for vandindvinding, vandbehandling samt drikkevandskvalitet, geologi, hydrogeologi og grundvandskemi, samt indsigt i udførelse og fortolkning af resultater af kemiske analyser.

Efter § 3, stk. 1, nr. 4, skal en af nævnets afdelinger bestå af 2 sagkyndige i jordbrugsforhold. Disse sagkyndige skal tilsammen have viden inden for jordbrugs- og landbrugsdrift, arealforvaltning, husdyrproduktion (kvæg, svin, fjerkræ, mink m.m.), planteavl samt håndtering og anvendelse af husdyrgødning, samt miljøteknologier, som anvendes indenfor jord- og landbrug, herunder særligt kendskab til BAT, jord- og landbrugsbedrifters påvirkning af natur, specielt terrestrisk natur og overfladevand, herunder internationalt beskyttede og § 3-beskyttede naturtypers tålegrænser for tilførsler af næringsstoffer og næringsstofudvaskning fra landbrugsdrift til overfladevand og grundvand.

Efter § 3, stk. 1, nr. 5, skal en af nævnets afdelinger bestå af 2 sagkyndige i marine forhold. Disse sagkyndige skal tilsammen have viden inden for marin hydraulik og spredning af metaller, miljøfarlige stoffer og næringsstoffer i det marine miljø og beregninger heraf, dels i forbindelse med udledning af stofferne fra land og dels i forbindelse med etablering og drift af tekniske anlæg på havet, herunder havbrug, samt i forbindelse med oprensning/udbygning af havne og sejlrender samt deponering og klappning af sediment, marin biologi, herunder viden om biologiske effekter og tålegrænser i forhold til eutrofiering i marine områder og metaller og miljøfarlige stoffers ophobning i marine organismer på alle trofiske niveauer, viden om internationalt beskyttede marine arter og naturtyper og deres bevaringsstatus, samt viden om fiskeriforhold og opdræt af fisk i saltvand.

Efter § 3, stk. 1, nr. 6, skal en af nævnets afdelinger bestå af 2 sagkyndige i ferskvandsforhold. Disse sagkyndige skal tilsammen have viden inden for akvakultur, herunder akva-

kulturopdræt (dambrug) samt viden om miljøteknologier, som anvendes indenfor akvakultur, herunder særligt kendskab til BAT, ferskvandsbiologi, herunder viden om ferskvandshydraulik, afstrømning og oversvømmelsesrisici samt viden om biologiske effekter og tålegrænser i forhold til eutrofiering i søer og vandløb samt metaller og miljøfarlige stoffers ophobning i ferskvands organismer på alle trofiske niveauer, viden om internationalt beskyttede arter og naturtyper i søer og vandløb og deres bevaringsstatus, samt viden om fiskeri og opdræt i ferske vande.

Efter § 3, stk. 1, nr. 7, skal en af nævnets afdelinger bestå af 2 sagkyndige i fødevarerforhold. Disse sagkyndige skal tilsammen have viden inden for fødevarerproduktion, herunder viden om fødevarer sikkerhed samt hygiejne, og ernæring, herunder kosttilskud.

Efter § 3, stk. 1, nr. 8, skal en af nævnets afdelinger bestå af 2 sagkyndige i veterinærforhold. Disse sagkyndige skal tilsammen have viden inden for dyresundhed og veterinære forhold, herunder smitsomme dyresygdomme, dyrevelfærd samt foder.

Efter forslaget til 3, stk. 1, nr. 9, skal nævnets læge afdeling bestå af 4 medlemmer. Disse medlemmer udpeges af Folketinget og skal dække behovet for, at almene og samfundsmæssige aspekter bliver tilgodeset i sagerne, jf. herved bemærkningerne til forslaget § 2, stk. 1, nr. 4.

Det foreslås i stk. 2, at hvis en sags behandling kræver yderligere kompetencer end de kompetencer, som den pågældende afdeling besidder, kan formanden ad hoc efter forslaget anmode den relevante styrelse under det relevante pågældende ressortministerium om at indstille en person med disse kompetencer, hvorefter personen beskikkes af erhvervs- og vækstministeren til brug for den konkrete sag. Denne adgang til ad hoc beskikkelser forventes anvendt efter behov for at sikre, at der fortsat er den fornødne sagkundskab til den enkelte sag.

Til § 4

Den foreslåede bestemmelse indeholder regler om indstilling af de sagkyndige medlemmer af nævnet, jf. § 2, stk. 1, nr. 3, og disses suppleanter, jf. § 2, stk. 4. Efter de hidtil gældende regler har Dansk Industri, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Håndværksrådet, Landbrug og Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, WWF Verdensnaturfonden, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet og Danmarks Sportsfiskerforbund indstillet kandidater til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 3, stk. 2. I sager om miljøskade kan Dansk Skovforening, Danmarks Jægerforbund, Foreningen af Danske Ral- og Sandsugere og Danmarks Rederiforening også indstille yderligere sagkyndige medlemmer.

Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har ikke sagkyndige medlemmer, idet myndigheden ikke er et nævn.

Det foreslås i stk. 1-8, at relevante organisationer og foreninger indstiller kandidater til beskikkelse som enten sagkyndigt medlem eller suppleant for det sagkyndige medlem til brug for de sagkyndige nævn. Organisationerne og for-

eningerne er fastsat ud fra, hvilke emner, brancher eller erhvervsområder, der reguleres ved de afgørelser, der behandles i den pågældende afdeling af nævnet og afhængig af, hvilke behov for sagkundskab de forskellige afdelinger har. Bestemmelserne medfører, at organisationerne og foreningerne grupperes således, at de repræsenterer de to typisk forekommende hensyn i sagerne for det sagkyndige nævn, f.eks. hensyn til industrivirksomheder og hensyn til natur og miljø. De to grupperinger vil i indbyrdes forening, hvilket forudsætter indbyrdes enighed, efter forslaget skulle indstille hver tre kandidater, seks kandidater i alt, til beskikkelse af erhvervs- og vækstministeren. Erhvervs- og vækstministeren har herefter mulighed for at beskikke to sagkyndige medlemmer, én fra hver gruppering, og to suppleanter, ligeledes én fra hver gruppering.

Forslagets stk. 1-8 fastsætter udtrykkeligt, hvilke organisationer og foreninger, der kan indstille sagkyndige medlemmer samt suppleanter. Det foreslås, at der til hver sagkyndig afdeling, jf. forslaget § 3, stk. 1, nr. 1-8, indstilles i alt seks kandidater, således at erhvervs- og vækstministeren kan beskikke to sagkyndige medlemmer samt to suppleanter til hver sagkyndig afdeling.

Beskikkelse af sagkyndige nævnsmedlemmer sker ikke med henblik på at varetage specielle interesser, men fordi det udpegede medlems sagkundskab er nødvendig for behandlingen af klagesager i den afdeling af nævnet, som den pågældende beskikkes til. Et sagkyndigt medlem vil ikke blive inhabilt i en sag, blot fordi sagen er indbragt for nævnet af den organisation, som har indstillet den pågældende sagkyndige, da denne beskikkes i sin personlige egenskab og ikke repræsenterer organisationen, jf. de specielle bemærkninger til forslaget § 2, stk. 5. Det vil heller ikke i sig selv medføre inhabilitet, at et sagkyndigt medlem er almindeligt medlem af den organisation, der har klaget. Spørgsmålet om nævnsmedlemmernes habilitet vil i øvrigt bero på en konkret vurdering.

Antallet af organisationer og foreninger svarer kun delvist til den liste af organisationer, der i dag indstiller sagkyndige medlemmer til beskikkelse til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 3, stk. 2 og 3.

Til denne liste er tilføjet organisationerne: Dansk Erhverv, Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, Dyrenes Beskyttelse, DANVA, Danske vandværker, LO, Friluftsrådet, Danish Seafood Association, De Samvirkende Købmænd, Horesta, Forbrugerrådet TÆNK, Aktive Forbrugere og Økologisk Landsforening med henblik på at disse kan indstille nævnsmedlemmer med de kompetencer, der er nødvendige for at behandle de klagesager, der med forslaget skal tilføres Miljø- og Fødevareklagenævnet.

En række organisationer, der i dag har indstillingsret til sagkyndige medlemmer af Natur- og Miljøklagenævnet, indgår ikke i den gruppe af organisationer, der efter forslaget kan indstille medlemmer til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det drejer sig om: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, WWF, Dansk Skovforening, Danmarks Jægerforbund og den tidligere Foreningen af Danske Ral- og Sandsugere (nu en del af Danske Råstoffer). For disse organisationers

vedkommende gælder, at de interesser, de varetager, helt eller delvist tillige varetages af de organisationer, der er omfattet af forslaget § 4.

Efter det foreslåede *stk. 9* kan erhvervs- og vækstministeren, i tilfælde af manglende enighed eller indstilling, sikre kontinuitet ved på formandens anbefaling at genbeskikke en sagkyndig for yderligere op til 4 år eller midlertidigt.

Til § 5

Forslaget til § 5 regulerer bl.a. den situation, hvor sektorloven ikke har taget stilling til hvilken nævnsafdeling sagen skal behandles i, eller hvor klagen i en sag involverer flere regelsæt, der hver især forudsætter, at klager behandles af nævn med indbyrdes forskellige krav til nævnets konkrete sammensætning. Forslagets § 5 indebærer endelig også, at formanden kan beslutte, at nævnet i særlige tilfælde skal kunne sammensættes af f.eks. både en sagkyndig og en læg afdeling. Den foreslåede bestemmelse er parallel til bemyndigelsen til formanden i den nugældende nævnsløvs § 6, stk. 1 og 2, til at kunne flytte konkrete klagesager til en anden nævnssammensætning end den, som den pågældende lov forudsætter.

Reglen i forslaget § 5 skal kunne finde anvendelse på alle tilfælde af interne parallelle klageforløb, hvor en sag skal behandles efter forskellige lovgrundlag, som ligger fordelt på flere nævnsafdelinger i Miljø- og Fødevareklagenævnet. Reglen skal også kunne benyttes, hvor en konkret klagesag, som efter sektorloven skal behandles af et nævn, som er sammensat af sagkyndige medlemmer, i det konkrete tilfælde primært skal afgøres ud fra en stillingtagen til spørgsmål af almen samfundsmæssig karakter. Eller, hvis en klagesag efter loven skal behandles af afdelingen, som er bestående af læge medlemmer, men den konkrete sag overvejende angår stillingtagen til tekniske eller videnskabeligt funderede spørgsmål og problemstillinger, som et sagkyndigt nævn eller efter omstændighederne evt. en kombination af medlemmer af to sagkyndige afdelinger er bedre rustet til at afgøre. Formanden kan således i særlige situationer beslutte, at en sag, der efter loven skal behandles af nævnet i en bestemt sagkyndig afdeling, i stedet skal behandles af nævnet i en anden sagkyndig afdeling eller af flere sagkyndige afdelinger sammen med formanden og de to landsdommere. En nævnbesætning med flere sagkyndige afdelinger forventes alene anvendt i begrænset omfang, men der kan være behov herfor i f.eks. store sager med klagepunkter, der går på tværs af flere forskellige sagkyndige afdelinger.

Til § 6

Det foreslåede *stk. 1* er en videreførelse af ordlyden i § 12, stk. 1-2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet og reglen indfører for alle nævnets sager den orienteringsprocedure, der i dag anvendes i Natur- og Miljøklagenævnet i dets læge sammensætning, da denne procedure er både smidig, praktisk og effektiv, ligesom den kan understøttes digitalt.

Forslagets *stk. 1, 1. pkt.*, indebærer, at formanden skal orientere nævnet om indkomne klager og om, hvilke sager der er udtaget til afgørelse af formanden, jf. § 8. Reglen har til

hensigt at sikre en ensartet, smidig og digitalt understøttet procedure for orientering af nævnsmedlemmerne om alle indkomne sager til nævnet og disses behandlingsform. Den foreslåede bestemmelse *stk. 1, 2. pkt.*, pålægger formanden at orientere nævnet om tilfælde, hvor formanden har truffet en beslutning i henhold til forslaget § 5, jf. bemærkningerne hertil. Denne orientering sker i samme form som orienteringen efter bestemmelsens *stk. 1, 1. pkt.*

Det foreslås i *stk. 2*, at mindre eller ukomplicerede sager og sådanne sager, som alene beror på en juridisk vurdering, kan afgøres af formanden, jf. forslaget § 8, med en efterfølgende orientering af den relevante afdeling af nævnet. Mindre eller ukomplicerede sager omfatter bl.a. sager, der vedrører simple spørgsmål, og som er tilstrækkeligt oplyst i form af klagen og indsendt dokumentation og/eller at manglende oplysninger kan indhentes f.eks. telefonisk, elektronisk mv., og at sagerne kan afgøres uden høring af parter eller myndigheder. Sager, der alene beror på en juridisk vurdering, omfatter bl.a. aktindsigtssager og sager vedrørende formelle spørgsmål som f.eks. klageret, klagefrist eller klagema uden for nævnets kompetence. Der er tale om en indholdsmæssig videreførelse af den gældende regel i lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 12, *stk. 2*.

Hvis formanden efter reglen i *stk. 2* har afgjort en sag før orienteringen af nævnet er afgørelsen endelig i det administrative system.

Til § 7

Forslaget til *stk. 1* giver nævnet mulighed for at ændre formandens beslutning om, at en sag skal afgøres på formandskompetencen, jf. forslaget § 8, eller at sagen skal behandles i en anden afdeling af nævnet end den, der fremgår af den øvrige lovgivning, jf. forslaget § 5. Den foreslåede bestemmelse svarer til reglen i lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 12, *stk. 3*, hvorefter en sag ikke kan afgøres på formandskompetencen, hvis et medlem af et nuværende visitationsudvalg eller af det læge nævn gør indsigelse. Efter forslaget vil det være nævnets afdelinger som i givet fald kan gøre indsigelse, idet lovforslaget indebærer, at reglerne om visitationsudvalgene ophæves.

Der vil i medfør af bemyndigelsen i *stk. 2* kunne fastsættes regler for fremgangsmåden ved en eventuel uenighed i en formandsbeslutning. Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 14.

Til kapitel 3

Til § 8

Reglen indeholder bestemmelsen om formandskompetencen. Efter forslaget til § 8, som svarer til § 9, i den gældende lov om Natur- og Miljøklagenævnet, vil formanden på det nye Miljø- og Fødevarerklagenævns vegne kunne træffe afgørelse i alle nævnets sager, der ikke indeholder spørgsmål af større eller principiel betydning samt i sager, hvis afgørelse alene beror på en juridisk vurdering. Med forslaget til § 8 dækkes alle kategorier af klager under Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Den afgørelsespraksis, som er fastlagt hhv. af Natur- og Miljøklagenævnet og af Klagecenter for Fødeva-

rer, Landbrug og Fiskeri i afgørelsessager, vil umiddelbart skulle videreføres på formandskompetencen alene. Det forventes dermed, at den overvejende del af klagecentrets nuværende sagsportefølje vil kunne afgøres på formandskompetencen alene, i det omfang der allerede foreligger relevant afgørelsespraksis. Nævnet forudses inddraget i spørgsmål om principiel relevans af en foreliggende afgørelsespraksis.

Til § 9

Det foreslås i *stk. 1* at nævnet som hovedregel træffer afgørelse på et møde, medmindre formanden for nævnet finder det ubetænkeligt, at afgørelsen træffes af nævnet på skriftligt grundlag (skriftlig nævnprocedure).

I dag fremgår det af nævnslovens § 8, *stk. 2*, at i sager, hvor Natur- og Miljøklagenævnet har den i nævnslovens § 5, *stk. 1*, nr. 1, nævnte sammensætning (sagkyndigt nævn), træffes afgørelsen på skriftligt grundlag eller på et møde. Det fremgår endvidere, at i sager hvor nævnet har den i nævnslovens § 5, *stk. 1*, nr. 2, nævnte sammensætning (læge sammensætning), træffes afgørelsen på et møde, jf. *stk. 3*, og at nævnet i øvrigt er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af medlemmerne, herunder formanden eller en stedfortræder for denne, er til stede. Hvor Natur- og Miljøklagenævnet i øvrigt består både af læge og sagkyndige medlemmer er nævnet beslutningsdygtigt, når alle de udtagne sagkyndige medlemmer og mindst halvdelen af dommerne og de læge medlemmer, herunder formanden eller en stedfortræder for denne, er til stede, jf. nævnslovens § 8, *stk. 4*.

Med forslaget til § 9 moderniseres Miljø- og Fødevarerklagenævnets mødepraksis set i forhold til den hidtidige mødepraksis i Natur- og Miljøklagenævnet. Nævnet behøver efter forslaget kun at træde sammen i de større eller principielt betydende sager, hvor en nævnafgørelse kræver kollektive afvejninger og egentlig votering i nævnet, eller i sager hvor skriftlighed ikke er en egnet måde for nævnet at afgøre klagesagen på. Formanden får efter forslaget til *stk. 1*, beføjelse vedrørende tilrettelæggelsen af, hvordan nævnet skal tage stilling og for hvilken proces for nævnafgørelse af klagen, der er den bedst egnede.

Det følger af forslaget til *stk. 1*, at alle sager afgøres på et møde i nævnet, medmindre formanden finder det ubetænkeligt, at afgørelsen træffes af nævnet på skriftligt grundlag, jf. hertil de specielle bemærkninger til forslaget § 8.

Efter forslaget *stk. 2* kræves tilstedeværelse eller deltagelse i den skriftlige behandling af sagen af mindst 4 nævnsmedlemmer for at nævnet er beslutningsdygtigt. Denne regel er ny og skal understøtte en agil og effektiv opgavevaretagelse under hensyn til den fornødne retssikkerhed. F.eks. kan nævnet i den sagkyndige sammensætning, hvor nævnafdelingen almindeligvis består af 2 sagkyndige og 2 dommere samt formanden efter bestemmelsen være beslutningsdygtigt, selvom en dommer eller stedfortræderen for denne ikke kan deltage i beslutningen, og nævnet således i en kollektiv beslutningssituation alene vil kunne udgøres af 4 medlemmer. Det vil for nævnet i den læge sammensætning efter forslaget § 3, *stk. 1*, nr. 9, hvor nævnet i almindelighed vil bestå af 4 læge medlemmer, de to dommere og for-

manden, i alt 7 personer, kunne forekomme, at en enkelt læg deltager sammen med formanden og de to dommere vil være beslutningsdygtige. Det anførte forudses kun at få en ren undtagelsesvis betydning, idet de stedfortrædende nævnsmedlemmer (suppleanter) generelt også kan forventes at kunne træde til, hvis et nævnsmedlem har forfald. Reglerne for beslutningsdygtighed forudses i øvrigt nærmere fastlagt i nævnets forretningsorden, jf. forslaget til § 13.

Formanden eller dennes stedfortræder, som sørger for forelægningen af sagen, skal være til stede på mødet og har den udslagsgivende stemme i tilfælde af stemmelighed, jf. forslaget til § 10, omtalt nedenfor. Det er op til formanden eller dennes stedfortræder at sikre, at nævnet er beslutningsdygtigt i forhold til den konkrete sag.

Til § 10

Forslaget til lovens § 10 er indholdsmæssigt set en parallel til den gældende bestemmelse i lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 10. Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelser træffes efter forslaget til § 10 ved stemmeflerhed. Formandens stemme er udslagsgivende ved eventuel stemmelighed. Afgørelsens fordeling af stemmer skal fremgå af afgørelsesagen.

Til kapitel 4

Til § 11

Det foreslås i *stk. 1*, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de påklagede forhold. Reglen svarer til den nuværende regel i lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 12 a, som videreføres. Det vil sige, at nævnet i almindelighed skal tage stilling til de forhold, der er klaget over. Nævnet vil dog fortsat have mulighed for og efter omstændighederne pligt til at inddrage andre forhold end det, der er klaget over, f.eks. spørgsmålet om overholdelse af gældende EU-ret. Nævnet kan således prøve andre dele af afgørelsen end de påklagede, ligesom nævnet kan oplyse sagen yderligere både i forhold til klagetemaet og til belysning af de elementer i afgørelsen, som nævnet ønsker at inddrage i klagesagsbehandlingen. Nævnet skal som udgangspunkt, jf. dog *stk. 2*, tage stilling til alle påstande og relevante anbringender, som klager gør gældende.

Prøvelsesintensiteten afhænger i almindelighed af nævnets sammensætning, de tildelte ressourcer, nævnets sagsbehandling og af 1. instansens afgørelse, og vil kunne variere, idet nævnet må sondre mellem om det, der konkret skal efterprøves, er 1. instansens anvendelse af retsreglerne, sagens faktiske grundlag eller afgørelsens hensigtsmæssighed og rimelighed (herunder også afgørelsens proportionalitet). Som udgangspunkt foretager nævnet fuld efterprøvelse af 1. instansens afgørelse (dvs. efterprøver både retlige og faktiske spørgsmål), medmindre der i den enkelte sektorlov er særligt fastsatte begrænsninger i denne del af prøvelsen. Udgangspunktet ved prøvelsen af sagens faktum er officialprincippet, og nævnet kan vælge at lægge 1. instansens fastlæggelse af faktum uprøvet til grund, medmindre faktum bestrides, der foreligger nye oplysninger eller hvis nævnet finder, at oplysningen af sagen i 1. instans har været utilstrækkelig i

forhold til de retsregler, som nævnet anser for relevante for sagen. For nævnsprøvelse af afgørelsernes hensigtsmæssighed, rimelighed, formålstjenlighed m.v. gælder, at nævnet kan efterprøve disse elementer fuldt ud, medmindre lovgivningen indeholder en særlig begrænsning. Men nævnet kan også udvise konkret tilbageholdenhed, f.eks. når 1. instansen har en særlig ekspertise eller lokalkendskab, eller når 1. instansen, f.eks. en kommunalbestyrelse, har et politisk mandat, forudsat dette aspekt er relevant i henhold til det konkrete retsgrundlag.

Nævnet skal i forbindelse med screeningen af de indkomne klagesager på fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet, i højere grad end tidligere i klagecentret vurdere, om en faglig efterprøvelse af 1. instansens faglige vurdering eller skøn er nødvendig for at nå frem til den korrekte afgørelse. F.eks. skal nævnet efter forslaget kunne efterprøve visse konkrete faglige vurderinger af arealordningerne, der administreres af NaturErhvervstyrelsen, og som hviler på et meget komplekst regelsæt. Nævnet vil i sine procesledende vurderinger af, hvorvidt prøvelse af det faglige skøn er konkret nødvendig, skulle tage hensyn til hidtidig praksis og til omfanget af en eventuel præcedensvirkning. Det vil i almindelighed have undtagelsens karakter, at de faglige vurderinger, som 1. instansen har foretaget og lagt til grund for sine konkrete afgørelser, skal revurderes af sagkyndige i nævnet.

Bestemmelsens *stk. 2* svarer til ordlyden af den gældende nævnslovs § 12 a, *stk. 2*. Hvis en klage indeholder flere klagepunkter, kan nævnet indskrænke sig til alene at forholde sig til de væsentligste klagepunkter. Reglen ændrer ikke i den almindelige pligt til at oplyse sagen.

Til § 12

Bestemmelsen i § 12 svarer til det, der gælder for hjemvisning af sager i Natur- og Miljøklagenævnet, jf. nævnslovens § 12 b. Der er tale om en bestemmelse, der indebærer en begrænsning og en præcisering af Miljø- og Fødevarerklagenævnets adgang til at hjemvise sager. Det foreslås, at brugen af hjemvisning skal være restriktiv, begrundet og ledsages af en grundig vejledning til 1. instansen om, hvorledes sagen skal behandles. Med forslaget tilsigtes ingen fravigelser af de almindelige forvaltningsretlige principper for Miljø- og Fødevarerklagenævnets reaktionsmuligheder overfor førsteinstansens påklagede afgørelser i form af stadfæstelse, ophævelse og ændringer af afgørelsen.

Reglen foreslås for så vidt gentaget for alle Miljø- og Fødevarerklagenævnets sager. Der vil kunne være store variationer indenfor de forskellige sagskategorier, hvor omfanget af hjemvisninger er meget forskellige, og tilsvarende vil der være variationer i intensiteten af den vejledning fra nævnet, som efter forslaget skal følge med hjemvisningen til 1. instansen, om hvordan sagen efter nævnets opfattelse skal behandles på de klagepunkter, der har ført til hjemvisningen.

Til kapitel 5

Til § 13

Med bestemmelsen foreslås det, at erhvervs- og vækstministeren bemyndiges til at fastsætte Miljø- og Fødevarerkla-

genævnets forretningsorden efter forudgående høring af miljø- og fødevareministeren. I forretningsordenen fastsætter erhvervs- og vækstministeren ifølge forslaget en række detalregler for nævnets virksomhed og opgavevaretagelse, ligesom det er tilfældet i den nugældende forretningsorden, jf. bekendtgørelse nr. 1726 af 16. december 2015 om forretningsordenen for Natur- og Miljøklagenævnet. Forretningsordenen skal blandt andet inden for hjemmelslovens rammer indeholde generelle regler om nævnets virkemåde, om de midlertidige stedfortrædere for formanden, om ordningen for sammensætning i særlige sagkyndige afdelinger, regler for sekretariatets screening af indkomne sager, om orienteringsproceduren i forhold til nævnet og øvrige særlige forhold. Hertil kommer regler for fordeling af sager til hhv. formandsafgørelse eller nævnsafgørelse, og regler vedrørende proces for formandsbeslutning om en anden nævnssammensætning end den, lovgivningen foreskriver, forholdet til Nævnenes Hus, den digitale selvbetjening m.v.

Det bemærkes, at hvis der i den øvrige materielle lovgivning på f.eks. fødevare-, landbrugs- og fiskeriområdet, er behov for præciseringer af forretningsordenen, som følge af gældende ret, herunder internationale regler og direkte anvendelige EU-retsakter, vil proceduren m.v. i forretningsordenen efter omstændighederne skulle tilpasses sådanne regler, f.eks. via relevante henvisningsbestemmelser, forklarende noter eller regler alt med henblik på understøttelse af en korrekt regelanvendelse. Beskrivelsen af indholdet i forretningsordenen er ikke udtømmende, idet forretningsordenen i almindelighed skal indeholde de regler, som er relevante for at understøtte en funktionsdygtig nævnsorganisation i Nævnenes Hus.

Til § 14

Ifølge forslaget til § 14 skal Miljø- og Fødevareklagenævnet betjenes af en ny styrelse under Erhvervs- og Vækstministeriet, Nævnenes Hus, der yder sekretariatsbistand, hvilket bl.a. indebærer, at der i forbindelse med etableringen af Nævnenes Hus etableres et fællessekretariat, som administrerer og betjener flere klagenævn, herunder Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Til § 15

Reglen i forslagets § 15 giver nævnet adgang til oplysninger om bl.a. økonomiske og regnskabsmæssige forhold og ret til, under strafansvar, jf. forslagets § 24, at påbyde prøveudtagning, analyser og målinger m.v. for den pågældendes egen regning, dvs. en adgang, som myndighederne tilsvarende har efter den lovgivning, som den påklagede afgørelse er truffet efter. Der henvises til den tilsvarende regel i lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 16. Da nævnet som sin primære opgave skal kunne træffe korrekte afgørelser og har pligt til oplysning af sagerne og til sædvanlig inddragelse af nye informationer m.v., er det ministeriets opfattelse, at adgangen til oplysninger bør videreføres i uændret form for alle kategorier af klager i det nye nævn. Tilsvarende regler om adgang til at indhente oplysninger, herunder eventuelt ved besigtigelsesbesøg på stedet, jf. bemærkningerne til forsla-

gets § 16, kendes bl.a. også fra fødevare-, landbrugs- og fiskeriområdet.

Til § 16

Forslaget til *stk. 1* gentager ordlyden i § 16, stk. 1, i nævnsloven. Reglen omhandler det nye klagenævns ret til i forbindelse med sagens oplysning at foretage besigtigelse på stedet i helt samme omfang som de kompetente myndigheder har hjemmelsmæssig adgang til at foretage kontrol på stedet, herunder ret til at foretage undersøgelser, fotografere, kopiere eller medtage dokumenter og andre genstande.

Reglen i den gældende nævnslovs § 16 er ikke blevet benyttet ofte, men den er stadig nødvendig for at sikre det nye nævn en nem adgang til at gennemføre en uafhængig sagsoplysning, også for så vidt angår sager på fødevare-, fiskeri og landbrugsområdet, idet adgangen allerede i dag eksisterer for så vidt angår Natur- og Miljøklagenævns oplysning af natur- og miljøsagerne. Oplysninger om nævnets brug af hjemlen til at foretage sagsoplysning på stedet uden forudgående retskendelse skal efter forslaget indgå i den årlige retssikkerhedsredegørelse til Folketinget, jf. således lov nr. 442 af 9. juni 2004 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter.

Forslaget til *stk. 2* er en sædvanlig bestemmelse om, at politiet vil kunne yde nævnet fornøden bistand ved udøvelsen af beføjelserne efter forslagets stk. 1. Bestemmelsen svarer til reglen i nævnslovens § 16, stk. 2.

Til kapitel 6

Til § 17

Ifølge forslaget til bestemmelsens *stk. 1* skal nævnets afgørelser være endelige i det administrative system, medmindre andet følger af den øvrige lovgivning. Dette kan f.eks. være tilfældet for så vidt angår afgørelser om erstatningstilkendelser i anledning af en afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 19 g, en fredning efter naturbeskyttelseslovens § 40 eller en ekspropriation efter naturbeskyttelseslovens § 60. Reglen er en videreførelse af den nuværende nævnslovs § 17, stk. 1. Klagecenter for Fødevare, Landbrug og Fiskeris afgørelser af klagesager er tilsvarende endelige afgørelser i det administrative system.

Bestemmelsen i forslaget til *stk. 2*, svarer til den nugældende regel i nævnslovens § 17, stk. 2. I bestemmelsen præciseres det, at for søgsmål vedrørende nævnets afgørelser gælder de regler, der er fastsat i den lovgivning, som afgørelsen er truffet efter. Eksempelvis er det efter § 88 i naturbeskyttelsesloven et krav, at søgsmål til prøvelse af afgørelser efter naturbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør heraf, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Hvis afgørelsen er offentligt bekendtgjort, og således berører flere, regnes fristen dog fra bekendtgørelsen.

Til § 18

Forslaget til *stk. 1* svarer til den gældende bestemmelse om klagegebyr i lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 18, stk. 1, dog bortset fra gebyrstørrelsen som hæves fra 500 kr.

(2012 niveau) til 900 for private og differentieringen mellem betaling fra private og betaling fra virksomheder og organisationer, da sidstnævnte efter forslaget skal betale 1800 kr. i gebyr. Bestemmelsen fastsætter som hovedregel, at der skal betales gebyr på alle de af nævnets sagskategorier, der hidtil har kunnet påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Efter forslaget til § 19 vil visse sagskategorier dog fortsat være undtaget fra klagegebyr. Det er bl.a. tilfældet for klager over afgørelser efter fødevarer- landbrugs- og fiskerilovgivningen samt klager over afgørelser efter lov om apoteksvirksomhed § 13, stk. 6 (klager over afgørelser, der tidligere har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri). Derudover opretholdes alle de eksisterende undtagelser af sagskategorier, jf. den tilsvarende regel i den gældende nævnslovs § 18, stk. 4, og nogle få yderligere undtagelser føjes til, jf. de specielle bemærkninger til forslagens § 19.

Privatpersoner vil være lodsejere og andre, der som personer er klageberettigede efter de pågældende love, herunder flere personer, der klager sammen. En klage vil også anses for at være fra privatpersoner, når disse repræsenteres af rådgivere, herunder af advokater. Også klager fra grundejerforeninger eller andre foreninger, som alene anses som klageberettigede som repræsentanter for klageberettigede privatpersoner, vil falde ind under reglen om privatpersoners gebyr. Det forudsættes i den forbindelse, at foreningen kan godtgøre, at den repræsenterer klageberettigede privatpersoner.

Virksomheder er CVR-registrerede virksomheder, der er klageberettigede efter de pågældende love. Det gælder såvel personligt drevne virksomheder som virksomheder i selskabsregi, herunder erhvervsdrivende fonde. Det er i den forbindelse uden betydning, hvordan virksomheden repræsenteres i klagen, herunder ved direktion, bestyrelse eller rådgivere. Det er endvidere uden betydning for gebyrreglerne, om virksomheden klager som adressat for den afgørelse, der klages over, eller om den på andet grundlag er klageberettiget.

Organisationer er de foreninger og lignende, som er klageberettigede i henhold til de pågældende love. Under dette begreb falder også klager fra foreninger og lignende, som indgives på vegne af klageberettigede personer, når foreningen selv er klageberettiget i sagen. Også lokale foreninger, som efter de forskellige love er klageberettigede, vil falde ind under reglerne for organisationer.

Offentlige myndigheder som kommunalbestyrelser, regionsråd eller statslige myndigheder sidestilles efter forslaget med virksomheder eller organisationer, og skal således også efter forslaget betale et gebyr på 1800 kr.

Hvis flere klageberettigede indgiver en samlet klage, betales ét klagegebyr. Hvis blot én af klagerne er en virksomhed, en organisation eller en offentlig myndighed er gebyret 1800 kr.

Forslaget til *stk. 2* angår pristalsreguleringen af de i *stk. 1* nævnte gebyrer. Reglen om pristalsregulering er en videreførelse af nævnslovens § 18, stk. 2, dog vil pris- og lønindeksniveauet efter forslaget skulle være 2016-niveauet.

Efter forslaget til *stk. 3* bemyndiges erhvervs- og vækstministeren til at fastsætte regler om den praktiske fremgangsmåde ved gebyrbetaling, herunder om at betaling kan ske ved elektronisk overførelse eller giroindbetaling, og regler om hel eller delvis tilbagebetaling til klager, hvis denne for medhold eller trækker sin klage tilbage. Reglen er sprogligt set identisk med bestemmelsen i § 18, stk. 8, i loven om Natur- og Miljøklagenævnet.

Udmøntningen forventes at skulle svare til opbygningen af den nugældende gebyrordning, jf. bekendtgørelse nr. 754 af 16. juni 2012 om gebyr for indbringelse af klager for Natur- og Miljøklagenævnet m.v., med de ændringer, som følger af at det nye nævns opgaveportefølje og øvrige gældende retlige krav. Praksis og regler for tilbagebetaling af gebyr vil blive videreført i forhold til det nye nævn.

Gebyrordningen skal således også fremadrettet fastættes og administreres således, at kravene i artikel 9, stk. 4, jf. stk. 1, 2 og 3 i Århuskonventionen, artikel 25 i direktiv 2010/75/EU om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening), artikel 11 i direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, som ændret ved direktiv 2014/52/EU, og artikel 6, stk. 1, i direktiv 2003/4/EF om offentlig adgang til miljøoplysninger overholdes. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkningers afsnit 4 og 7.

Det foreslås i *stk. 4*, at reglen svarer til bestemmelsen i den gældende nævnslov, hvorefter der sker tilbagebetaling, hvis sagen afvises. En klage kan således efter reglen afvises, hvis ikke gebyret medfølger. Dette kræver dog, at der tages kontakt til klager, og at formanden fastsætter en konkret indbetalingsfrist.

Til § 19

Efter forslaget til § 19 skal der, uanset forslaget til § 18, stk. 1, ikke opkræves og betales gebyr til nævnet, i de sager, som hidtil efter reglerne i lov om Natur- og Miljøklagenævnet har været friholdt for gebyr. Dvs. at der ikke efter forslaget til § 19 skal betales gebyr for klager over fredningsafgørelser efter naturbeskyttelseslovens § 40, gebyr for klager over ekspropriationsbeslutninger efter naturbeskyttelseslovens § 60, skovlovens § 23, regler fastsat i medfør af naturbeskyttelseslovens § 60 a, § 27 i lov om råstoffer, § 47 i lov om planlægning, § 33 i lov om beskyttelsen af de ydre koge i Tøndermarsken, vandforsyningslovens § 40, jordforureningslovens § 22, stk. 2 og 4, vandløbslovens § 71 og miljøbeskyttelseslovens § 58 samt klager over afgørelser truffet i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 82, når disse afgørelser vedrører sager efter § 58. Endvidere skal der ikke betales gebyr for klager over afgørelser efter naturbeskyttelseslovens §§ 19 d-19 f, efter skovlovens §§ 19-21 og heller ikke for den type klager, der udelukkende vedrører afslag på aktindsigt efter lov om offentlighed i forvaltningen, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Forslaget til § 19, nr. 3 indeholder, som noget nyt i forhold til den gældende nævnslovs § 18, stk. 5, regler om at der ikke skal betales gebyr ved klage over afgørelser efter naturbeskyttelseslovens § 19 g, § 37, stk. 4 og § 37 a, stk. 3.

Forslaget til undtagelser fra gebyrbetaling og begrundelsen herfor er nedenfor anført enkeltvist ud for de enkelte grupper af undtagelser, som er opregnet i forslaget til § 19 nr. 1-7:

1) Klager over fredningsafgørelser efter naturbeskyttelseslovens § 40. Reglen er en foreslået videreførelse af den gældende nævnslovs § 18, stk. 3.

2) Klager over ekspropriationsbeslutninger efter naturbeskyttelseslovens § 60, skovlovens § 23, regler fastsat i medfør af naturbeskyttelseslovens § 60 a, § 27 i lov om råstoffer, § 33 i lov om beskyttelsen af de ydre koge i Tøndermarsken, vandforsyningslovens § 40, jordforureningslovens § 22, stk. 2 og 4, vandløbslovens § 71 og miljøbeskyttelseslovens § 58 samt klager over afgørelser truffet i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 82, når disse afgørelser vedrører sager efter § 58. Begrundelsen for forslaget er, at der er tale om en videreførelse af reglen i den gældende nævnslovs § 18, stk. 4, dog bortset fra at undtagelsen for så vidt angår klager efter § 47 i lov om planlægning, hvorefter kommunalbestyrelsen kan ekspropriere fast ejendom, der tilhører private, eller private rettigheder over fast ejendom, når ekspropriationen vil være af væsentlig betydning for virkeliggørelsen af en lokalplan eller en byplanvedtægt, ikke foreslås videreført. Dette skyldes at bestemmelsen (§ 47) fra den 1. februar 2017 vil høre ind under reguleringen vedrørende det kommende Planklagenævnet, jf. § 1 og § 15 i forslaget til lov om Planklagenævnet.

3) Klager over afgørelser efter naturbeskyttelseslovens §§ 19 d-19 g, § 37, stk. 4, og § 37 a, stk. 3. Begrundelsen for bestemmelsen er, at der er tale om en foreslået videreførelse af nævnslovens § 18, stk. 5, for så vidt angår §§ 19 d-19 f i naturbeskyttelsesloven. Med hensyn til gebyrundtagelsen for klage over afgørelser efter naturbeskyttelseslovens § 19 g, bemærkes, at § 19 g angår muligheden for erstatning for det tab, som en afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 19 b eller §§ 19 d-19 f påfører en ejer, bruger eller indehaver af andre rettigheder over ejendommen. Spørgsmålet om eventuel erstatning som følge af en afgørelse efter § 19 e afgøres i øvrigt i forbindelse med aftale efter § 19 c eller endelig afgørelse efter § 19 d, jf. § 19 g, stk. 2. Hertil kommer, at det følger af § 19 g, stk. 3, at ved afgørelsen om erstatning finder reglerne i naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, 2 og 4, § 43, § 44, stk. 1, 3 og 4, § 45, § 47 og § 49, stk. 2, tilsvarende anvendelse med de fornødne modifikationer, idet kommunalbestyrelsen træder i stedet for fredningsnævnet. § 19 g's sammenhæng til reglerne i naturbeskyttelseslovens § 19 d-19 f taler således samlet for, at også afgørelser efter § 19 g fremover bør undtages fra betaling af gebyr. Det andet foreslåede nye element i bestemmelsen i forslagens § 19 nr. 3, nemlig klager over afgørelser efter naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 4, der bestemmer, at medens fredningssagen verserer, kan fredningsnævnet træffe afgørelse om ophævelse af retsvirkninger af forslag til fredningsbestemmelser, når disse ikke anses for nødvendige for at opfylde formålet med fredningen, vurderes at være helt på linje med klager over fredningsafgørelser efter bl.a. naturbeskyttelseslovens § 40. Derfor bør der ikke være forskel med hensyn til fritagelsen

fra klagegebyret. Det tredje nye element i forslaget til § 19, nr. 3 er sager efter naturbeskyttelseslovens § 37 a, stk. 3, hvorefter fredningsnævnet i særlige tilfælde inden udløbet af den frist, der er nævnt i stk. 1, kan beslutte at forlænge denne med op til 2 år. Grundet fredningssagernes generelt meget indgribende art, vurderes der ligeledes for så vidt angår naturbeskyttelseslovens § 37 a, stk. 3, at være reale grunde til fremover også at friholde klagerne for betalingen af gebyr i disse situationer.

4) Klager over afgørelser efter skovlovens §§ 19-21. Begrundelsen for undtagelsen er at reglen er en videreførelse, jf. den tilsvarende bestemmelse i nævnslovens § 18, stk. 6.

5) Klager over afgørelser, der træffes efter de love, på fødevarer-, landbrugs- og fiskeriets område, som giver klageadgang til nævnet efter bestemmelserne i denne lovs §§ 49-72, §§ 74-75, §§ 77-89 og §§ 93-94. Begrundelsen for at der efter forslaget ikke skal betales gebyr for disse klagesager er, at hidtidig retstilstand og praksis søges videreført, jf. at gruppen af klagesager under det nuværende klagecenter ikke hidtil har været gebyrbelagt.

6) Klager over afgørelser efter lov om apoteksvirksomheds § 13, stk. 6. Begrundelsen for forslaget er, at klagerne under det nuværende klagecenter ikke hidtil har været gebyrbelagt og at denne praksis bør fortsætte.

7) Klager, der udelukkende vedrører afslag på aktindsigt, sammenstilling af oplysninger i databaser (dataudtræk) og indsigt i databeskrivelser m.v. efter lov om offentlighed i forvaltningen, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger. Begrundelsen er, at der er tale om et forslag om videreførelse af nævnslovens nugældende § 18, stk. 7.

Regeringen finder sammenfattende, at der er reale grunde til at friholde de hidtil gældende undtagelser (sagskategorier) fra gebyr og herunder alle afgørelser på fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet, jf. forslagens §§ 49-72, §§ 74-75, §§ 77-89 og §§ 93-94, idet der ikke hidtil har været gebyr på klage til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvilket også omfatter klager efter lov om apoteksvirksomhed.

Til kapitel 7

Til § 20

Forslaget til § 20 er en bemyndigelse til erhvervs- og vækstministeren til at fastsætte regler om, at kommunikation mellem nævnet og 1. instans og sagens parter vedrørende sager, som er påklaget til nævnet, skal ske ved anvendelse af digital kommunikation, herunder bestemte it-systemer, særlige digitale formater, digital signatur eller lignende. Lignende bestemmelser findes i sektorlovene på hele Miljø- og Fødevarerministeriets område.

Bestemmelsen i § 20 er en parallel til § 18 a i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Reglen skal understøtte en digital og effektiv klagesagsbehandling. Reglen skal ses i sammenhæng med forslagens § 21, som gør digital kommunikation med nævnet obligatorisk for parten, dog med visse undtagelser.

Ligesom efter den gældende § 18 a i lov om Natur- og Miljøklagenævnet giver bemyndigelsen i forslaget § 20 ministeren adgang til at fastsætte regler om, at 1. instanserne skal indsende klagesager til nævnet via en elektronisk klageformular. Sådanne bestemmelser findes i lovene på natur- og miljøområdet. Bestemmelsen skal også som den nugældende § 18 a ses i lyset af, at alle klagesager på Miljø- og Fødevarerministeriets område fremover efter forslaget skal indsendes gennem 1. instansen, der via de foreslåede konsekvensændringer til sektorlovgivningen forpligtes til at overveje, om der er grundlag for at genoptage afgørelsessagen (remonstrationsordning).

Det bemærkes vedrørende underskriftskrav, at § 13 a i lov om Natur- og Miljøklagenævnet ikke indgår i lovforslaget, da reglen er overflødig efter indførelsen af § 32 b, stk. 1, i forvaltningsloven, som bestemmer, at i en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, skal de dokumenter, der udgår fra myndigheden til borgere, virksomheder m.v., være forsynet med en personlig underskrift eller være udformet på en måde, der i øvrigt sikrer en entydig identifikation af den, som er afsender af dokumentet, og at dokumentet er endeligt.

Til § 21

Efter forslaget til *stk. 1* skal indgivelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med nævnet ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Dette er en parallel til § 18 b i den gældende nævnslov. Som en konsekvens af forpligtelsen til at anvende digital selvbetjening ved indgivelse af klage til nævnet foreslås det, at nævnet som hovedregel skal afvise klager, der er indgivet uden anvendelse af digital selvbetjening. Nævnet kan dog undtagelsesvist dispensere fra denne hovedregel, jf. § 21, stk. 2-4.

Såfremt en myndighed modtager en klage, der er mangelfuld på grund af manglende anvendelse af digital selvbetjening, vil myndigheden skulle vejlede klager om at anvende den digitale selvbetjening i stedet, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 1, herunder i form af vejledning i forhold til helt grundlæggende spørgsmål som f.eks. pligten til at anvende digitale selvbetjeningsløsninger, den digitale selvbetjenings webadresse, kontaktoplysninger til en supportfunktion og lignende. Mulighederne for at anvende digital selvbetjening og klagebehandling forventes udvidet og suppleret til at omfatte alle Miljø- og Fødevarerklagenævnets sagskategorier.

Hvis en klage ikke indgives ved anvendelse af den digitale selvbetjening, skal nævnet efter forslaget afvise klagen, jf. dog de foreslåede bestemmelser i *stk. 2-4*. En afvisning af at tage en sag under realitetsbehandling på grund af manglende anvendelse af den digitale selvbetjening ved indgivelse af klage er en afgørelse, som indebærer den sagsbehandling, der følger de almindelige forvaltningsretlige regler og principper om eksempelvis partshøring og begrundelse.

Nævnets afgørelse om afvisning af en klage på grund af manglende anvendelse af digital selvbetjening kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, medmindre det følger af den lovgivning, som den påklagede afgørelse er

truffet i medfør af, jf. forslaget til § 17, stk. 1, som svarer til formuleringen af den gældende § 17, stk. 1, i nævnsloven.

Det er ikke hensigten med kravet om obligatorisk anvendelse af digital selvbetjening m.v. at ændre, hvordan det nuværende Natur- og Miljøklagenævn hidtil i sin praksis har håndteret og afgjort situationer, hvor klagefristen i sager på natur- og miljøområdet overskrides. Nævnet skal efter forslaget på samme måde som hidtil i Natur- og Miljøklagenævnet afgøre, om procesforudsætningerne for behandlingen af en klage ved nævnet er opfyldt. Videre foreslås det, at hvis klager har behov for at kommunikere yderligere med nævnet eller 1. instansen omkring klagesagen, skal det ske via den digitale selvbetjening. Det kan f.eks. være i forbindelse med partshøring eller indgivelse af supplerende oplysninger.

I den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* fastsættes det, at nævnet uanset *stk. 1* kan behandle en klage, der er indgivet uden anvendelse af digital selvbetjening, hvis nævnet vurderer, at der foreligger særlige forhold, der gør, at klager ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjening. Den foreslåede bestemmelse medfører, at efterfølgende kommunikation om klagesagen også, som efter hidtil gældende praksis i Natur- og Miljøklagenævnet, kan foregå uden anvendelse af digital selvbetjening.

Særlige forhold kan for eksempel foreligge, hvor der er tale om borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens. Ligeledes for borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, borgere med sprogvanskeligheder, hvor hjælp og vejledning fra myndigheden eller nævnet ikke konkret vurderes at være en egnet løsning. Der kan således foreligge særlige forhold for nogle borgere fra de nævnte grupper, der gør, at borgeren ikke kan anvende digital selvbetjening. Tilsvarende vil der også være nogle borgere fra de nævnte grupper, der kan anvende digital selvbetjening, og som derfor er forpligtet til at anvende denne.

Der vil også være tale om, at særlige forhold gør sig gældende, hvis en borger ikke er i besiddelse af et kreditkort, da borgeren i den valgte digitale selvbetjeningsløsning forudses at skulle indtaste betalingsoplysninger samtidig med indtastningen af klage, og der vil kunne pålægges et klagegebyr, hvorefter den digitale selvbetjening sikrer, at klagegebyret opkræves. Særlige forhold gør sig også gældende, hvor klager ikke kan få udstedt NemID, fordi klager ikke har et personnummer eller ikke kan legitimere sig fyldestgørende. I dette tilfælde kan klager ikke indgive klage digitalt. For så vidt angår en klager, der ikke er registreret med CPR med bopæl eller fast opholdssted i Danmark, herunder en hjemløs eller borger bosat i udlandet, stilles der særlige identifikationskrav, der kan vanskeliggøre erhvervelse af NemID. En sådan klager vil derfor som udgangspunkt ikke kunne indgive klagen digitalt og skal betjenes på anden vis. Såfremt klager alligevel har fået anskaffet sig NemID, eksempelvis ved personligt fremmøde i borgerservice eller via dansk ambassade i udlandet, vil borgeren skulle indgive klage digitalt.

Foreligger der særlige forhold, der gør, at klager ikke kan eller må forventes at kunne anvende digital selvbetjening,

skal nævnet efter forslaget tilbyde klager en alternativ klagemulighed. Inden for det rekreative fiskeri og fiskeri efter ål er der i øvrigt en forhåndsforventning om, at en række borgere vil falde ind under gruppen, hvor særlige forhold gør sig gældende. Hvis en borger således allerede er fritaget fra Digital Post via Borgerservice, taler dette forhold generelt for en tilsvarende konkret fritagelse fra digital selvbetjening i forhold til nævnssagerne. Det forudsættes i øvrigt, at klage fra flere personer i fællesskab, f.eks. en forening, skal foretages digitalt, hvis blot en af de deltagende personer er i stand til at indgive klagen ved anvendelse af digital selvbetjening.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* at nævnet ikke vil kunne afvise en klage, hvis afvisningen vil stride mod de internationale og EU-retlige forpligtelser, der følger af f.eks. Århuskonventionen og miljøoplysningsdirektivet. Det følger blandt andet af disse regler, at klageberettigede skal have adgang til at få efterprøvet visse afgørelser, handlinger eller undladelser på miljøområdet enten ved domstolene eller ved et uafhængigt organ. Endvidere skal der stilles tilstrækkelige og effektive retsmidler til rådighed, der skal være rimelige, retfærdige, betimelige og ikke uoverkommeligt dyre. I Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (servicedirektivet) er der tillige regler om, at afgørelser om tilladelser, der meddeles til tjenesteydere, skal kunne prøves ved domstolene eller andre klageinstanser. Reglerne stiller ikke krav om, hvordan en klage skal indgives, men den digitale ramme for prøvelsen må ikke udgøre en barriere for adgangen til klage eller hindre, at systemet er effektivt. Når der etableres en ordning, hvorefter der stilles krav om indgivelse af klage til nævnet ved anvendelse af digital selvbetjening, må det derfor sikres, at klageadgangen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet reelt ikke afskæres eller begrænses i et omfang, der strider mod kravet om rimelige og effektive retsmidler. Den foreslåede bestemmelse om, at nævnet kan undlade at afvise en klage, hvis afvisningen vil være i strid med internationale og EU-retlige forpligtelser, sikrer dette.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* medfører, at nævnet uanset *stk. 1* kan behandle en klage, der er indgivet uden anvendelse af digital selvbetjening, hvis nævnet vurderer, at det vil medføre betydelige omkostninger for nævnet eller for 1. instansen, hvis den digitale selvbetjening skal anvendes ved indgivelse af klage. Det kan f.eks. være, hvis en klage indeholder så mange data, at den digitale selvbetjening ikke er indrettet til at håndtere denne. Der vil i sådanne tilfælde være tale om, at der ud fra en samlet vurdering er klare økonomiske fordele ved at behandle klagen uden indgivelse ved anvendelse af digital selvbetjening.

Til § 22

Efter den foreslåede § 22 skal erhvervs- og vækstministeren efter høring af miljø- og fødevarerministeren kunne fastsætte regler om klagefrist, hvor der består et behov for en ensretning heraf, samt krav til klagens indhold og form. Det forventes, at der som udgangspunkt vil blive fastsat en kla-

gefrist på 4 uger. I sektorlovene på natur- og miljøområdet er der allerede fastsat en lovbestemt 4 ugers klagefrist. På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet er reglen om 4 ugers klagefrist i vidt omfang fastsat i henhold til bemyndigelse, med adgang til ved bekendtgørelse at fravige dette udgangspunkt. Denne fravigelsesmulighed foreslås opretholdt. Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har f.eks. i nogle sagstyper en adgang til inden for 6 måneder efter afgørelsen at se bort fra overskridelse af klagefristen, når overskridelsen af særlige grunde er undskyldelig, og i visse tilfælde kan klagecentret også efter det nugældende regelsæt behandle en klage indgivet efter klagefristens udløb, jf. bestemmelsen i § 7, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015.

Forslaget er en delvis gentagelse af bemyndigelsen i den gældende § 12 a, stk. 3, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Bestemmelsens baggrund er således på linje med hvad der gælder i dag for Natur- og Miljøklagenævnet, at der kan vise sig behov for nærmere regler om indgivelse af klager til nævnet med henblik på at sikre nævnet de bedste muligheder for på grundlag af klagen at fokusere sagsbehandlingen, hvilket kan medvirke til at sikre, at nævnets ressourcer anvendes på de forhold, som klager finder relevant. Bestemmelsen giver derfor hjemmel til at stille krav om, at klagen skal opfylde nærmere fastsatte krav til form og indhold, herunder om, at klagen skal angive, på hvilke punkter afgørelsen anses for urigtig og begrundelsen herfor. Reglerne skal efter forslaget udmøntes, så de harmonerer bedst muligt med øvrige lovbestemmelser om klagefrist, form og indhold på klager mv. efter sektorlovgivningen.

Til kapitel 8

Til § 23

Efter forslaget til *stk. 1* skal fysiske personer kunne ifalde strafansvar, hvis de ikke efterkommer påbud fra nævnet om oplysninger efter § 15 eller modvirker adgang til ejendom m.v. efter § 16. Efter forslaget til *stk. 2* skal der kunne pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel. De foreslåede regler i *stk. 1* og *2* viderefører ordlyden i den gældende nævnsløvs § 19, *stk. 1* og *2*.

Nævnsløvs § 19, *stk. 3*, foreslås ikke videreført, da §§ 75-79 a i straffeloven om konfiskation samt reglerne om til lægsbøde i straffelovens § 50, *stk. 2*, i øvrigt finder anvendelse.

Til kapitel 9

Til § 24

Forslaget til *stk. 1* indeholder lovforslagets ikrafttrædelsestidspunkt. Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. februar 2017. Dette tidspunkt er valgt, fordi det er nært sammenfaldende med det tidspunkt udflytningen til Nævnenes Hus i Viborg vil være gennemført, nemlig den 1. januar 2017, og under hensyntagen til ressortforholdene pr. 1. januar 2017, jf. kgl. resolution af 8. juni 2016.

Det foreslås i *stk. 2*, at planlovens §§ 58 c og § 59 a, som affattet ved denne lovs § 48, nr. 1 og 2, samt at planlovens § 60, som ændret ved denne lovs § 48, nr. 3-7, der indeholder regler om klage i VVM-sager, ophæves den 16. maj 2017. Forslaget skal ses i sammenhæng med lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), som fra 16. maj 2017 erstatter planlovens VVM-regler, herunder også regler om klage.

Forslagets *stk. 3* indeholder en bestemmelse om, at erhvervs- og vækstministeren efter høring af miljø- og fødevarerministeren skal kunne fastsætte de nødvendige overgangsbestemmelser. Samme regel findes i den nugældende nævnsløvs § 20, stk. 2. Det er på grund af sektorlovenes omfang og kompleksitet ikke muligt at forudse og beskrive behovet for eventuelle overgangsregler. Der kan f.eks. ikke udelukkes forekomst af tvivlsspørgsmål og regeloverlap, som eksempelvis kan opstå grundet eksistensen af enslydende eller delvist krydsende eller overlappende regler i sektorlovgivningen om pligt til digital kommunikation, adgang til remonstration eller genoptagelse af en sag i 1. instans i forbindelse med klage, fristregler m.v. Den type af problemer, som i praksis giver anledning til tvivl, skal kunne løses ved overgangsbestemmelser. Der kan f.eks. blive behov for overgangsregler for de klagesager, der er modtaget hos 1. instansen, men endnu ikke er oversendt til Klagecentret ved lovens ikrafttræden, eller for sager, som ikke efter forslaget skal behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet. Erhvervs- og vækstministeren vil med forslaget kunne fastsætte relevante overgangsbestemmelser, som skal gælde indtil nye administrative regler er tilvejebragt.

Det foreslås i *stk. 4*, at den gældende nævnsløvs ophæves som en ordensmæssigt set nødvendig konsekvens af den nye nævnsløvs ikrafttræden og nedlæggelsen af Natur- og Miljøklagenævnet, som efter 1. februar 2017 vil være delt op i henholdsvis et nyt navn for planklagesagerne og et nyt Miljø- og Fødevareklagenævn.

Det foreslås i *stk. 5*, at alle de hidtil gældende regler, som angår denne lovs anvendelsesområde, fastsat henholdsvis af eller for Natur- og Miljøklagenævnet eller for Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om de to klageinstansers opgaver og forhold m.v. efter forslaget skal kunne opretholdes indtil de kan afløses af nye administrativt fastsatte regler. De forventes foreløbigt at skulle anvendes med de fornødne modifikationer, som følger af sammenlægningen af de to klageinstanser og den nye lov. Der vil også kunne fastsættes de fornødne overgangsbestemmelser, jf. bemærkningerne ad *stk. 3*.

Reglen i forslagets *stk. 6* regulerer behandlingen af de klagesager som verserer for Natur- og Miljøklagenævnet og i Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri ved lovens ikrafttræden. De behandles således efter de regler, som følger af lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Verserende nævnssager efter planloven (bortset fra VVM-sager, jf. forslagets § 48), lov om sommerhuse og camping m.v., lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål m.v. eller lov om kolonihaver, eller regler udstedt i medfør af disse love, færdigbehandles ved det

kommende Planklagenævn, jf. forslag til lov om Planklagenævnet, der forventes fremsat samtidig med forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og med forventet ikrafttrædelse den 1. februar 2017, jf. § 14, stk. 1, i lovforslaget om Planklagenævnet.

Det foreslås i *stk. 7*, at den nye gebyrbestemmelse om differentieret klagegebyr i § 18 skal gælde for de klager, der er indbragt for nævnet efter lovens ikrafttrædelse 1. februar 2017, uanset hvornår den påklagede afgørelse er truffet. Bestemmelsen skal efter forslaget lette nævnets håndtering af gebyradministrationen. Det er således indbringelsestidspunktet for klagen og ikke tidspunktet for afgørelsen af den påklagede sag, der skal være afgørende for opkrævningen af gebyr, på de klager som vil blive gebyrpligtige efter reglerne som foreslås i §§ 18-19.

Til § 25

Til nr. 1

De foreslåede ændringer til lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1217 af 28. september 2016, er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevareklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

De foreslåede ændringer af § 33, stk. 2, og § 78, stk. 1, 3, 4, 6 og 7, i lov om naturbeskyttelse indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den læge sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af adgang til at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 3, stk. 1, nr. 9.

Til nr. 3.

Den foreslåede ændring af § 78, stk. 5, i lov om naturbeskyttelse indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den sagkyndige sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af en adgang til at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets sagkyndige afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Til nr. 4.

Det foreslås, at henvisningen i lov om naturbeskyttelse, § 87, stk. 2, 1. pkt., til lov om Natur- og Miljøklagenævnets § 18 b, stk. 2-4, ændres til en henvisning til forslag til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnets § 21, stk. 2-4, jf. de specielle bemærkninger til § 21, stk. 2-4.

Til § 26

Til nr. 1

De foreslåede ændringer er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevareklagenævnet og lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2 og 3

De foreslåede bestemmelser indebærer, at adgangen § 91, stk. 1, 1. pkt., i lov om miljøbeskyttelse til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den sagkyndige sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af en adgang til at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets sagkyndige afdelinger, jf. forslaget til § 3, stk. 1, nr. 1-6, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, samt at adgangen i § 91, stk. 1, 2. pkt., i lov om miljøbeskyttelse til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den læge sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af adgang til at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Til nr. 4

Det foreslås, at henvisningen i lov om miljøbeskyttelses § 94, stk. 1, 1. pkt., til lov om Natur- og Miljøklagenævnet, § 18 b, stk. 2-4, ændres til en henvisning til forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnets § 21, stk. 2-4, jf. de specielle bemærkninger til § 21, stk. 2-4.

Til § 27

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1218 af 28. september 2016, som ændret ved § 3 i lov 427 af 18. maj 2016, er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet foreslås erstattet af Miljø- og Fødevareklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af § 13, stk. 1, 1. og 2. pkt., § 13, stk. 2, 1. pkt., og § 26, stk. 2, i lov om råstoffer indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den læge sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af adgang til at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Til nr. 3

Den foreslåede ændring af § 13, stk. 1, 3. pkt., og § 26, stk. 1, i lov om råstoffer indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den sagkyndige sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af en adgang til at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets

sagkyndige afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Til nr. 4

De eksisterende henvisninger i lov om råstoffers § 16, stk. 2, 1. pkt. og § 26 b, stk. 2, 1. pkt., til lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 18 b foreslås erstattet med en henvisning til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til § 28

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 1219 af 28. september 2016, er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevareklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af § 80, stk. 1, 1. pkt., i lov om vandløb indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den læge sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af adgang til at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Til nr. 3

Den foreslåede ændring i § 80, stk. 2, 1. pkt., i lov om vandløb indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den sagkyndige sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af en adgang til at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets sagkyndige afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Til nr. 4

Den eksisterende henvisning i lov om vandløbs § 82, stk. 1, 1. pkt., til lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 18 b, stk. 2-4, foreslås erstattet med en henvisning til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til § 29

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i lov om skove, jf. lovbekendtgørelse nr. 1577 af 8. december 2015, er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevareklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af § 60, stk. 1, i lov om skove indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den læge sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af adgang til at klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. forslaget til § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Til nr. 3

Den foreslåede ændring af § 60, stk. 2, i lov om skove indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den sagkyndige sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af en adgang til at klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets sagkyndige afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Til nr. 4

Den eksisterende henvisning i lov om skoves § 63, stk. 2, 1. pkt., til lov om Natur- og Miljøklagenævnet, § 18 b, stk. 2-4, foreslås ændret til en henvisning til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til § 30

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i lov om jagt og vildtforvaltning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1617 af 8. december 2015, er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevarerklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af § 53 j, stk. 1, 1. pkt., i lov om jagt og vildtforvaltning indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den sagkyndige sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af en adgang til at klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets sagkyndige afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Til nr. 3

Den eksisterende henvisning i lov om jagt og vildtforvaltning § 53 j, stk. 2, 1. pkt., til lov om Natur- og Miljøklagenævnet, § 18 b, stk. 2-4, foreslås ændret til en henvisning til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til § 31

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i lov om miljøvurdering af planer og programmer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1533 af 10. december 2015, er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevarerklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af § 16, stk. 2, i lov om miljøvurdering af planer og programmer indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den læge sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af adgang til at klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Til nr. 3

Den eksisterende henvisning i lov om miljøvurdering af planer og programmer § 16, stk. 5, 1. pkt., til lov om Natur- og Miljøklagenævnet, § 18 b, stk. 2-4, foreslås ændret til en henvisning til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til § 32

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i lov om nationalparker, jf. lovbekendtgørelse nr. 1202 af 28. september 2016, er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevarerklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af § 29, stk. 1 og 3, i lov om nationalparker indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den læge sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af adgang til at klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Til nr. 3

Den eksisterende henvisning i lov om nationalparker § 31, stk. 2, 1. pkt., til lov om Natur- og Miljøklagenævnet, § 18 b, stk. 2-4, foreslås ændret til en henvisning til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til § 33

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken, jf. lovbekendtgørelse nr. 1621 af 10. december 2015, er en konsekvens af forslaget til lov om

Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevareklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

De foreslåede ændringer af § 44, stk. 2, 1. pkt., stk. 3 og 4, i lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den læge sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af adgang til at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Til nr. 3

Den eksisterende henvisning i lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarskens § 44, stk. 9, 1. pkt., til lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 18 b, stk. 2-4, foreslås ændret til en henvisning til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til § 34

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1204 af 28. september 2016, er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevareklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af § 75, stk. 1, i lov om vandforsyning m.v. indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den læge sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af adgang til at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Til nr. 3

Den foreslåede ændring af § 75, stk. 2, i lov om vandforsyning m.v. indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den sagkyndige sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af en adgang til at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets sagkyndige afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Til nr. 4

Den eksisterende henvisning i lov om vandforsyning § 75, stk. 3, 1. pkt., til lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 18 b, stk. 2-4, foreslås ændret til en henvisning til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til § 35

Til nr. 1

Den foreslåede ændring i § 26 i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, jf. lov nr. 469 af 12. juni 2009, som ændret ved § 14 i lov nr. 484 af 11. maj 2010 og ved § 23 i lov nr. 580 af 18. juni 2012, er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevareklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af § 26, stk. 3, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den sagkyndige sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af en adgang til at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets sagkyndige afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Til § 36

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i lov om forurennet jord, jf. lovbekendtgørelse nr. 1190 af 27. september 2016, er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevareklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af § 77, stk. 1, i lov om forurennet jord indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den sagkyndige sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af en adgang til at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets sagkyndige afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Til nr. 3

Den foreslåede ændring af § 77, stk. 2, i lov om forurennet jord indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den læge sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af adgang til at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Til nr. 4

Den eksisterende henvisning i lov om forurennet jords § 77, stk. 3, 1. pkt., til lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 18 b, stk. 2-4, foreslås ændret til en henvisning til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til § 37

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i lov om aktindsigt i miljøoplysninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 1036 af 18. august 2015, er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevarerklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at henvisningen i miljøoplysningslovens § 4 a, til lov om Natur- og Miljøklagenævnets § 5, stk. 1, nr. 1, om nævnssammensætning, erstattes af en adgang til at klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-8, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Til nr. 3

I den gældende miljøoplysningslov er fastsat en remonstrationsordning, der finder anvendelse i forbindelse med klager over aktindsigtsafgørelser truffet af organer omfattet af lovens § 1, stk. 2, og af forsyningsvirksomheder m.v. omfattet af § 1, stk. 1, jf. § 4 b, stk. 1, samt ved klage af myndighedsafgørelser til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. § 4 b, stk. 3. Efter denne remonstrationsordning skal organet, forsyningsmyndigheden eller myndigheden efter modtagelsen af klagen tage stilling til, om afgørelsen fastholdes og i givet fald snarest og senest 3 uger efter modtagelsen videresende klagen til klageinstansen. Tidligere omfattede remonstrationsordningen tillige klager over aktindsigtsafgørelser truffet af en myndighed med klageadgang til en anden myndighed end Natur- og Miljøklagenævnet, men dette blev ophævet som en utilsigtet konsekvens af en ved lov nr. 86 af 28. januar 2014 gennemført ændring af § 4 b.

Med den foreslåede affattelse af § 4 b, stk. 1, genindføres remonstrationsordningen i relation til klager over aktindsigtsafgørelser truffet af en myndighed med klageadgang til en anden myndighed end Miljø- og Fødevarerklagenævnet (tidligere Natur- og Miljøklagenævnet), således at remonstrationsordningen igen vil finde anvendelse ved alle klager over aktindsigtsafgørelser.

Til nr. 4

Henvisningen i miljøoplysningslovens § 4 b, stk. 2, 1. pkt. til lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 18 b, stk. 2-4, foreslås erstattet med en henvisning til lovforslagets § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4. Der er i øvrigt i lyset af den foreslåede affattelse af § 4 b, stk. 1, foretaget en sproglig justering af bestemmelsen.

Til nr. 5

Den foreslåede bestemmelse og rykningsklausul er en konsekvensændring.

Til § 38

Til nr. 1

Det fremgår af den nugældende fodnote til titlen til lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder, jf. lovbekendtgørelse nr. 1531 af 8. december 2015, som ændret ved § 41 i lov nr. 1606 af 26. december 2013, at loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af to vandplanlægningsdirektiver (Rådets direktiv 79/923/EØF af 30. oktober 1979 om kvalitetskrav til skaldyrvande og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet)) og dele af to naturdirektiver (Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle).

Med den foreslåede ændring opdateres fodnoten til titlen til lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder ved en nyaffattelse, således at det fremadrettet kun fremgår, at loven gennemfører dele af de to naturdirektiver - habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet, jf. ovenfor. Den foreslåede opdatering er en følge af, at miljømålslovens bestemmelser om vandplanlægning pr. 1. juli 2016 blev ophævet og erstattet af lov om vandplanlægning, jf. bekendtgørelse nr. 774 af 24. juni 2016 om ikrafttræden af visse bestemmelser i lov om vandplanlægning.

Til nr. 2

De foreslåede ændringer i lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevarerklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 3

Den foreslåede ændring af § 53, stk. 1, 1. pkt., i lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den læge sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af adgang til at klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Til nr. 4

Den eksisterende henvisning i miljømålslovens § 56, stk. 2, 1. pkt., til lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 18 b, stk. 2-4, foreslås ændret til en henvisning til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til § 39

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016, som ændret ved § 15, nr. 1 i lov nr. 341 af 27. april 2011 og § 1 i lov nr. 427 af 18. maj 2016, er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevareklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af § 76, stk. 1, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den sagkyndige sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af en adgang til at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets sagkyndige afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Til nr. 3

Den eksisterende henvisning i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrugs § 77, stk. 1, 1. pkt., til lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 18 b, stk. 2-4, foreslås ændret til en henvisning til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til § 40

Til nr. 1

Det foreslås, at § 4, nr. 11-15, som indeholder ændringer af planlovens §§ 58-60, der træder i kraft 16. maj 2017, ophæves. Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 48, nr. 1 og 3, hvorefter planlovens § 58 og § 59 for så vidt angår klager over afgørelser i VVM-sager foreslås erstattet af en ny § 58 c og en ny § 59 a den 1. februar 2017. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 48, nr. 1-2, og til § 24, stk. 2.

Til nr. 2

Natur- og Miljøklagenævnet ændres til Miljø- og Fødevareklagenævnet under hensyn til forslaget om nedlæggelse af Natur- og Miljøklagenævnet og oprettelsen af Miljø- og Fødevareklagenævnet og lovforslagets § 48 (planloven), § 27 (råstofloven) og § 41 (havmiljøloven), som flytter kompetencen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Til § 41

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i lov om beskyttelse af havmiljøet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1216 af 28. september 2016, som ændret ved § 2 i lov nr. 427 af 18. maj 2016, er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevareklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af § 51, stk. 1, lov om beskyttelse af havmiljøet indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den sagkyndige sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af en adgang til at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets sagkyndige afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Til nr. 3

Det foreslås at ophæve § 51, stk. 2-5, i lov om beskyttelse af havmiljøet, som indeholder særlige regler om indstillingsret til Natur- og Miljøklagenævnet. Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 4, om nævnsammensætning, idet der efter forslaget fremadrettet skal gælde et samlet og enkelt sæt regler for udpegning og dermed for sammensætning og etableringen af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Til nr. 4

Den eksisterende henvisning i lov om beskyttelse af havmiljøets § 51, stk. 7, (som bliver stk. 3), 1. pkt., til lov om Natur- og Miljøklagenævnet, § 18 b, stk. 2-4, foreslås ændret til en henvisning til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til nr. 5

Ændringen er en regelteknisk konsekvens af de øvrige foreslåede tilpasninger af lov om beskyttelse af havmiljøets § 51.

Til § 42

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i lov om miljø- og genteknologi, jf. lovbekendtgørelse nr. 840 af 3. juli 2015, som ændret ved § 2 i lov nr. 646 af 8. juni 2016, er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevareklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

Den eksisterende henvisning i § 32, stk. 1, 1. pkt., i lov om miljø- og genteknologi til lov om Natur- og Miljøklagenævnet, § 18 b, stk. 2-4, foreslås ændret til en henvisning til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til nr. 3

Den foreslåede ændring af § 34, stk. 1, i lov om miljø- og genteknologi indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den sagkyndige sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af en adgang til at klage til Miljø- og Fødevarekla-

genævnet, som behandler sagen i nævnsafdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 1, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Til nr. 4

Forslaget går ud på at ophæve lovens § 34, stk. 2-4, i lov om miljø- og genteknologi, der indeholder regler om indstillingsret til Natur- og Miljøklagenævnet, i konsekvens af lovforslagets § 4, om nævnssammensætning, idet der efter forslaget fremadrettet skal gælde et samlet og enkelt sæt regler for udpegning og dermed for sammensætning og etableringen af Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Til § 43

Til nr. 1

Afgørelser, som ifølge lov om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder, jf. lovbekendtgørelse nr. 695 af 9. juni 2016, har indtil den 1. februar 2017 kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter den foreslåede bestemmelse, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til, at miljø- og fødevarerministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til "en myndighed under ministeriet", kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og at klageadgang til ministeren samtidig afskæres. Efter forslaget skal nævnet som uafhængigt klagenævnet overtage alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne bekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven vil efter forslaget samtidig få konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministeriets underordnede styrelser.

Til § 44

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i miljøskadeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1191 af 27. september 2016, er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevarerklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at henvisningen i § 50 i miljøskadeloven til lov om Natur- og Miljøklagenævnets § 5, stk. 1, nr. 1, erstattes af en henvisning til § 3, stk. 1, nr. 1-6, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Til nr. 3

I miljøskadeloven foreslås de eksisterende henvisninger i § 52, stk. 1, 1. pkt. til lov om Natur- og Miljøklagenævnets § 18 b erstattet med en henvisning til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnets § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til § 45

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i lov om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1618 af 10. december 2015, som ændret ved § 2 i lov nr. 1631 af 26. december 2013, er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevarerklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring i lov om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søers § 15, stk. 1 indebærer, at lovens henvisninger til lov om Natur- og Miljøklagenævnets § 5, stk. 1, nr. 2 om nævnssammensætning erstattes af en henvisning til § 3, stk. 1, nr. 9, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Til nr. 3

I lov om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søers § 17, stk. 2, 1. pkt. foreslås den eksisterende henvisning til lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 18 b erstattet med en henvisning til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til § 46

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i museumsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014, er en konsekvens af forslaget

get til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevarerklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves. De foreslåede bestemmelser i museumsloven, som henhører under kulturministeren, er derfor konsekvensændringer, der medfører at afgørelser, som ifølge loven indtil den 1. februar 2017 har kunnet påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, fremover kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Til nr. 2

Den foreslåede ændringsbestemmelse indebærer, at museumslovens henvisninger til lov om Natur- og Miljøklagenævnets § 5, stk. 1, nr. 2, erstattes af en henvisning til § 3, stk. 1, nr. 9, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Til nr. 3

De eksisterende henvisninger i museumslovens § 29 v, stk. 2, 1. pkt. til lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 18 b, stk. 2-4, foreslås erstattet med en henvisning til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnets § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til forslagens § 21, stk. 2-4.

Til § 47

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i lov om havstrategi, jf. lovbetændtgørelse nr. 1203 af 28. september 2016, er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevarerklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2.

Den foreslåede ændring af havstrategilovens § 19, indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den læge sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af adgang til at klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Til nr. 3

Den eksisterende henvisning i havstrategilovens § 21, stk. 2, 1. pkt., til lov om Natur- og Miljøklagenævnet, § 18 b, stk. 2-4, foreslås erstattet af en henvisning til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnets § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til § 48

Til nr. 1

I perioden fra 1. februar 2017 til 16. maj 2017 indsættes en ny § 58 c, som omhandler klageadgang over afgørelser efter reglerne om miljøvurdering af projekter (VVM). Den foreslåede § 58 c viderefører planlovens § 58 for så vidt an-

går VVM med de ændringer, der følger af nedlæggelsen af Natur- og Miljøklagenævnet og oprettelsen af Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Forslag til ændring af planlovens klagebestemmelser for så vidt angår klage over andre afgørelsestyper er indeholdt i § 15 i forslag til lov om Planklagenævnet, som er fremsat samtidig med dette lovforslag og indeholder forslag til nyaffattelse af planlovens § 58.

Med *stk. 1* foreslås, at klager over de i bestemmelsen nævnte afgørelser skal behandles af Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. forslaget til § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i regler efter stk. 2, jf. nedenfor.

Efter forslaget kan afgørelser om tilladelser efter regler fastsat af miljø- og fødevarerministeren i henhold til planlovens § 11 g, stk. 3, prøves i forhold til både retlige og skønmæssige spørgsmål. Det gælder såvel en afgørelse om afslag som en afgørelse om tilladelse.

Afgørelser om andre forhold, der er omfattet af planlovens § 11 g og regler fastsat i henhold til § 11 g og § 11 h for kan efter forslaget påklages så vidt angår retlige spørgsmål. Det omfatter f.eks. afgørelser om et anlæg forudsætter en VVM-vurdering (screeningsafgørelser). Klageadgangen omfatter både afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen eller regionsrådet og miljø- og fødevarerministerens afgørelser om andre forhold i sager, hvor ministeren har overtaget kommunalbestyrelsens eller regionsrådets opgaver og beføjelser efter regler fastsat i henhold til § 11 i, for så vidt angår retlige spørgsmål. Det følger nu udtrykkeligt af det foreslåede nr. 2 og 3, at regionsrådets screeningsafgørelser også kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og at sager, hvor miljø- og fødevarerministeren har overtaget regionsrådets beføjelser efter § 11 i, kan påklages. Forslaget skal ses i sammenhæng med kompetenceoverførelsen for råstofsager, herunder VVM-kompetencen i tilknytning hertil, fra kommunerne til regionerne ved lov nr. 380 af 23. april 2014 om ændring af lov om råstoffer og lov om miljøbeskyttelse og lov nr. 742 af 25. juni 2014 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om planlægning.

Retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om saglige hensyn, lighed og proportionalitet. Endelig er spørgsmål om iagttagelse af tilvejebringelses eller procedurekrav efter lovforslaget omfattet af muligheden for at klage over retlige spørgsmål. Klage over retlige spørgsmål skal ses i modsætning til klage over skønmæssige spørgsmål, som omfatter myndighedernes konkrete vurdering og afvejning af hensyn ved behandling af en VVM-sag.

Bestemmelsen i det foreslåede *stk. 2* giver miljø- og fødevarerministeren mulighed for at fastsætte regler om, at klager over afgørelser, der kan påklages efter forslagens § 58 c, stk. 1, i visse tilfælde skal behandles i en anden af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6, i lov om Miljø- og Fødevarer-

klagenævnet. Der vil således kunne fastsættes regler om, at klager over myndighedens afgørelser om VVM-pligt eller ikke VVM-pligt (screeningsafgørelser) og om tilladelse eller ikke tilladelse i visse tilfælde skal behandles af i en af nævnets sagkyndige afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6, i forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Det kan f.eks. være hensigtsmæssigt, i det omfang projektet samtidig er omfattet af tilladelser og godkendelser, f.eks. efter miljøbeskyttelsesloven, som alene skal behandles af nævnet i en sagkyndig afdeling. Det foreslåede stk. 2 viderefører § 58, stk. 2, med den ændring, at bestemmelsen også omfatter klager over afgørelser om tilladelse eller ikke tilladelse.

Efter den nuværende bestemmelse i planlovens § 58, stk. 1, nr. 3, kan kommunalbestyrelsens, regionsrådets og miljø- og fødevarerministerens afgørelser efter planlovens § 11 g om VVM påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Miljø- og fødevarerministeren kan dog fastsætte regler om, at sager skal behandles efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Denne bemyndigelse er udnyttet i bekendtgørelse nr. 957 af 27. juni 2016 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning i forhold visse projekter efter miljøbeskyttelsesloven.

Til nr. 2

Planlovens § 59 indeholder regler om klageberettigelse i sager omfattet af § 58. Efter forslag til lov om Planklagenævnet vil § 59 kun omfatte de sager, som kan påklages til det nye Planklagenævnet og derfor ikke omfatte sager om VVM, som efter den foreslåede § 58 c kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Den foreslåede § 59 a vedrører klageberettigelse i de tilfælde, hvor der er klageadgang efter lovforslagets § 58 c. Klageberettiget efter den foreslåede bestemmelse er miljø- og fødevarerministeren og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder en nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker. Klageberettiget er endvidere landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, på betingelse af, at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer. Den foreslåede § 59 a viderefører de gældende regler i § 59 om klageberettigelse i VVM-sager.

Til nr. 3 og 4

Det foreslås, at Natur- og Miljøklagenævnet overalt i § 60 ændres til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, under hensyn til, at § 60 fremadrettet foreslås alene at regulere klagesagsbehandlingen i VVM-sager, som efter det foreslåede § 58 c varetages af Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Til nr. 5

Planlovens § 60, stk. 2, indeholder en henvisning til § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Henvisningen foreslås ændret til en henvisning til forslaget til § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til nr. 6

Planlovens § 60, stk. 5, indeholder særlige procedureregler for behandlingen af klager over afgørelse om endelig vedtagelse af en lokalplan efter § 27, stk. 1. Stk. 2 indeholder en henvisning til disse særlige regler. § 60, stk. 9, indeholder regler om, at en tilladelse efter § 35, stk. 1, må ikke udnyttes før klagefristens udløb og at rettidig klage efter § 58, stk. 1, nr. 1 og 2, har opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Bestemmelserne vedrørende behandlingen af klager over lokalplaner og sager om landzonetilladelser og ekspropriation og foreslås ophævet, idet det foreslås, at § 60 fremadrettet alene skal omfatte klager omfattet af den foreslåede § 58 c (VVM-sager). Som konsekvens heraf foreslås i nr. 6 en konsekvensændring i stk. 2, hvorved henvisningen til stk. 5 udgår.

For så vidt angår procedureregler mv. i øvrige sager efter planloven er det hensigten at disse fastsættes af erhvervs- og vækstministeren, jf. § 15 i det fremsatte lovforslag om Planklagenævnet.

Da det foreslås, at § 60 fremadrettet alene vedrører VVM-klagesager, foreslås stk. 5 og 9 (der bliver stk. 8) ophævet. Stk. 6-8, bliver herefter stk. 5-7 og stk. 10 bliver stk. 8.

Til nr. 7

De foreslåede ændringer af § 60, stk. 8 (som bliver stk. 7), er en konsekvens af forslaget om, at § 60 fremover alene skal vedrøre klager efter den foreslåede § 58 c, som alene omfatter sager vedrørende VVM, hvorfor henvisningen i stk. 8 til § 58, stk. 1, nr. 3, 4 og 5, ændres til en henvisning til § 58 c. I henhold til kgl. resolution er det miljø- og fødevarerministeren, der er ressortmyndighed i sager om VVM, hvorfor det endvidere foreslås, at erhvervs- og vækstministeren ændres til miljø- og fødevarerministeren, under hensyn til, at § 60 efter lovforslaget ikke længere omfatter klager over øvrige afgørelser efter planlovgivningen.

Endvidere foreslås, at Miljø- og Fødevarerklagenævnet også kan tillægge VVM-screeningsafgørelser, som regionsrådet har truffet, opsættende virkning. Forslaget skal ses i sammenhæng den foreslåede § 58 c og kompetenceoverførelsen for råstofsager, herunder VVM-kompetencen i tilknytning hertil, fra kommunerne til regionerne ved lov nr. 380 af 23. april 2014 om ændring af lov om råstoffer og lov om miljøbeskyttelse og lov nr. 742 af 25. juni 2014 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om planlægning.

Til § 49

Til nr. 1.

Afgørelser truffet i henhold til regler udstedt i medfør af tekstanmærkningerne nr. 148, nr. 151, nr. 154, nr. 157-159,

nr. 162-163, nr. 165 og nr. 168 ad § 24 på finansloven, som indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, samt afgørelser, der træffes i henhold til regler udstedt i medfør af tekstanmærkning nr. 170 ad § 24 på finansloven for finansåret 2017, skal fremover efter bestemmelsen kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen, herunder visse tekstanmærkninger ad § 24 på finansloven, relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevarerministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene og tekstanmærkninger ad § 24 på finansloven fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i tekstanmærkningerne ad § 24 på finansloven ændres ikke med dette forslag, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men vedrørende tekstanmærkninger ad § 24 på finansloven foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der som uafhængigt klagenævnet med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministeriets underordnede styrelser.

Til § 50

Til nr. 1

Afgørelser truffet i henhold til § 7, stk. 3 i lov om indkøbsforeninger for mindre virksomheder i landdistrikterne, jf. lovbekendtgørelse nr. 999 af 19. august 2010, eller i henhold til regler udstedt i medfør af lovens § 7, stk. 4, som ifølge loven indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt

Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevarerministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der som uafhængigt klagenævnet med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministeriets underordnede styrelser.

Til § 51

Til nr. 1

Afgørelser truffet i henhold til kapitel 2 i lov om læhegn og tilskud til læplantning, jf. lovbekendtgørelse nr. 17 af 18. januar 1996, som ændret ved lov nr. 15 af 14. januar 1998 og lov nr. 466 af 7. juni 2001, eller regler udstedt i medfør heraf, som ifølge loven indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevarerministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”,

kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der som uafhængigt klagenævn med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevareministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevareministeriets underordnede styrelser.

Til § 52

Til nr. 1

Afgørelser, som ifølge lov om ophørsstøtte til erhvervsfiskere, jf. lovbekendtgørelse nr. 1748 af 14. december 2015, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevareklagenævn ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevare-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevareministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der som uafhængigt klagenævn med loven

overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevareministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevareministeriets underordnede styrelser.

Til § 53

Til nr. 1

Afgørelser, som ifølge lov om ophørsstøtte til jordbrugere, jf. lovbekendtgørelse nr. 1813 af 14. december 2015, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevareklagenævn ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevare-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevareministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der som uafhængigt klagenævn med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevareministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevareministeriets underordnede styrelser.

Til § 54

Til nr. 1

Efter § 17, stk. 3, i lov om støtte til jordbrugets strukturd udvikling og til økologisk produktion inden for jordbrug og fiskeri m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 23. juni 2016, kan Udbetaling Danmarks afgørelser som nævnt i lovens § 16, stk. 2, påklages til miljø- og fødevareministeren.

Det foreslås, at § 17, stk. 3 ændres, således at Udbetaling Danmarks afgørelser som nævnt i lovens § 16, stk. 2, fremover skal kunne påklages til det foreslåede nyoprettede Miljø- og Fødevareklagenævn, som er en fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet, jf. lovforslagets §§ 1-24.

Til nr. 2

Afgørelser, som ifølge loven indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter den foreslåede bestemmelse i § 17 a, stk. 1, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevareklagenævn ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevare-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevareministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der som uafhængigt klagenævn med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevareministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevareministeriets underordnede styrelser.

Til § 55

Til nr. 1

Afgørelser, som ifølge innovationsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1695 af 14. december 2015 indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevareklagenævn ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevare-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevareministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der som uafhængigt klagenævn med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevareministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevareministeriets underordnede styrelser.

Til § 56

Til nr. 1

Efter Kongeriget Danmarks Fiskeribanks nedlæggelse med virkning fra udgangen af 2008 har staten overtaget alle bankens aktiver og passiver, og er indtrådt i alle bankens rettigheder og forpligtelser, jf. § 8 a, stk. 1 i lov om Kongeriget Danmarks Fiskeribank, jf. lovbekendtgørelse nr. 779 af 23. juni 2016. Efter § 8 a, stk. 2-4 og § 8, b, stk. 1, 1. pkt. varetages administrationen af de aktiver og passiver, som staten har overtaget fra Kongeriget Danmarks Fiskeribank af Udbetaling Danmark. Afgørelser truffet af Udbetaling Danmark i henhold til loven vedrørende de eksisterende udlån kan efter § 8 b påklages til miljø- og fødevareministeren.

Det foreslås, at § 8 b ændres, således at Udbetaling Danmarks afgørelser vedrørende de eksisterende udlån fremover skal kunne påklages til det foreslåede nyoprettede Miljø- og

Fødevarerklagenævnet, som er en fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet, jf. lovforslagets §§ 1-24. Afgørelser truffet af Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som er et uafhængigt klagenævnet, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Til nr. 2 og 3

Efter § 8 b, 3. pkt. kan Udbetaling Danmark genoptage en sag efter, at der er indgivet klage.

Det foreslås, at 3. pkt. ophæves, jf. lovforslagets § 56, nr. 2, og at der i lovens § 8 b indsættes et nyt stk. 2, jf. lovforslagets § 56, nr. 3, således at adgangen til remonstration og genoptagelse efter at der er indgivet klage, bibeholdes.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 8 b, stk. 2, vil klager til Miljø- og Fødevarerklagenævnet skulle indgives skriftligt via Udbetaling Danmark, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. lovforslagets kapitel 7.

Til § 57

Til nr. 1

Afgørelser, som ifølge lov om strukturforanstaltninger vedrørende fiskerisektoren jf. lovbekendtgørelse nr. 783 af 23. juni, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen i § 10 a, stk. 1, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse § 10, a, stk. 2, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

Endelig foreslås det, at Udbetaling Danmarks afgørelser vedrørende statsgarantier ydet efter § 6, ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, jf. den foreslåede bestemmelse til lovens § 10 b. Udbetaling Danmark er en offentligt reguleret selvejende institution, der er omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven, men som ikke indgår i et over-/underordningsforhold til staten. Det betyder, at afgørelser, der træffes af Udbetaling Danmark vedrørende lån med statsgaranti for yngre jordbrugeres førstegangsetablering som udgangspunkt ikke kan påklages til miljø- og fødevarerministeren, medmindre der er fastsat regler herom. Forslaget til lovens § 10 b indebærer, at den hidtidige retstilstand, hvorefter afgørelser truffet af Udbetaling Danmark ikke kan påklages til miljø- og fødevarerministeren, videreføres uændret.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevarerministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til "en myndighed under ministeriet", kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan

indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der som uafhængigt klagenævnet med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministeriets underordnede styrelser.

Til § 58

Til nr. 1

Afgørelser, som jordfordelingsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 696 af 9. juni 2016, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen i § 27 a, stk. 1, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet.

Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, jf. § 27 a, stk. 2, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

Endelig foreslås det, at Udbetaling Danmarks afgørelser vedrørende den udestående fordringsmasse i henhold til regler fastsat i medfør af § 22, stk. 2, eller i henhold til reglerne nævnt i § 22, stk. 3, ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, jf. den foreslåede bestemmelse til lovens § 27 b. Udbetaling Danmark er en offentligt reguleret selvejende institution, der er omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven, men som ikke indgår i et over-/underordningsforhold til staten. Det betyder, at afgørelser, der træffes af Udbetaling Danmark som udgangspunkt ikke kan påklages til miljø- og fødevarerministeren, medmindre der er fastsat regler herom. Forslaget til lovens § 27 b indebærer, at den hidtidige retstilstand, hvorefter afgørelser truffet af Udbetaling Danmark ikke kan påklages til miljø- og fødevarerministeren, videreføres uændret.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevarerministeren, i det omfang denne henlægger sine

beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der som uafhængigt klagenævn med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministeriets underordnede styrelser.

Til § 59

Afgørelser som ifølge økologiloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1657 af 14. december 2015, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævn ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevarerministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der som uafhængigt klagenævn med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er de-

legeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministeriets underordnede styrelser.

Til § 60

Afgørelser som ifølge lov om gødning og jordforbedringsmidler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 417 af 3. maj 2011, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævn ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevarerministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der som uafhængigt klagenævn med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministeriets underordnede styrelser.

Til §§ 61-71

Til nr. 1

Af hensyn til overskueligheden er bemærkningerne til de foreslåede konsekvensændringer i de følgende 10 love, som hører under Fødevarestyrelsens sagsområde, samlet og kom-

menteret under ét. Der er tale om ændringer til lov om fødevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 477 af 15. maj 2014, lov om fødevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 43 af 12. januar 2016, dyreværnsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1019 af 29. juni 2016, lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin, jf. lovbekendtgørelse nr. 465 af 15. maj 2014, lov om indendørs hold af gylte, goldsøer og drægtige søer, jf. lovbekendtgørelse nr. 77 af 21. januar 2015, lov om udendørs hold af svin, jf. lovbekendtgørelse nr. 1148 af 12. september 2015, lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, jf. lovbekendtgørelse nr. 470 af 15. maj 2014, lov om hold af slagtekyllinger, jf. lovbekendtgørelse nr. 468 af 15. maj 2014, lov om hold af slagtekalkuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 476 af 15. maj 2014, lov om hold af heste, jf. lovbekendtgørelse nr. 472 af 15. maj 2014 samt lov om sikring af dyrepatogener, jf. lovbekendtgørelse nr. 475 af 15. maj 2014.

Afgørelser, som ifølge lovene indtil den 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen som er ensartet og indsættes i de omhandlede 10 love, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere i lovene indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

Hvis myndigheden således vil fastholde sin afgørelse skal klagen videregives til nævnet senest 3 uger efter modtagelsen. Denne 3-ugers frist forventes 1. instansen at kunne overholde i langt de fleste sager, men i nogle tilfælde vil 1. instansen have behov for længere tid, f.eks. hvis klagepunkterne vedrører komplicerede forhold. Endvidere kan 1. instansen have behov for længere tid til at overveje, om der er grundlag for at genoptage sagen.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevarerministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til "en myndighed under ministeriet", kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. I medfør af nogle love på Fødevarerstyrelsens område, er der bemyndigelse til delegation af afgørelseskompetence til private, og klagegangen kan være reguleret særskilt. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klage-

instansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der som uafhængigt klagenævnet med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministeriets underordnede styrelser.

Det bemærkes til dyreværnsloven, jf. forslaget til § 63, at lovforslaget ikke ændrer på ordningen af klageadgangen til Politidirektøren for de afgørelser efter dyreværnsloven eller efter bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006 om beskyttelse af dyr under transport, der træffes af politiet.

Til § 72

Til nr. 1

Afgørelser, som ifølge lov om landbrugsejendomme, jf. lovbekendtgørelse nr. 389 af 27. april 2016, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevarerministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til "en myndighed under ministeriet", kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klage-

Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministeriets underordnede styrelser.

Til § 73

Til nr. 1

Afgørelser, som ifølge lov om apoteksvirksomhed, jf. lov bekendtgørelse nr. 1040 af 3. september 2014, som ændret ved § 1 i lov nr. 580 af 4. maj 2015 og § 4 i lov nr. 656 af 8. juni 2016, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet.

Til nr. 2

Der indsættes efter forslaget en bestemmelse om adgang til remonstration og genoptagelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget.

I sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der som uafhængigt klagenævnet med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministeriets underordnede styrelser.

Til § 74

Til nr. 1

Afgørelser, som ifølge lov om Landdistriktsfonden, jf. lov nr. 1360 af 16. december 2014, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 11 a, stk. 2, 2. pkt. skal den myndighed, der har truffet afgørelse i 1. instans, hvis den påklage afgørelse fastholdes, snarest og som ud-

gangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen.

Af Miljø- og Fødevarerministeriets concernfælles klagesagsvejledning (september 2016) fremgår imidlertid, at fristen for oversendelse af klagesager til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri vedrørende afgørelser om nedsettelse af støtte efter artikel 91, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013 eller udelukkelse fra at ansøge om støtte efter artikel 75 i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 809/2014 af 17. juli 2014 (krydsoverensstemmelse) i betalinger, der ydes efter grundbetalingsordningen og andre direkte betalinger, jf. bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 af 17. december 2013, betalinger, der ydes til foranstaltninger for bæredygtig anvendelse af landbrugsarealer og skovbrugsarealer, jf. artikel 21, stk. 1, litra a, artikel 28-29 og 34 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013, og betalinger, der ydes til foranstaltninger for bæredygtig anvendelse af landbrugsarealer og skovbrugsarealer, jf. artikel 36, litra a, nr. iv og litra b, nr. i og v, i Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 af 20. september 2005 er 2 måneder. Den længere oversendelsesfrist skal ses i lyset af, at der på området årligt træffes en større mængde afgørelser inden for en forholdsvis kort periode, hvorfor eventuelle klager ligeledes indkommer inden for en forholdsvis kort periode, jf. den 4 ugers klagefrist fastsat i § 14, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 512 af 23. april 2015 om NaturErhvervstyrelsens opgaver og beføjelser.

Det er hensigten, at den hidtidige praksis med den længere oversendelsesfrist på 2 måneder skal videreføres, som en fravigelse fra det i bestemmelsen fastsatte udgangspunkt om en oversendelsesfrist på 3 uger.

NaturErhvervstyrelsen vil i 2017 og 2018 på grund af flytning af opgaver og opbygning af nye funktioner i Sønderjylland have fokus på stabil drift af kerneforretningen, idet man prioriterer udbetalingsmålene. Det indebærer, at NaturErhvervstyrelsen i denne periode generelt vil have længere oversendelsestider for klagesager og ikke vil kunne indfri målet om en oversendelsesfrist på 3 uger i 2017 og 2018. Der vil i samme periode også være længere oversendelsestider for klagesager, der efter hidtidig praksis har en oversendelsesfrist på 2 måneder, og som videreføres med forslaget.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevarerministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektor-

lovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der som uafhængigt klagenævn med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevareministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevareministeriets underordnede styrelser.

Til nr. 2

Afgørelser truffet i henhold til den ved § 13, stk. 2, i lov om Landdistriktsfonden ophævede lov nr. 316 af 31. marts 2007 (landdistriktsloven) eller regler udstedt i medfør heraf, der ifølge landdistriktsloven, jf. § 13, stk. 5, 1. og 2. pkt., i lov om Landdistriktsfonden, som ifølge landdistriktslovens, jf. § 13, stk. 4, i lov om Landdistriktsfonden, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter den foreslåede bestemmelse, kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevareklagenævn ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevare-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevareministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der som uafhængigt klagenævn med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevareministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (de-

legationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevareministeriets underordnede styrelser.

Til § 75

Til nr. 1

Afgørelser, som ifølge lov om Hav- og Fiskerifonden, jf. lov nr. 1361 af 16. december 2014, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevareklagenævn ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevare-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevareministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der som uafhængigt klagenævn med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevareministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevareministeriets underordnede styrelser.

Til nr. 2

Afgørelser truffet i henhold til den ved § 13, stk. 2, i lov om Hav- og Fiskerifonden ophævede lov nr. 1552 af 20. december 2006 (fiskeriudviklingsloven) eller regler udstedt i medfør heraf, der ifølge fiskeriudviklingsloven, jf. § 13, stk. 4, i lov om Hav- og Fiskerifonden, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter den foreslåede bestemmelse, kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og

Fødevarerklagenævn ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevarerministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der som uafhængigt klagenævn med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministeriets underordnede styrelser.

Til § 76

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i lov om kystbeskyttelse, jf. lovbeholdtgørelse nr. 15 af 8. januar 2016, er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevarerklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Det bemærkes, at den bekendtgjorte lovtekst vedrørende kystbeskyttelseslovens § 18 og § 18 a først træder i kraft på det tidspunkt, miljø- og fødevarerministeren fastsætter, jf. § 4, stk. 2, i lov nr. 178 af 24. februar 2015 ændring af lov om råstoffer, lov om kystbeskyttelse og lov om havstrategi (Ændringer af auktionsordningen og andre regler om indvinding af råstoffer på havet som følge af regeringens konkurrencepolitiske udspil og evaluering af råstofloven, ændringer som følge af overførelse af kystbeskyttelsesloven til Miljøministeriet og præcisering af gennemførelse af havstrategirammedirektivet m.v.).

Til nr. 2

Den foreslåede ændring § 18, stk. 1, 1. pkt., og § 18, stk. 2, i kystbeskyttelsesloven indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den læge sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af adgang til at klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i forslag til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Til nr. 3

Den eksisterende henvisning i kystbeskyttelseslovens § 18 a, stk. 4, 1. pkt. til lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 18 b, stk. 2-4, foreslås erstattet med en henvisning til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnets § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til § 77

Til nr. 1

Afgørelser, som ifølge lov om behandling af oplysninger om brug af plantebeskyttelsesmidler i jordbruget, jf. lovbeholdtgørelse nr. 249 af 28. februar 2013, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævn ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevarerministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der som uafhængigt klagenævn med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves.

Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministeriets underordnede styrelser.

Til § 78

Til nr. 1

Afgørelser, som ifølge landbrugsstøtloven, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1586 af 14. december 2015, indtil 1. fe- bruar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødeva- rer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforsla- get om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fi- skeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvide- re indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fø- devareklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til re- monstration.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 22 b, stk. 2, 2. pkt. skal den myndighed, der har truffet afgørelse i 1. instans, hvis den påklage afgørelse fastholdes, snarest og som ud- gangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af kla- gen videregende klagen til klageinstansen.

Af Miljø- og Fødevarerministeriets koncernfælles klage- sagsvejledning (september 2016) fremgår imidlertid, at fri- sten for oversendelse af klagesager til Klagecenter for Føde- varer, Landbrug og Fiskeri vedrørende afgørelser om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen eller nedsættelse af støtte efter artikel 91, stk. 1, i Europa-Parla- mentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. de- cember 2013 eller udelukkelse fra at ansøge om støtte efter artikel 75 i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 809/2014 af 17. juli 2014 (krydsoverensstemmelse) i be- talinger, der ydes efter grundbetalingsordningen og andre di- rekte betalinger, jf. bilag I til Europa-Parlamentets og Rå- dets forordning (EU) nr. 1307/2013 af 17. december 2013, betalinger, der ydes til foranstaltninger for bæredygtig an- vendelse af landbrugsarealer og skovbrugsarealer, jf. artikel 21, stk. 1, litra a, artikel 28-29 og 34 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013, og betalinger, der ydes til foranstaltninger for bære- dygtig anvendelse af landbrugsarealer og skovbrugsarealer, jf. artikel 36, litra a, nr. iv og litra b, nr. i og v, i Rådets for- ordning (EF) nr. 1698/2005 af 20. september 2005 er 2 må- neder. Den længere oversendelsesfrist skal ses i lyset af, at der på området årligt træffes en større mængde afgørelser inden for en forholdsvis kort periode, hvorfor eventuelle klager ligeledes indkommer inden for en forholdsvis kort periode, jf. den 4 ugers klagefrist fastsat i § 14, stk. 2, i be- kendtgørelse nr. 512 af 23. april 2015 om NaturErhvervsty- relsens opgaver og beføjelser.

Det er hensigten, at den hidtidige praksis med den længere oversendelsesfrist på 2 måneder skal videreføres, som en

fravigelse fra det i bestemmelsen fastsatte udgangspunkt om en oversendelsesfrist på 3-uger. NaturErhvervstyrelsen vil i 2017 og 2018 på grund af flytning af opgaver og opbygning af nye funktioner i Sønderjylland have fokus på stabil drift af kerneforretningen, idet man prioriterer udbetalingsmåle- ne. Det indebærer, at NaturErhvervstyrelsen i denne periode generelt vil have længere oversendelsestider for klagesager og ikke vil kunne indfri målet om en oversendelsesfrist på 3 uger i 2017 og 2018. Der vil i samme periode også være længere oversendelsestider for klagesager, der efter hidtidig praksis har en oversendelsesfrist på 2 måneder, og som vide- reføres med forslaget.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevarerministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myn- dighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myn- dighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse stan- dardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgi- velse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Be- myndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløb- igt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektor- lovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fast- lagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Føde- vareklagenævnet, der som uafhængigt klagenævnet med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er de- legeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Land- brug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjel- ser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (de- legationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministe- riets underordnede styrelser.

Til § 79

Til nr. 1

Efter § 18, stk. 2, i lov om visse landområderrelaterede til- skudsordninger m.v., jf. lovbe- kendtgørelse nr. 782 af 23. ju- ni 2016, varetager Udbetaling Danmark opgaver vedrørende statsgaranterede etableringslån til yngre jordbrugere ydet ef- ter kapitel 3 i lov om statsgaranti for lån til yngre jordbruge- re m.v., jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1202 af 10. december 2009. Efter § 19, stk. 3, kan Udbetaling Danmarks afgørel- ser efter § 18, stk. 2, påklages til miljø- og fødevarerministe- ren.

Det foreslås, at § 19, stk. 3 ændres, således at Udbetaling Danmarks afgørelser vedrørende statsgaranterede etable- ringslån til yngre jordbrugere ydet efter lovens kapitel 3 fremover skal kunne påklages til det foreslåede nyoprettede Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som er en fusion af Klage- center for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Mil- jøklagenævnet, jf. lovforslagets §§ 1-24. Afgørelser truffet

af Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som er et uafhængigt klagenævn, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Til nr. 2

Efter § 18, stk. 3, kan ministeren delegere udøvelsen af sine beføjelser vedrørende dele af de i § 2, stk. 1, nr. 5, litra a, og § 2, stk. 1, nr. 8, omhandlede foranstaltninger til kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet. Efter § 18, stk. 4, kan ministeren delegere udøvelsen af sine beføjelser vedrørende dele af de under § 2, stk. 1, nr. 8 og § 2, stk. 1, nr. 9, omhandlede foranstaltninger til en privat organisation. Efter § 19, stk. 1, kan afgørelser truffet af et regionsråd, en kommunalbestyrelse eller en privat organisation i henhold til bemyndigelse efter loven påklages til miljø- og fødevarerministeren.

Det foreslås, at § 19, stk. 4 ændres, således at afgørelser truffet af et regionsråd, en kommunalbestyrelse eller en privat organisation i henhold til bemyndigelse efter loven, skal kunne påklages til det foreslåede nyoprettede Miljø- og Fødevarerklagenævn, som er en fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet, jf. lovforslagets §§ 1-24. Afgørelser truffet af Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som er et uafhængigt klagenævn, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Til nr. 3

Afgørelser, som ifølge loven indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen i § 19, stk. 7, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævn ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet.

Det foreslås endvidere for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration og genoptagelse, at der indsættes en bestemmelse, jf. § 19, stk. 8, hvorefter klager til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevarerministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til "en myndighed under ministeriet", kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fast-

lagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der som uafhængigt klagenævn med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministeriets underordnede styrelser.

Til § 80

Til nr. 1

Afgørelser, som ifølge lov om Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram, jf. lovbekendtgørelse nr. 1706 af 14. december 2015, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævn ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevarerministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til "en myndighed under ministeriet", kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der som uafhængigt klagenævn med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministeriets underordnede styrelser.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af lovens § 19, stk. 2, er en konsekvens af den foreslåede bestemmelse i lovens § 18 a, jf. ændringspunkt nr. 1 ovenfor.

Ændringen indebærer, at afgørelser truffet af bestyrelsen for GUDP i henhold til loven eller i henhold til regler udstedt i medfør af loven alene kan påklages for så vidt angår retlige spørgsmål uanset om behandlingen af klager over disse afgørelser sker i Miljø- og Fødevarerklagenævnet efter bestemmelsen i den foreslåede bestemmelse i lovens § 18 a, eller i en af styrelserne under ministeriet efter delegation.

Til § 81

Til nr. 1

Afgørelser, som ifølge lov om hold af dyr, jf. lovbekendtgørelse nr. 466 af 15. maj 2014, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevarerministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der som uafhængigt klagenævnet med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministeriets underordnede styrelser.

Til § 82

Til nr. 1

Afgørelser truffet efter § 110, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2, 2. pkt., i fiskeriloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 586 af 21. maj 2014, som ifølge loven indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne nedenfor til nr. 2.

Til nr. 2

Afgørelser, som ifølge loven indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevarerministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der som uafhængigt klagenævnet med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministeriets underordnede styrelser.

Til § 83

Til nr. 1

Afgørelser, som ifølge lov om drift af landbrugsjorder, jf. lovbekendtgørelse nr. 191 af 12. marts 2009, lov om frø, kartofler og planter, jf. lovbekendtgørelse nr. 195 af 12. marts 2009, lov om biavl, jf. lovbekendtgørelse nr. 197 af 12. marts 2009, og lov om planteskadegørere, jf. lovbekendtgørelse nr. 198 af 12. marts 2009, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevareklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevare-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevareministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der som uafhængigt klagenævnet med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevareministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevareministeriets underordnede styrelser.

Til § 84

Til nr. 1

Afgørelser, som ifølge lov om frø, kartofler og planter, jf. lovbekendtgørelse nr. 195 af 12. marts 2009, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevareklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

skeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevare-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevareministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der som uafhængigt klagenævnet med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevareministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevareministeriets underordnede styrelser.

Til § 85

Til nr. 1

Afgørelser, som ifølge lov om biavl, jf. lovbekendtgørelse nr. 197 af 12. marts 2009, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevareklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevare-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevareministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myn-

dighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der som uafhængigt klagenavn med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevareministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevareministeriets underordnede styrelser.

Til § 86

Til nr. 1

Afgørelser, som ifølge lov om planteskadegørere, jf. lov bekendtgørelse nr. 198 af 12. marts 2009, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevareklagenavn ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevare-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevareministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der som uafhængigt klagenavn med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015

om Fødevareministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevareministeriets underordnede styrelser.

Til § 87

Til nr. 1

Afgørelser, som ifølge lov om dyrlæger, jf. lov bekendtgørelse nr. 1149 af 12. september 2015, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevareklagenavn ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

Hvis myndigheden således vil fastholde sin afgørelse skal klagen videresendes til nævnet senest 3 uger efter modtagelsen. Denne 3 ugers frist forventes 1. instansen at kunne overholde i langt de fleste sager, men i nogle tilfælde vil 1. instansen have behov for længere tid, f.eks. hvis klagepunkterne vedrører komplicerede forhold. Endvidere kan 1. instansen have behov for længere tid til at overveje, om der er grundlag for at genoptage sagen.

På fødevare-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevareministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det med forslaget som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der som uafhængigt klagenavn med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevareministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne i delegationsbekendtgørelserne i forhold til Miljø- og Fødevareministeriets underordnede styrelser.

Til § 88

Til nr. 1

Ifølge forslaget til § 4 a, stk. 1, i lov om hunde, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 76 af 21. januar 2015, vil dispensationer, der er meddelt en erhvervsmæssig opdrætter af hunde efter bestemmelsen i hundelovens § 4, stk. 1, 2. pkt., kunne på- klages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Det er i øvrigt hensigten, at klageadgangen til miljø- og fødevareministeren skal forblive afskåret i medfør af regler fastsat af miljø- og fødevareministeren i henhold til bemyndigelsen i hundelo- vens § 4, stk. 2.

I forslaget til *stk. 2* indsættes en bestemmelse hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Der er herved fortsat adgang til remon- stration. Hvis myndigheden således vil fastholde sin afgørel- se skal klagen videresendes til nævnet senest 3 uger efter modtagelsen. Denne 3 ugers frist forventes 1. instansen at kunne overholde i langt de fleste sager, men i nogle tilfælde vil 1. instansen have behov for længere tid, f.eks. hvis klage- punkterne vedrører komplicerede forhold. Endvidere kan 1. instansen have behov for længere tid til at overveje, om der er grundlag for at genoptage sagen.

Lovforslaget ændrer ikke på ordningen af klageadgangen til Politidirektøren for de afgørelser efter hundeloven, der træffes af politiet.

Til § 89

Til nr. 1

Afgørelser, som ifølge lov om plantenyheder, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 190 af 12. marts 2009, indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforsla- get om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fi- skeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Der foreslås endvide- re indsat en bestemmelse § 10, a, stk. 2, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. in- stansen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte ad- gang til remonstration.

På fødevare-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevareministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndig- hedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myn- dighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse stan- dardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgi- velse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Be-

myndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløb- igt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektor- lovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fast- lagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Føde- vareklagenævnet, der som uafhængigt klagenævnet med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er de- legeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Land- brug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjel- ser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (de- legationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministe- riets underordnede styrelser.

Til § 90

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i lov nr. 425 af 18. maj 2016 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete pro- jekter (VVM) er en konsekvens af forslaget til lov om Mil- jø- og Fødevarerklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøkla- genævnet erstattes af Miljø- og Fødevarerklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

De foreslåede ændringer af § 48, stk. 3 og 4 og § 49, stk. 1, i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) indebærer, at adgangen til at kla- ge til Natur- og Miljøklagenævnet i den læge sammensæt- ning, jf. § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenæv- net, erstattes af en adgang til at klage til Miljø- og Fødevarer- klagenævnet, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i forslag til Lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Til nr. 3

Den foreslåede ændring i § 49, stk. 2, i lov om miljøvur- dering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Mil- jøklagenævnet i den sagkyndige sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af den adgang til at klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets sagkyndige afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenæv- net.

Til nr. 4

Den eksisterende henvisning i § 52, stk. 1, 1. pkt., i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) til lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 18 b, stk. 2-4, foreslås ændret til en henvisning til lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnets § 21, stk. 2-4. Der henvi- ses til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til § 91

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i lov nr. 1606 af 26. december 2013 om vandplanlægning er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevareklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af § 36 i lov om vandplanlægning indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den læge sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, erstattes af en adgang til at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. forslaget til § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Til nr. 3

Med de foreslåede ændringer til § 38 i lov om vandplanlægning indføres regler om klage ved digital selvbetjening i lov om vandplanlægning. Kravet om indgivelse af klage over vandområdeplaner ved digital selvbetjening følger i dag allerede af § 18 b i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

De foreslåede bestemmelser svarer til lignende bestemmelser om klage ved digital selvbetjening i en række andre natur- og miljøretlige love med de modifikationer, der følger af, at en vandområdeplan ikke retter sig mod enkeltpersoner eller virksomheder og ikke blot dækker en enkelt eller nogle få ejendomme, men et helt hovedvandopland.

Det foreslås bl.a., at hvis den myndighed, der har offentliggjort den påklagede vandområdeplan, vil fastholde planen, skal den snarest efter klagefristens udløb videresende klagen til klagenævnet ledsaget af den påklagede plan og myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter. Klageren skal underrettes herom og oplyses om, at evt. bemærkninger til klagenævnet skal være afgivet inden for 3 uger fra modtagelsen. Det foreslås endvidere, at al kommunikation mellem den myndighed, der har offentliggjort vandområdeplanen, og klagenævnet skal ske ved digital selvbetjening.

Til § 92

Til nr. 1

De foreslåede ændringer i lov nr. 130 af 10. februar 2015 om Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram er en konsekvens af forslaget til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet erstattes af Miljø- og Fødevareklagenævnet og at lov om Natur- og Miljøklagenævnet ophæves.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af § 19, stk. 2, i lov om Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram indebærer, at adgangen til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i den læge sammensætning, jf. § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur-

og Miljøklagenævnet, erstattes af en adgang til at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i forslag til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Til nr. 3

Den eksisterende henvisning i § 19, stk. 6, i lov om Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram til lov om Natur- og Miljøklagenævnet § 18 b, stk. 2-4, foreslås ændret til en henvisning til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnets § 21, stk. 2-4. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 21, stk. 2-4.

Til § 93

Til nr. 1

Efter § 22, stk. 2, i lov om refinansiering af realkreditlån m.v. i landbrugsejendomme, jf. lovbekendtgørelse nr. 780 af 23. juni 2016, varetager Udbetaling Danmark opgaver efter § 8, stk. 1-3, og §§ 9 og 20, og træffer afgørelser efter loven, jf. § 19. Efter § 22, stk. 3, kan Udbetaling Danmarks afgørelser efter § 22, stk. 2, påklages for miljø- og fødevareministeren.

Det foreslås, at § 22, stk. 3, ændres, således at Udbetaling Danmarks afgørelser efter § 22, stk. 2, fremover skal kunne påklages til det foreslåede nyoprettede Miljø- og Fødevareklagenævnet, som er en fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet, jf. lovforslagets §§ 1-24. Afgørelser truffet af Miljø- og Fødevareklagenævnet, som er et uafhængigt klagenævnet, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Til nr. 2

Afgørelser, som ifølge loven indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen i § 22 a, stk. 1, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevareklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet.

Det foreslås endvidere for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration og genoptagelse, at der indsættes en bestemmelse, jf. § 22 a, stk. 2, hvorefter klager til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget.

På fødevare-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevareministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgi-

velse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der som uafhængigt klagenævn med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministeriets underordnede styrelser.

Til § 94

Til nr. 1

Efter § 19, stk. 2, i lov om støtte til miljøforbedrende investering i mindre landbrug m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 785 af 23. juni 2016, administrerer Udbetaling Danmark statsgarantier ydet i henhold til § 10, stk. 1. Efter § 21, stk. 4, kan Udbetaling Danmarks afgørelser som nævnt i § 19, stk. 2, påklages for miljø- og fødevarerministeren.

Det foreslås, at § 21, stk. 4, ændres, således at Udbetaling Danmarks afgørelser efter § 19, stk. 2, fremover skal kunne påklages til det foreslåede nyoprettede Miljø- og Fødevarerklagenævn, som er en fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet, jf. lovforslagets §§ 1-24. Afgørelser truffet af Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som er et uafhængigt klagenævn, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Til nr. 2

Afgørelser, som ifølge loven indtil 1. februar 2017 har kunnet påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, skal fremover efter bestemmelsen i § 21 a, stk. 1, som er en ny bestemmelse i sektorloven, kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af lovforslaget om oprettelse af et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævn ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet.

Det foreslås endvidere for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration og genoptagelse, at der indsættes en bestemmelse, jf. § 21 a, stk. 2, hvorefter klager til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. kapitel 7 i forslaget.

På fødevarer-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevarerministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove skal efter forslaget foreløbigt opretholdes, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen til klagecentret. Men i sektorlovene foreslås det i dette lovforslag som hovedregel fastlagt, at klageinstansen fra 1. februar 2017 er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der som uafhængigt klagenævn med loven overtager alle de opgaver på klageområdet, som hidtil er delegeret til og varetaget af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, jf. bekendtgørelse nr. 513 af 23. april 2015 om Fødevarerministeriets Klagecenters opgaver og beføjelser. Denne delegationsbekendtgørelse skal i konsekvens af lovens vedtagelse og klagecentrets nedlæggelse ophæves. Loven får også konsekvenser for opgavebeskrivelserne (delegationsbekendtgørelserne) for Miljø- og Fødevarerministeriets underordnede styrelser.

Til Kapitel 10

Til § 95

Reglen i forslagets § 95 fastsætter lovens territoriale gyl-dighedsområde. Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Under hensyn til at havmiljøloven, miljøskadeloven, gødningsloven, foderstofloven, fødevarerloven, dyrepatogenloven, lov om apoteksvirksomhed, dyreholdsloven, fiskeriloven og dyrlægeloven (forslagets §§ 41, 44, 60, 61, 62, 71, 73, 81, 82 og 87) ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Grønland, og en række sager efter disse sektorlove kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, foreslås, at loven ved kongelig anordning skal kunne sættes i kraft for Grønland med virkning for sager omfattet af disse sektorlove. Miljøskadeloven (forslagets § 44) kan også ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne, men den gældende retstilstand, hvorefter den gældende nævnslov, jf. nævnslovens § 21, ikke kan sættes i kraft for Færøerne, foreslås videreført, således at lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet ikke efter forslaget skal gælde for Færøerne. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger punkt 2.8.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 33. ---

Stk. 2. Fredningsnævnets beslutning om fredning kan efter reglerne i § 43 indbringes for Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnets beslutning om erstatning kan indbringes for Taksationskommissionen efter reglerne i § 45.

Stk. 3-5. ---

§ 78. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter loven eller de regler, der udstedes efter loven, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet efter bestemmelserne i dette kapitel. Afgørelser efter § 73, stk. 5, kan dog ikke påklages. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 65 a, stk. 2, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet efter kapitel 12, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Fredningsnævnets afgørelser efter § 50, stk. 1, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet efter bestemmelserne i dette kapitel. For klage over fredningsnævnets øvrige afgørelser gælder § 43.

Stk. 4. Miljø- og fødevareministerens afgørelser efter § 9, § 11, stk. 1 og 2, § 27, stk. 1 og 2, § 53, stk. 1, 2 og 4, og § 65, stk. 1, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet efter bestemmelserne i dette kapitel. Miljø- og fødevareministerens afgørelser efter § 65 a, stk. 1, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet efter kapitel 12, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 5. Afgørelser efter kapitel 11 a kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 6. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte bestemmelser om klage over afgørelser truffet af ministeren efter regler udstedt i medfør af loven. Miljø- og fødevareministeren kan bestemme, at sådanne afgørelser kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, eller at sådanne afgørelser ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

§ 25. I lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1217 af 28. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet« og »Natur- og Miljøklagenævnets« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnets«.

2. I § 33, *stk. 2*, og § 78, *stk. 1, 3, 4, 6 og 7*, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9.«.

3. I § 78, *stk. 5*, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: », som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

Stk. 7. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte bestemmelser om klage over afgørelser truffet af en myndighed, som efter miljø- og fødevareministerens bestemmelse efter § 73, stk. 3, fører tilsyn med overholdelsen af loven. Miljø- og fødevareministeren kan bestemme, at sådanne afgørelser kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, eller at sådanne afgørelser ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

§ 87. ---

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 3-10. ---

§ 91. Medmindre andet fremgår af lovens bestemmelser, jf. dog § 92, kan kommunalbestyrelsens afgørelser og beslutninger efter loven eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Tilsvarende gælder for afgørelser truffet af miljø- og fødevareministeren efter regler udstedt i medfør af lovens § 7, stk. 1, nr. 8, lovens kapitel 4-6 og 9 a, afgørelser truffet i medfør af § 25 eller § 82 samt afgørelser efter § 70 a, § 70 b og § 72, når disse afgørelser vedrører sager efter regler udstedt i medfør af lovens § 7, stk. 1, nr. 8, lovens kapitel 4-6 og 9 a og afgørelser truffet i medfør af § 25 eller § 82.

Stk. 2. Afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen efter lovens § 58 kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Tilsvarende gælder for afgørelser truffet af miljø- og fødevareministeren efter lovens § 58 og afgørelser truffet i medfør af § 82, når disse afgørelser vedrører sager efter § 58.

4. I § 87, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4.«.

§ 26. I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1189 af 27. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet« og »Natur- og Miljøklagenævnets« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnets«.

2. I § 91, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: », som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

3. I § 91, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

Stk. 3. ---

§ 94. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 2-5. ---

§ 13. Regionsrådets afgørelser efter loven eller regler fastsat i medfør af loven kan, for så vidt angår forekomster på landjorden, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet efter §§ 15 og 16. Regionsrådets afgørelse efter § 5 a kan, for så vidt angår retlige spørgsmål, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Regionsrådets afgørelser efter kapitel 7 a kan dog påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Regionsrådets afgørelser efter § 7, stk. 2, § 9, stk. 2, og § 11 kan dog ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministerens afgørelser efter regler fastsat i medfør af § 36 kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet efter §§ 15 og 16. Øvrige afgørelser, som miljø- og fødevareministeren træffer efter loven eller efter regler fastsat i medfør af loven vedrørende forekomster på landjorden, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 16. ---

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er

4. I § 94, stk. 1, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 27. I lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1218 af 28. september 2016, som ændret ved § 3 i lov 427 af 18. maj 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. I § 13, stk. 1, 1. og 2. pkt., § 13, stk. 2, 1. pkt. og § 26, stk. 2, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 13, stk. 1, 3. pkt., og § 26, stk. 1, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: », som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

4. I § 16, stk. 2, 1. pkt., og § 26 b, stk. 2, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 3-8. ---

§ 26. Afgørelser truffet af miljø- og fødevareministeren efter kapitel 7 a kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 2. Afgørelser truffet af miljø- og fødevareministeren efter §§ 20, 20 b, 23 og 24 eller afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af § 20 a, stk. 5, og § 23, stk. 2, kan, for så vidt angår vilkår til beskyttelse af kulturarv, natur og miljø, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 3. ---

§ 26 b. ---

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 3-10. ---

§ 80. Vandløbsmyndighedens afgørelser, bortset fra afgørelser om erstatning og andre økonomiske spørgsmål og miljø- og fødevareministerens afgørelser efter § 37 a, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Afgørelser efter § 54 a kan dog ikke påklages.

§ 28. I lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 1219 af 28. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet« og »Natur- og Miljøklagenævnets« til: Miljø- og Fødevareklagenævnets«.

2. I § 80, stk. 1, 1. pkt., ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: »,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

Stk. 2. Afgørelser efter kapitel 11 a kan dog påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Stk. 1, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. ---

§ 82. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 2-10. ---

§ 60. Afgørelser efter § 4, § 6, § 7, stk. 2, § 13, § 15, stk. 2, § 17, stk. 3, §§ 19-21, § 38, § 39 og § 51, stk. 2 og 3, der er truffet af miljø- og fødevareministeren eller efter bemyndigelse fra ministeren, jf. § 43, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 2. Afgørelser efter kapitel 8 a, der er truffet af miljø- og fødevareministeren eller efter bemyndigelse fra ministeren, jf. § 43, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

§ 63. ---

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myn-

3. I § 80, stk. 2, 1. pkt., ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: »som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«

4. I § 82, stk. 1, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 29. I lov om skove, jf. lovbekendtgørelse nr. 1577 af 8. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. I § 60, stk. 1, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 60, stk. 2, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: »som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

4. I § 63, stk. 2, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

digheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 3-10. ---

§ 53 j. Afgørelser efter dette kapitel kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 3. Når myndigheden videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet, sender den samtidig en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Natur- og Miljøklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Stk. 4. Myndighedens videresendelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., og stk. 3 ikke anvendelse.

Stk. 6. Klage har opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet beslutter andet.

§ 53 k. Afgørelser efter dette kapitel kan påklages af

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen,
- 3) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- 4) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og

§ 30. I lov om jagt og vildtforvaltning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1617 af 8. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 53 j og § 53 k ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. I § 53 j, stk. 1, 1. pkt., ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: »som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«

3. I § 53 j, stk. 2, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

5) lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål.

Stk. 2. Ved klage efter stk. 1, nr. 3 og 4, kan Natur- og Miljøklagenævnet kræve, at foreningerne eller organisationerne dokumenterer deres klageberettigelse ved at indsende vedtægter eller på anden måde.

§ 16. ---

Stk. 2. Hvis planen eller programmet ikke er udarbejdet i henhold til lov eller den pågældende lov ikke giver mulighed for klage, kan myndighedens afgørelser efter §§ 4-13, for så vidt angår retlige spørgsmål, indbringes for Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet af de i stk. 3 nævnte klageberettigede inden 4 uger efter offentliggørelsen efter § 4, stk. 4, eller § 10.

Stk. 3-4. ---

Stk. 5. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 6-8. ---

§ 29. Nationalparkfondens vedtagelse af en nationalparkplan kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at klager over retlige spørgsmål i forbindelse med de afgørelser, der er nævnt i stk. 2, kan indbringes for Natur- og

§ 31. I lov om miljøvurdering af planer og programmer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1533 af 10. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 16 ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

2. I § 16, stk. 2, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 16, stk. 5, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 32. I lov om nationalparker, jf. lovbekendtgørelse nr. 1202 af 28. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

2. I § 29, stk. 1, og § 29, stk. 3, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, herunder regler om opsættende virkning af klage og om klageberettigelse.

§ 31. ---

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 3-5. ---

§ 44. ---

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 37, stk. 3, samt § 38 om fravigelser fra § 10, stk. 1, § 11, stk. 1, § 19 og § 37, stk. 2, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet af

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- 3) Digelaget for Marsken ved Tønder, når afgørelsen vedrører spørgsmål af betydning for drift og vedligeholdelse af diger og afvandings- og bevandingsanlæg,
- 4) enhver, som i øvrigt har en individuel, væsentlig interesse i sagen,
- 5) offentlige myndigheder,
- 6) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- 7) Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Ornitologisk Forening og
- 8) Friluftsrådet, når afgørelsen berører væsentlige rekreative interesser.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 33 kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten for afgørelsen.

3. I § 31, stk. 2, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 33. I lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken, jf. lovbekendtgørelse nr. 1621 af 10. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. I §§ 44 og 44 a ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

2. I § 44, stk. 2, 1. pkt., stk. 3 og 4, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter kapitel 9 a kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet af

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen,
- 3) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- 4) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres vedtægter varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
- 5) lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål.

Stk. 5-8. ---

Stk. 9. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 10-14. ---

§ 75. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter loven, jf. dog stk. 2, og miljø- og fødevareministerens afgørelser efter § 29, stk. 2 og 4, § 32, § 37 og § 38, jf. § 40, stk. 2, og i konkrete sager efter kapitel 8 kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 2. Afgørelser efter kapitel 11 a kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 3. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af

3. I § 44, stk. 9, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 34. I lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1204 af 28. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet« og Natur- og Miljøklagenævnets» til: »Miljø- og Fødevareklagenævnets«.

2. I § 75, stk. 1, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 75, stk. 2, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: », som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

4. I § 75, stk. 3, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videregende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

§ 26. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Vandselskabernes afgørelser om aktindsigtsspørgsmål efter lov om offentlighed i forvaltningen, jf. § 14, stk. 1, og efter lov om aktindsigt i miljøoplysninger, jf. § 14, stk. 2, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 4-8. ---

§ 77. Følgende afgørelser kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet:

1) Kommunalbestyrelsens og regionsrådets afgørelser efter loven eller regler udstedt i medfør af loven, medmindre andet fremgår af lovens øvrige bestemmelser.

2) Miljø- og fødevareministerens afgørelser efter kapitel 4 a og 4 b, § 39, stk. 2, § 72, § 73, stk. 2, 2. pkt., § 73 a og § 73 b.

Stk. 2. Regionsrådets afgørelser om ekspropriation, jf. § 22, stk. 2 og 4, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 3. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil

§ 35. I lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, jf. lov nr. 469 af 12. juni 2009, som ændret ved § 14 i lov nr. 484 af 11. maj 2010 og ved § 23 i lov nr. 580 af 18. juni 2012 foretages følgende ændringer:

1. I § 26 ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. I § 26, *stk. 3*, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: », som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

§ 36. I lov om forurennet jord, jf. lovbekendtgørelse nr. 1190 af 27. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. I § 77, *stk. 1*, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: », som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

3. I § 77, *stk. 2*, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

4. I § 77, *stk. 3, 1. pkt.*, ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 4-7. ---

§ 4 a. Afslag på anmodning om aktindsigt, der er meddelt af et organ omfattet af § 1, stk. 2, og af forsyningsvirksomheder m.v. omfattet af § 1, stk. 1, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

§ 4 b. Klage indgives skriftligt til det organ eller den forsyningsvirksomhed, der har truffet afgørelsen. Organet eller forsyningsvirksomheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra organet eller forsyningsvirksomheden med organets eller forsyningsvirksomhedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.

Stk. 3. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 4. Myndighedens videresendelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og

§ 37. I lov om aktindsigt i miljøoplysninger, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1036 af 18. august 2015, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. I § 4 a ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: »som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-8,«.

3. § 4 b, stk. 1, affattes således:

»Klage indgives skriftligt til den myndighed, det organ eller den forsyningsvirksomhed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden, organet eller forsyningsvirksomheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden, organet eller forsyningsvirksomheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

4. § 4 b, stk. 2, 1. pkt., affattes således:

»Ved klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives klagen ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.«

5. § 4 b, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 3 og 4.

Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 3 ikke anvendelse

1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 79/923/EØF af 30. oktober 1979 om kvalitetskrav til skaldyrvande, EF-Tidende 1979, nr. L 281, side 47, dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet), EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, EU-Tidende 2006, nr. L 363, side 368, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet), EF-Tidende 2000, nr. L 327, side 1, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle, EU-Tidende 2009, nr. L 20, side 7.

§ 53. Afgørelser truffet efter følgende bestemmelser kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet:

1) § 45, for så vidt angår Natura 2000-planens tilvejebringelse.

2) § 46 c, for så vidt angår handleplanens indhold og tilvejebringelse, jf. §§ 46 a-46 e.

§ 56. ---

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.

Stk. 3-6. ---

§ 38. I lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder (Miljømålsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1251 af 29. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. Fodnoten til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet), EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som senest ændret ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af visse direktiver vedrørende miljø på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, som senest ændret ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af visse direktiver vedrørende miljø på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193.«

2. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

3. I § 53, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

4. I § 56, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 39. I lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016, som ændret ved § 15, nr. 1, i lov nr. 341 af 27. april 2011 og § 1 i lov nr. 427 af 18. maj 2016 foretages følgende ændringer:

§ 76. Medmindre andet fremgår af lovens bestemmelser, jf. dog § 78, kan kommunalbestyrelsens afgørelser og beslutninger efter loven eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 2. ---

§ 77. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 2-5. ---

§ 4. ---

1.-10. ---

11. § 58, stk. 1, nr. 3 og 5, ophæves.

Nr. 4 bliver herefter nr. 3.

12. I § 58, stk. 1, nr. 4, der bliver nummer 3, udgår », jf. dog stk. 2«.

13. § 58, stk. 2, ophæves.

14. I § 59, stk. 2, ændres »§ 58, stk. 1, nr. 1, 3, 4 og 5« til: »§ 58, stk. 1, nr. 1 og 3«.

15. I § 60, stk. 8, 1. pkt., ændres »§ 58, stk. 1, nr. 3, 4 og 5« til: »§ 58, stk. 1, nr. 3«.

Nr. 16.-18. ---

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet« og »Natur- og Miljøklagenævnets« ændres til: »Miljø- og Fødevareklagenævnets«.

2. I § 76, stk. 1, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: », som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

3. I § 77, stk. 1, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog 21, stk. 2-4,«.

§ 40. I lov nr. 427 af 18. maj 2016 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om planlægning, lov om anvendelse af Danmarks undergrund, lov om fremme af vedvarende energi og forskellige andre love konsekvensændringer m.v. som følge af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), foretages følgende ændringer:

1. § 4, nr. 11-15, ophæves.

§ 10. ---

Stk. 1-2. ---

Stk. 3. Loven finder ikke anvendelse ved Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klager over afgørelser truffet før lovens ikrafttræden efter lov om planlægning, lov om råstoffer og lov om beskyttelse af havmiljøet og regler udstedt i medfør af disse love. For sådanne klager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 4-9. ---

§ 51. Følgende afgørelser kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet:

1) Afgørelser efter § 24 a, stk. 1, og afgørelser truffet efter regler fastsat med hjemmel i § 24 a, stk. 2-5.

2) Miljø- og fødevareministerens afgørelser om dumpning af optaget havbundsmateriale, jf. § 26, og ministerens afgørelse om foretagelse af undersøgelser heraf efter § 45 a.

3) Afgørelser om dispensationer truffet efter regler fastsat med hjemmel i § 19 b, stk. 3.

4) Afgørelser efter § 34 a, stk. 3, og afgørelser truffet efter regler fastsat med hjemmel i § 30, stk. 1, § 33, stk. 2 og 4, og § 34 a, stk. 3.

5) Afgørelser efter kapitel 14 a.

Stk. 2. Til brug for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klager over afgørelser efter §§ 26 og 45 a indstiller følgende organisationer sagkyndige til beskikkelse efter § 3 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet:

- 1) Danske Havne.
- 2) Foreningen af Danske Privathavne.
- 3) Udviklingsselskabet By & Havn I/S.
- 4) Danmarks Fiskeriforening.
- 5) Foreningen af Danske Ral- og Sandsugere.
- 6) Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.
- 7) Danmarks Naturfredningsforening.
- 8) WWF Verdensnaturfonden.
- 9) Dansk Ornitologisk Forening.
- 10) Friluftsrådet.
- 11) Danmarks Sportsfiskerforbund.

2. I § 10, stk. 3, ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

§ 41. I lov om beskyttelse af havmiljøet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1216 af 28. september 2016, som ændret ved § 2 i lov nr. 427 af 18. maj 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet« og »Natur- og Miljøklagenævnets« ændres til: »Miljø- og Fødevareklagenævnets«.

2. I § 51, stk. 1, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: »som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-3 og nr. 5-6,«.

3. § 51, stk. 2-5, ophæves.

Stk. 6-11 bliver herefter stk. 2-7.

Stk. 3. Til brug for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klager over afgørelser efter regler fastsat i medfør af § 19 b, stk. 3, og § 33, stk. 2, indstiller følgende organisationer sagkyndige til beskikkelse efter § 3 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet:

- 1) Bilfærgernes Rederiforening.
- 2) Danmarks Rederiforening.
- 3) Dansk Navigatørforening.
- 4) Danmarks Naturfredningsforening.
- 5) WWF Verdensnaturfonden.
- 6) Dansk Ornitologisk Forening.
- 7) Friluftsrådet.
- 8) Danmarks Sportsfiskerforbund.

Stk. 4. Til brug for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klager over afgørelser efter § 34 a, stk. 3, og afgørelser efter regler fastsat i medfør af § 30, stk. 1, og § 34 a, stk. 3, indstiller følgende organisationer sagkyndige til beskikkelse efter § 3 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet:

- 1) Olie Gas Danmark.
- 2) Danmarks Fiskeriforening.
- 3) Danmarks Naturfredningsforening.
- 4) WWF Verdensnaturfonden.
- 5) Dansk Ornitologisk Forening.
- 6) Greenpeace.

Stk. 5. Styrelser under Miljø- og Fødevarerministeriet samt Kystdirektoratet og Transport- og Bygningsministeriet kan ud over de sagkyndige medlemmer, som er indstillet af organisationerne efter stk. 2-4, indstille yderligere sagkyndige medlemmer til beskikkelse med henblik på at sikre tilstedeværelsen af den fornødne sagkundskab i nævnet.

Stk. 6. Klage skal være indgivet inden 4 uger fra afgørelsens meddelelse. Når offentlig annoncering finder sted, jf. § 49, stk. 2, regnes klagefristen dog altid fra annonceringens dato. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Stk. 7. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.

Stk. 8. Når myndigheden videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet, sender den samtidig en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Natur- og Miljøklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Stk. 9. Myndigheden skal straks underrette Natur- og Miljøklagenævnet, hvis den, efter at klagen er videresendt til nævnet, inddrages i forhandlinger med adressaten for afgørelsen

4. I § 51, stk. 7, som bliver stk. 3, ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

og klageren om tilpasninger af det ansøgte projekt, der er af betydning for klagen. Natur- og Miljøklagenævnet kan sætte behandlingen af sagen i bero, indtil forhandlingerne er afsluttet. Myndigheden underretter nævnet om resultatet af forhandlingerne, når de er afsluttet.

Stk. 10. Myndighedens videresendelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 11. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 7, 4. og 5. pkt., og stk. 8 ikke anvendelse.

§ 32. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 2-5. ---

§ 34. Afgørelser efter § 8 og kapitel 3 a truffet af miljø- og fødevareministeren og vilkår fastsat i medfør af regler udstedt i medfør af § 7, stk. 3, til sikring af det ydre miljø i Beskæftigelsesministeriets afgørelser om klassifikation af laboratorier, laboratorieområder og anlæg til storskalaforsøg kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 2. Til brug for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagesager indstiller følgende organisationer sagkyndige til beskikkelse efter § 3 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet:

- 1) DI – Organisation for erhvervslivet.
- 2) Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

5. I § 51, stk. 11, som bliver stk. 7, ændres »stk. 7, 4. og 5. pkt., og stk. 8« til: »stk. 3, 4. og 5. pkt., og stk. 4«.

§ 42. I lov om miljø- og genteknologi, jf. lovbekendtgørelse nr. 840 af 3. juli 2015, som ændret ved § 2 i lov nr. 646 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet.

2. I § 32, stk. 1, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

3. I § 34, stk. 1, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: »som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

4. § 34, stk. 2-4, ophæves.

- 3) Håndværksrådet.
- 4) Landbrug & Fødevarer.
- 5) Danmarks Naturfredningsforening.
- 6) WWF Verdensnaturfonden.
- 7) Dansk Ornitologisk Forening.
- 8) Friluftsrådet.
- 9) Danmarks Sportsfiskerforbund.

Stk. 3. Styrelser under Miljø- og fødevareministeriet samt Danmarks Miljøundersøgelser kan ud over de sagkyndige, som er indstillet af organisationerne efter stk. 2, indstille yderligere sagkyndige til beskikkelse med henblik på at sikre tilstedeværelsen af den fornødne sagkundskab i nævnet.

Stk. 4. Stk. 2 og 3 finder ikke anvendelse på indstilling af sagkyndige til behandling af sager efter kapitel 3 a.

§ 43. I lov om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder, jf. lovbekendtgørelse nr. 695 af 9. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 15 indsættes:

»**§ 15 a.** Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 44. I lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (miljøskadeloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1191 af 27. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. I § 50 ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: »som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

3. I § 52, stk. 1, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 50. Medmindre andet fremgår af loven, kan afgørelser efter loven påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

§ 52. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til miljø- og fødevareministeren ved anvendelse af digital

selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for miljø- og fødevareministeren. Miljø- og fødevareministeren skal, hvis ministeren vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra miljø- og fødevareministeren med ministerens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 2-5. ---

§ 15. Endeligt vedtagne risikostyringsplaner og senere re-vurderinger af disse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Miljø- og Naturklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål.

§ 17. ---

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 3-5. ---

§ 45. I lov om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1618 af 10. december 2015, som ændret ved § 2 i lov nr. 1631 af 26. december 2013, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet« og »Natur- og Miljøklagenævnets« ændres til: »Miljø- og Fødevareklagenævnets«.

2. I § 15, stk. 1, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 17, stk. 2, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 46. I museumsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

§ 29 t. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter dette kapitel eller de regler, der udstedes efter dette kapitel, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet efter bestemmelserne i dette kapitel.

Stk. 2. Kulturministerens afgørelser efter § 29 h, stk. 2, og § 29 q, stk. 2, 1. pkt., kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet efter bestemmelserne i dette kapitel. Tilsvarende kan afgørelser efter § 29 j, stk. 1, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, for så vidt angår dispensationer fra bestemmelserne i § 29 e, stk. 1, 1. pkt., og § 29 g, stk. 1 og 2, bortset fra tilladelser til arkæologiske undersøgelser af fortidsminder og historiske skibsvrag. Andre afgørelser efter dette kapitel kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Kulturministeren kan fastsætte bestemmelser om klage over afgørelser truffet af ministeren efter regler udstedt i medfør af dette kapitel. Kulturministeren kan bestemme, at sådanne afgørelser kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, eller at sådanne afgørelser ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

§ 29 v. ---

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Styk. 3-9. ---

§ 19. Afgørelser truffet efter §§ 12 og 13 kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, for så vidt angår processuelle spørgsmål i forbindelse med tilvejebringelsen af havstrategierne.

2. I § 29 t, stk. 1, og to steder i stk. 2 og 3, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 29 v, stk. 2, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 47. I lov om havstrategi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1203 af 28. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

2. I § 19 ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

§ 21. ---

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 3-5. ---

3. I § 21, stk. 2, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 48. I lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1529 af 23. november 2015, som senest ændret ved lov nr. 615 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 58 b indsættes:

»§ 58 c. Til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, kan påklages:

1) Kommunalbestyrelsens, regionsrådets og miljø- og fødevareministerens afgørelser om tilladelser efter regler fastsat af miljø- og fødevareministeren i henhold til § 11 g, stk. 3, jf. dog stk. 2.

2) Kommunalbestyrelsens eller regionsrådets afgørelser om andre forhold, der er omfattet af denne lovs § 11 g og regler fastsat i henhold til lovens § 11 g og § 11 h for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. dog stk. 2.

3) Miljø- og fødevareministerens afgørelser om andre forhold i sager, hvor ministeren har overtaget kommunalbestyrelsens eller regionsrådets opgaver og beføjelser efter regler fastsat i henhold til § 11 i, for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at klager omfattet af stk. 1 i visse tilfælde skal behandles i en anden af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.«

2. Efter § 59 indsættes:

»§ 59 a. Klageberettiget efter § 58 c er miljø- og fødevareministeren og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder en nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.

Stk. 2. Klageberettiget efter § 58 c er endvidere landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, på betingelse af,

§ 60. Klage skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. I tilfælde, hvor en afgørelse træffes indirekte og således ikke meddeles eller offentliggøres, regnes fristen fra det tidspunkt, hvor klageren har fået kendskab til afgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening.

En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. dog stk. 5. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 3-4. ---

Stk. 5. Ved klage over afgørelse om endelig vedtagelse af en lokalplan efter § 27, stk. 1, hvor kommunalbestyrelsen vil igangsætte proceduren efter §§ 24-27 med henblik på vedtagelse af en ny lokalplan, skal kommunalbestyrelsen snarest videresende klagen vedlagt afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 5. pkt., og stk. 3 og 4 ikke anvendelse. Kommunalbestyrelsen underretter Natur- og Miljøklagenævnet om vedtagelse af den nye lokalplan. (ophæves)

Stk. 6. Myndighedens videresendelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 7. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., og stk. 3 ikke anvendelse.

1) at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og

2) at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.«

3. Overalt i § 60 ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

4. I § 60, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »klage«: »til Miljø- og Fødevarerklagenævnet« .

5. I § 60, stk. 2, 1. pkt., ændres »§ 18 b, stk. 2-4,« til: »§ 21, stk. 2-4,« og i § 60, stk. 2, 4. pkt., udgår », jf. dog stk. 5«.

6. § 60, stk. 5 og stk. 9, der bliver stk. 8, ophæves.

Stk. 6-8, bliver herefter stk. 5-7, og stk. 10 bliver herefter stk. 8.

Stk. 8. Ved rettidig klage efter § 58, stk. 1, nr. 3, 4 og 5, kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at en af kommunalbestyrelsen eller erhvervs- og vækstministeren meddelt tilladelse eller godkendelse ikke må udnyttes, og at et påbud ikke skal efterkommes. Er et bygge- eller anlægsarbejde iværksat, kan nævnet påbyde dette standset.

Stk. 9. En tilladelse efter § 35, stk. 1, må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Rettidig klage efter § 58, stk. 1, nr. 1 og 2, har opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. (ophæves)

Stk. 10. Natur- og Miljøklagenævnet påser, at den, som har modtaget en tilladelse, underrettes om klagen. Når klage indgives til kommunalbestyrelsen, underretter kommunalbestyrelsen straks den, der har modtaget en tilladelse, om klagen.

7. I § 60, stk. 8, som bliver stk. 7, ændres »§ 58, stk. 1, nr. 3, 4 og 5« til: »§ 58 c«, efter »kommunalbestyrelsen« indsættes: », regionsrådet« og »erhvervs- og vækstministeren« ændres til: »miljø- og fødevareministeren.«

§ 49. Afgørelser truffet i henhold til regler udstedt i medfør af tekstanmærkninger ad § 24 på Finansloven kan, hvis ikke andet er fastsat i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 4-8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.

§ 50. I lov om indkøbsforeninger for mindre virksomheder i landdistrikterne, jf. lovbekendtgørelse nr. 999 af 19. august 2010, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 7 indsættes:

»§ 7 a. Afgørelser truffet i henhold til § 7, stk. 3, eller regler udstedt i medfør af § 7, stk. 4, kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de do-

kumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 51. I lov om læhegn og tilskud til læplantning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1845 af 14. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 11 indsættes:

»§ 11 a. Afgørelser truffet i henhold til kapitel 2 i lov om læhegn og tilskud til læplantning, jf. lovbekendtgørelse nr. 17. af 18. januar 2006, som ændret ved lov nr. 15 af 14. januar 1998 og lov nr. 466 af 7. juni 2001 eller regler udstedt i medfør heraf kan, med undtagelse af afgørelser truffet af Plantning og Landskab, Landsforeningen påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 52. I lov om ophørsstøtte til erhvervsfiskere, jf. lovbekendtgørelse nr. 1748 af 14. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 9 indsættes:

»§ 9 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 5, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 53. I lov om ophørsstøtte til jordbrugere, jf. lovbekendtgørelse nr. 1813 af 14. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 16 indsættes:

»§ 16 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 54. I lov om støtte til jordbrugets strukturudvikling og til økologisk produktion inden for jordbrug og fiskeri m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 23. juni 2016, foretages følgende ændringer:

§ 17. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Udbetaling Danmarks afgørelser som nævnt i § 16, stk. 2, kan påklages til miljø- og fødevareministeren.

Stk. 4-6. ---

1. I § 17, *stk. 3*, ændres »miljø- og fødevareministeren« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«

2. Efter § 17 indsættes i *kapitel 7*:

»§ 17 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

lelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 55. I lov om tilskud til fremme af innovation, forskning og udvikling m.v. i fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren (innovationsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1695 af 14. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 15 indsættes i *kapitel 5*:

»§ 15 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 56. I lov om Kongeriget Danmarks Fiskeribank, jf. lovbekendtgørelse nr. 779 af 23. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 8 b ændres »miljø- og fødevarerministeren« til »Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 5, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

2. § 8 b, 3. pkt., ophæves.

3. I § 8 b indsættes som stk. 2:

»*Stk. 2.* Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til Udbetaling Danmark ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Udbetaling Danmark skal, hvis afgørelsen fastholdes, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 8 b. Administrationen af de aktiver og passiver, som staten overtager fra Kongeriget Danmarks Fiskeribank, varetages af Udbetaling Danmark. Udbetaling Danmarks afgørelser vedrørende de eksisterende udlån kan påklages til miljø- og fødevarerministeren. Udbetaling Danmark kan genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Efter statens overtagelse af aktiver og passiver fastsætter ministeren nærmere regler for udlånene, herunder gebyrer m.v.

§ 57. I lov om strukturforanstaltninger vedrørende fiskeri-sektoren, jf. lovbekendtgørelse nr. 783 af 23. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 10 indsættes:

»§ 10 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 5 eller 6, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.

§ 10 b. Udbetaling Danmarks afgørelser vedrørende statsgarantier ydet efter § 6 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«

§ 58. I lov om jordfordeling og offentligt køb og salg af fast ejendom til jordbrugsmæssige formål m.m. (jordfordelingsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 696 af 9. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 27 indsættes i *kapitel 6*:

»§ 27 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.

§ 27 b. Udbetaling Danmarks afgørelser vedrørende den udestående fordringsmasse i henhold til regler fastsat i med-før af § 22, stk. 2, eller i henhold til reglerne nævnt i § 22,

stk. 3, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

§ 59. I økologiloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1657 af 14. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 18 indsættes før overskriften før § 19:

»**§ 18 a.** Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 4, 7 eller 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 60. I lov om gødning og jordforbedringsmidler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 417 af 3. maj 2011, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 10 indsættes :

»**§ 10 a.** Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 4 eller 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 61. I lov om foderstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 477 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 5 indsættes:

»§ 5 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 4 eller 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 62. I lov om fødevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 43 af 12. januar 2016, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 58 indsættes:

»§ 58 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 7, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 63. I dyreværnsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1019 af 29. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 24 d indsættes som *stk. 2* og *3*:

»*Stk. 2.* Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved

§ 24 d. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

§ 7 b. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

§ 9 c. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 64. I lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin, jf. lovbekendtgørelse nr. 465 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 7 b indsættes som *stk. 2* og *3*:

»*Stk. 2.* Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 65. Lov om indendørs hold af gylte, goldsøer og drægtige søer, jf. lovbekendtgørelse nr. 77 af 21. januar 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 9 c indsættes som *stk 2* og *3*:

»*Stk. 2.* Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

lelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 66. I lov om udendørs hold af svin, jf. lovbekendtgørelse nr. 1148 af 12. september 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 15 b indsættes i *kapitel 6 b*:

»§ 15 c. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 67. I lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, jf. lovbekendtgørelse nr. 470 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 36 indsættes:

»§ 36 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 68. I lov om hold af slagtekyllinger, jf. lovbekendtgørelse nr. 468 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 14 indsættes:

»§ 14 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 69. I lov om hold af slagtekalkuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 476 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 17 indsættes:

»§ 17 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 70. I lov om hold af heste, jf. lovbekendtgørelse nr. 472 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 32 a indsættes som *stk. 2* og *3*:

»*Stk. 2.* Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved

§ 32 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til loven eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 71. I lov om sikring af dyrepatogener, jf. lovbekendtgørelse nr. 475 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 4 indsættes:

»§ 4 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 72. I lov om landbrugsejendomme, jf. lovbekendtgørelse nr. 389 af 27. april 2016, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 38 indsættes:

»§ 38 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Afgørelser truffet af en jordbrugskommission i henhold til loven eller i henhold til regler udstedt i medfør af loven før den 1. april 2013 kan alene påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 3. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-

sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 73. I lov om apoteksvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 1040 af 3. september 2014, foretages følgende ændringer:

§ 13. ---

Stk. 2-6. ---

Stk. 7. Afgørelser efter § 13, stk. 6, kan påklages til Fødevareministeriets Klagecenter. Klage skal indgives til Fødevarestyrelsen, senest 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Fødevareministeriets Klagecenter kan i særlige tilfælde behandle en klage, selv om den er indgivet efter fristens udløb. Fødevarestyrelsen kan genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Afgørelser truffet af Fødevareministeriets Klagecenter kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

1. I § 13, stk. 7, ændres: »Fødevareministeriets Klagecenter« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. Efter § 13, stk. 7, indsættes som *stk. 8*:

»*Stk. 8.* Påklages afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, behandler nævnet sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 74. I lov om Landdistriktsfonden, jf. lov nr. 1360 af 16. december 2014, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 11 indsættes i *kapitel 2*:

»§ 11 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 2, 4 eller 7, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal,

hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

2. Efter § 13 indsættes:

»§ 13 a. Afgørelser truffet i henhold til lov nr. 316 af 31. marts 2007 (landdistriktsloven) eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1, 2, 4 eller 7, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 75. I lov om Hav- og Fiskerifonden, jf. lov nr. 1361 af 16. december 2014, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 11 indsættes i *kapitel 2*:

»§ 11 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf, kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, 5 eller 6, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

2. Efter § 13 indsættes:

»§ 13 a. Afgørelser truffet i henhold til lov nr. 1552 af 20. december 2006 om udvikling af fiskeri- og akvakultursekto-

ren (fiskeriudviklingsloven) eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 5 eller 6, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 76. I lov om kystbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 15 af 8. januar 2016, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. I § 18, stk. 1, 1. pkt., og § 18, stk. 2, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 18 a, stk. 4, 1. pkt., ændres »jf. dog § 18 b, stk. 2-4,« til: »jf. dog § 21, stk. 2-4,«.

§ 18. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter loven kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 2, stk. 2, kan dog kun påklages, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 2. Afgørelser efter §§ 16, 16 a og 16 b, der er truffet af miljø- og fødevareministeren eller efter bemyndigelse fra miljø- og fødevareministeren, jf. § 19, stk. 1, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, for så vidt angår retlige forhold.

Stk. 3. ---

§ 18 a. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myn-

digheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 5-11. ---

§ 77. I lov om behandling af oplysninger om brug af plan-
tebeskyttelsesmidler i jordbruget, jf. lovbekendtgørelse nr.
249 af 28. februar 2013, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 4 indsættes:

»§ 4 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller reg-
ler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i lo-
ven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages
til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i
afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og
Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for
anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives
skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved
anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i
lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal,
hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangs-
punkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen vi-
deresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-
sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de do-
kumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udta-
lelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen
og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 78. I lov om administration af Det Europæiske Fælles-
skabs forordninger om ordninger under Den Fælles Land-
brugspolitik finansieret af Den Europæiske Garantifond for
Landbruget m.v. (landbrugsstøtloven), jf. lovbekendtgørel-
se nr. 1586 af 14. december 2015, foretages følgende æn-
dringer:

1. Efter § 22 a indsættes i *kapitel 4*:

»§ 22 b. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller
regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i
loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påkla-
ges til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen
i en af nævnets afdelinger jf. § 3, stk. 1, nr. 1, 4, 7 eller 8, i
lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke
indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives
skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved
anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i
lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal,
hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangs-
punkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen vi-
deresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-
sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de do-
kumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udta-
lelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen
og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 79. I lov om visse landdistriktsrelaterede tilskudsordninger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 782 af 23. juni 2016, foretages følgende ændringer:

§ 19. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Udbetaling Danmarks afgørelser efter § 18, stk. 2, kan påklages til miljø- og fødevareministeren.

Stk. 4. Afgørelser, der er truffet af et regionsråd, en kommunalbestyrelse eller en privat organisation i henhold til be- myndigelse efter loven, kan indbringes for ministeren.

Stk. 5-6. ---

1. I § 19, stk. 3, ændres »miljø- og fødevareministeren« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. I § 19, stk. 4, ændres »ministeren« til: »Miljø- og Fødeva- reklagenævnet«.

3. I § 19 indsættes som *stk. 7* og *8*:

»Stk. 7. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller reg- ler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i lo- ven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1, 2, 4 eller 7, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 8. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangs- punkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen vi- deresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre- sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de do- kumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtal- else fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 80. I lov om Grønt Udviklings- og Demonstrationspro- gram, jf. lovbekendtgørelse nr. 1706 af 14. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 18 indsættes i *kapitel 6*:

»§ 18 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påkla- ges til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangs- punkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen vi- deresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-

§ 19. ---

Stk. 2. Afgørelser truffet af bestyrelsen for GUDP i henhold til loven eller i henhold til regler udstedt i medfør af loven kan alene påklages til ministeren for så vidt angår retlige spørgsmål.

§ 110. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler, hvorefter visse afgørelser eller dispositioner i medfør af de i § 10 nævnte EU-retsakter kan træffes af producentorganisationer eller brancheorganisationer eller sammenslutninger heraf. Disse afgørelser kan indbringes for ministeren inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt klageren. Afgørelsen skal indeholde oplysning om klageadgang og klagefrist. Ministeren kan ændre afgørelsen, uden at der foreligger klage.

Stk. 2. Ministeren kan henlægge sine beføjelser til at træffe visse afgørelser i medfør af regler fastsat efter § 34, stk. 1, nr. 3, om fartøjsejeres indbyrdes bytning af de til deres fartøjer tildelte fangstrettigheder til producentorganisationer, brancheorganisationer eller sammenslutninger heraf. Disse afgørelser kan indbringes for ministeren inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt klageren. Afgørelsen skal indeholde oplysning om klageadgang og klagefrist. Ministeren kan ændre en afgørelse, uden at der foreligger klage. Ministeren kan fastsætte

sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

2. I § 19, stk. 2, udgår: »til ministeren«.

§ 81. I lov om hold af dyr, jf. lovbekendtgørelse nr. 466 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 66 indsættes i *kapitel 13*:

»§ 66 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 82. I lov om fiskeri og fiskeopdræt (fiskeriloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 568 af 21. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 110, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2, 2. pkt., ændres »ministeren« til: »Miljø- og Fødevarerklagenævnet«.

yderligere regler om adgangen til at klage over organisationernes afgørelse. En organisation er undergivet ministerens instruktion og tilsyn i de sager, som er henlagt til organisationen efter denne bestemmelse.

Stk. 3. ---

2. Efter § 110 indsættes:

»§ 110 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 5 eller 6, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 83. I lov om drift af landbrugsjorder, jf. lovbekendtgørelse nr. 191 af 12. marts 2009, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 16 indsættes:

»§ 16 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 84. I lov om frø, kartofler og planter, jf. lovbekendtgørelse nr. 195 af 12. marts 2009, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 3 indsættes:

»§ 3 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 85. I lov om biavl, jf. lovbekendtgørelse nr. 197 af 12. marts 2009, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 17 indsættes:

»§ 17 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 4 eller 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 86. I lov om planteskadegørere, jf. lovbekendtgørelse nr. 198 af 12. marts 2009, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 12 indsættes:

»§ 12 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i

lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 87. I lov om dyrlæger, jf. lovbekendtgørelse nr. 1149 af 12. september 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 36 indsættes:

»§ 36 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 88. I lov om hunde, jf. lovbekendtgørelse nr. 76 af 21. januar 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 4 indsættes:

»§ 4 a. Afgørelser truffet i henhold til § 4, stk. 1, 2. pkt., kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videre-sendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 89. I lov om plantenyheder, jf. lovbekendtgørelse nr. 190 af 12. marts 2009, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 23 indsættes før overskriften før § 24:

»§ 23 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 90. I lov nr. 425 af 18. maj 2016 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet« og »Natur- og Miljøklagenævnets« ændres til: »Miljø- og Fødevareklagenævnets«.

§ 48. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Er planen eller programmet eller ændringer deri ikke udarbejdet i henhold til lov, eller giver den pågældende lov ikke mulighed for klage, kan afgørelsen efter § 10 om, at myndigheden ikke skal gennemføre en miljøvurdering af planer og programmer eller ændringer deri, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 4. Er planen eller programmet eller ændringer deri ikke udarbejdet i henhold til lov, eller giver den pågældende lov ikke mulighed for klage, kan myndighedens afgørelse, som træffes ved gennemførelsen af en miljøvurdering efter § 8, stk. 1, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 5. ---

§ 49. ---

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at klager over afgørelser efter stk. 1 i visse tilfælde skal behandles af Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 3-4. ---

2. I § 48, stk. 3 og 4 og § 49, stk. 1, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 49, stk. 2, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1,« til: », som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6,«.

§ 52. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.

§ 36. Vandområdeplaner efter § 26 kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, for så vidt angår vandområdeplanernes tilvejebringelse.

§ 38. ---

Stk. 2. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har offentliggjort vandområdeplanen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde vandområdeplanen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede vandområdeplan og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 3. Når myndigheden videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet, sender den samtidig en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Natur- og Miljøklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

4. I § 52, stk. 1, 1.pkt., ændres »§ 18 b, stk. 2-4,« til: »§ 21, stk. 2-4,«.

§ 91. I lov nr. 1606 af 26. december 2013 om vandplanlægning, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. I § 36 ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: » , som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. § 38, stk. 2 og 3, ophæves, og i stedet indsættes som *stk. 2-5*:

»*Stk. 2.* Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har offentliggjort vandområdeplanen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde vandområdeplanen, snarest efter klagefristens udløb videresende klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede vandområdeplan og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 3. Når myndigheden videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, sender den samtidig en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Miljø- og Fødevareklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Stk. 4. Myndighedens videresendelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Miljø- og Fødevareklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 5. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 3. og 4. pkt., og stk. 3 ikke anvendelse.«

§ 19. ---

Stk. 2. Klage over retlige spørgsmål i forbindelse med afgørelser efter denne lovs §§ 7-9 og § 13, stk. 1 og 2, eller efter regler fastsat i medfør heraf kan indbringes for Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 3-5. ---

Stk. 6. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet efter stk. 4 skal indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.

Stk. 7-9. ---

§ 22. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Udbetaling Danmarks afgørelser efter stk. 2 kan påklages til miljø- og fødevareministeren.

Stk. 4. ---

§ 92. I lov nr. 130 af 10. februar 2015 om Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Natur- og Miljøklagenævnet« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. I § 19, stk. 2, ændres »som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2,« til: », som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9,«.

3. I § 19, stk. 6, ændres »§ 18 b, stk. 2-4,« til: »§ 21, stk. 2-4,«.

§ 93. I lov om refinansiering af realkreditlån m.v. i landbrugsejendomme, jf. lovebkendtgørelse nr. 780 af 23. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 22, stk. 3, ændres »miljø- og fødevareministeren« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. Efter § 22 indsættes før overskriften før § 23:

»§ 22 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

§ 94. I lov om støtte til miljøforbedrende investering i mindre landbrug m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 785 af 23. juni 2016, foretages følgende ændringer:

§ 21. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Udbetaling Danmarks afgørelser som nævnt i § 19, stk. 2, kan påklages til miljø- og fødevareministeren.

Stk. 5. ---

1. I § 21, stk. 4, ændres »miljø- og fødevareministeren« til: »Miljø- og Fødevareklagenævnet«.

2. Efter § 21 indsættes i *kapitel 4*:

»§ 21 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«